

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 7 (1306) 1975 VASARIO-FEBRUARY 13

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Tylioji jėga

Nuo seno pasaulyje rungtis dvi priešingos jėgos — laisvės ir vergijos. Dar nėra buvę laikotarpio, kuriame būtų pilnai laimėjusi ir vergijos. Dar nėra buvę laikotarpio, kuriame būtų pilnai laimėjusi viena ar kita jėga. Visą laiką vyksta varžybos — kartais iškyla su didesne persvara laisvės jėgos, o kartais — vergijos. Antai, po I D. karo visa eilė vergavusių šalių tapo laisvomis. Plačiai skambėjo Amerikos prezidento Wilsono paskelbti tautų laisvės šūkiai, kurie pasiekė ir Lietuvą. Atrodė, atėjo metas visuotinei laisvės pergalei. Deja, taip neįvyko — šalia daugelio išlaisvinusių šalių, pasiliko vergauti dar daug kraštų įvairiuose pasaulio žemynuose. Po II D. karo buvo laukta Atlanto chartos idealų įgyvendinimo ir dar platesnės laisvės pergalės nei po I D. karo. Deja, ši kartą vergijos jėgos išsiplėtė labiau nei laisvės gynėjai. Tan sukūrin pateko ir Lietuva su daugybe kitų tautų. Ir iki šiol vergijos jėgos siautėja labai plačiai. Jos išsiplėtė pasauliniu mastu ir dar nerodo silpnėjimo ženklų. Priešingai, matyti dar didesnės vergijos plėtros ženklų. Būdinga tai, kad vergijos karalystė plinta laisvės vardu. Ji skelbia socialinės ir kitokios laisvės šūkius, bet neša vergiją. Ir, kartą įkėlus koją, nebesitraukia. Žmonės pasijunta apgauti, norėtų pasitraukti laisvėn, bet būna jau pervėlu. Jie turi prisitaikyti ir gyventi vergijoje, laukti, ilgėtis ir viltis. Vergija paprastai greitai nesibaigia, nes įsitvirtina milžinišku savo mechanizmu, kuriam sudilti reikia daug laiko.

Taip, vergijos mechanizmas paprastai ateina su didele jėga, tačiau nykstanto pobūdžio. Jis neišvengiamai sudyla savo paties trintyje, nes nuolat turi kovoti su laisvės jėga, kuri glūdi kiekviename žmoguje. Vergijos mechanizmas atsiremia į kalėjimus, koncentracijos stovyklas, trėmimus, tardymus, kankinimus. Bet visi tie dalykai yra kovos su laisve arenos. Ir taip bėkovo damas, besigrumdamas vergijos mechanizmas su laisvės jėga dyla ir ilgainiui ima silpnėti. Visa jo jėga yra paremta prievarta, kuri baigiasi, kai ima silpnėti jos nešėjai ir kilti laisvės kovotojai. Pastarieji visuomet laimi galutinėje saskaitoje, nes laisvė yra normali žmogaus būseną, o vergija — dirbtinė, primesta, nenatūrali, priešinga žmogaus prigimčiai. Kiekviename žmoguje glūdi laisvės jėga, kaip ir kiekvienoje tautoje. Ją galima užslopinti, suvaržyti, bet neįmanoma sunaikinti. Ji anksčiau ar vėliau, vienokiu ar kitokiu būdu prasižvėžia — kartais revoliuciniais proveržiais, o kartais tiksliai tylia kova. Dėlto labai taikliai yra pasakęs velionis JAV prezidentas J. F. Kennedy: "Galingiausia pasaulio jėga šiandieną yra ne komunizmas, ne kapitalizmas, ne vandenilio bomba ar valdomoji raketa, o amžinasis žmogaus troškimas būti laisvu ir nepriklausomam." Šios jėgos vergija labiausiai ir bijo. Dėlto ji savo karalystės neįsileidžia laisvės žmonių, o jei įsileidžia, labai kontroliuoja ir iš pirmų dienų padaro savo vergu.

Mūsų Lietuva tebėra vergijos zonoje. Joje veikiantis vergijos mechanizmas yra plačiai įsitvirtinęs, tačiau nesijaučia saugus. Laisvės jėgos tebėra gyvos ir jos jam sudaro didžiausią rūpestį. Net maldaknygė ir ta pasidaro laisvės ženklu, kurio reikia bijoti. Mes, kurie gyvename laisvėje, matome vergijos valdovų baimę ir jų izoliaciją nuo laisvės jėgų. Taipgi matome savo tautiečius, išsiilgusius laisvės ir dirbančius bei kenčiančius vergijos mechanizme. Žinome, kad anksčiau ar vėliau vergija pasibaigs, tačiau negalime būti vien šaltai stebėtojai. Turime jungtis su visa tauta, lengvinti jos vergijos kelius, padėti dilinti priespaudos mechanizmą, palaikyti laisvės viltį ir tuo būdu dalyvauti bendroje laisvės kovoje. Pasitraukti iš jos tuo metu, kai visa tauta kenčia ir tyliai kovoja, reikštų dezertyuoti. Tai būtų negarbingas žingsnis, kurį smerktų ne tik savieji, bet ir svetimieji. O pagunda pasitraukti į egoistinį savo kiautą yra didelė. Ją turime nugalėti ir visuomet prisiminti, kad savo egoizmu ne tik savo tautai nusikalstame, bet ir sau pakenkime. Vasario šešioliktąją stipriai išgirštame tautos balsą, šaukiantį mus pakilti iš asmeninių savo rūpesčių, iš grupinių intrigų ir susiburti ties kenčiančios bei kovojančios tėvynės Lietuvos aukuru. Mūsų širdyse glūdinti laisvės jėga teparabyla vieningu frontu visame pasaulyje. Šiandieną, kai lietuvių yra beveik visuose pasaulio kraštuose, jų laisvės balsas yra vilties balsas. Pr. G.

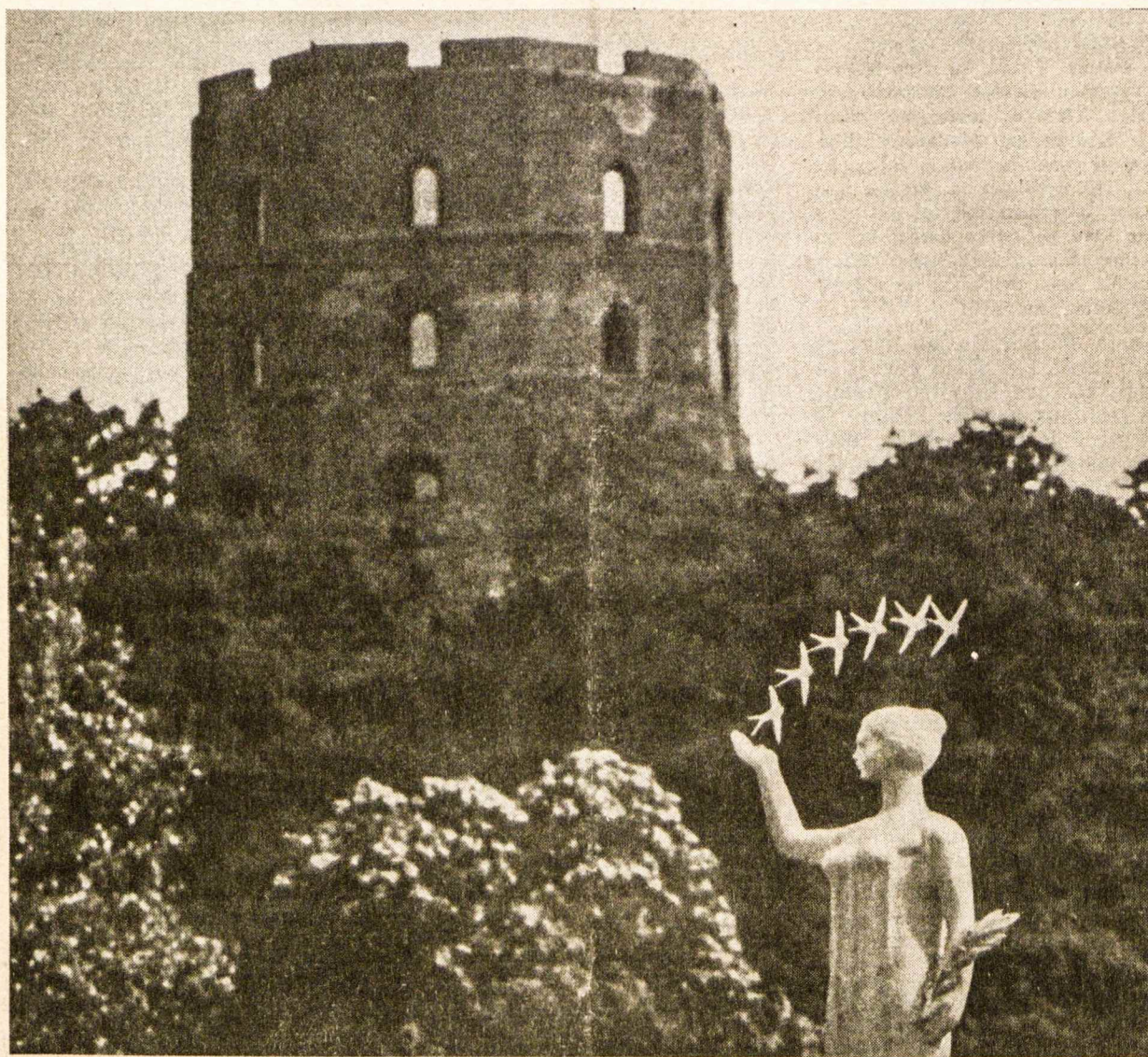
KANADOS
ĮVYKIAI

"Žalioji knyga"

Darbo jėgos ir imigracijos ministeris R. Andras paskelbė "Žalioją knygą" imigracijos reikalui. Si per dvejus metus paruošta studija sudarys pagrindą pakeisti 1972 m. imigracijos įstatymui. Didžiausia problema — imigrantų antplūdis į Torontą, Montrealį ir Vankuverį. Sie miestai kasmet sutraukia pusę imigrantų. Daugiausia dėl imigrantų antplūdžio Toronto gyventojų skaičius 1961-71 m. padidėjo net 44%. Studijoje taipgi pabrėžiama, kad Toronte jau pradeda jausti rasinę įtampą. Imigracinės bangos didėjimą liudija statistiniai duomenys. 1972 m. Kanada įsileido 122.006 imigrantus, 1973 m. — 184.200, per 1974 m. devynis mėnesius — 166.401. "Žalioji knyga" pateikia eilę pasiūlymų, jų tarpe — kvotų nustatymą pasaulio sritims ar net paskiriems kraštais. Kita galimybė — metinio imigrantų skaičiaus įvedimas, pasitarus su provincijomis, arba imigracijos suvaržymas pagal turimą darbų pasiūlą. Spėjama, kad 2001 m. dabartinis 23 milijonų Kanados gyventojų skai-

čius gali pasiekti 28-34 milijonus. "Žaliosios knygos" tikslas — nustatyti visiems priimtinas imigracijos gaires nauju įstatymu, kuris bus paskelbtas per nepilnus dvejus metus. Vieną Kanados pašto paslaugų sulėtinimo priežastį atskleidė laiškanėšių unijos pirmininkas R. Decarie įsakymas nariams nutraukti pašto kodo boikotą, kuris buvo pradėtas Kanados paštininkų nelegaliu streiku pernai pavasarį. Tada paštininkai buvo sutarę pirmenybę duoti toms siuntoms, kurių adresai yra be kodo. Pasak R. Decarie, tolimasis kodo boikotas būtų beprasmiškas, nes unijos su pašto vadovybe jau yra pasiekusios pilną susitarimą, liečiantį prie laiško skirstymo mašinų dirbančių bei dirbsiančių paštininkų reklasifikaciją. Taigi, prie nelegalaus 1974 m. streiko dar buvo pridėtas taip pat nelegalus kodo boikotas, liudijantis visišką paštininkų unijos nesiskaitymą ne tik su pašto vadovybe, bet ir kanadiečių poreikiais.

Energijos išteklių ministeris (Nukelta į 8-tą psl.)

Lietuvos sostinės Vilniaus Gedimino pils, laukianti grįžtančios laisvės aušros, kuri čia buvo sušvitusi 1918 m. vasario 16 d. Skulptoriaus J. Mikėno figūra "Pirmosios kregždės" lyg ir primena laisvės pavasario ilgęsi

Laisvės laikotarpis - šviesus proveržis

! "TŽ" klausimus atsako buvęs nepriklausomos Lietuvos kariuomenės vadas gen. St. Raštikis

— Vasario 16 proga visų dėmesys krypta į Lietuvos likimą. Kaip žiūrėte Jūs, didžiąją savo gyvenimo dalį pašventę Lietuvai, į kovas už Lietuvos nepriklausomybę, kuri truko tik du dešimtmečius? Ar pasiteisino sudėtos aukos?

— Herojinis 1918-1920 metų laikotarpis, kai vyko kruvinos kovos už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, yra vienas šviesiausių ir garbingiausių Lietuvos istorijos puslapių. Tos kovos pareikalavo didelių aukų. Kautynių laukuose tada žuvo 1.444 kariai, šauliai ir partizanai, o kartu su tuo metu mirusiais nuo gautų žaizdų ir ligų mes tada netekome net 4.256 kovotojų. Netenka net kalbėti apie tų aukų pateisinimą, nes jos iškovojo savo tautai laisvę ir valstybinę nepriklausomybę. Nors tas nepriklausomybės laikotarpis truko tik 22 metus, tačiau per tą laisvės ir kūrybos laiką tauta pasiekė tiek daug naujų dvasinių ir medžiaginių gėrybių, kiek ji negalėjo pasiekti per šimtą su viršum nelaisvės metų.

— Ar manote, kad trumpas Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis buvo istorinis proveržis, kuris ne tik atgaivino tautinę lietuvių gyvybę, bet ir tapo įkvėpimo šaltiniu ateičiai?

— Tas šviesusis laisvo ir nepriklausomo gyvenimo metas buvo milžiniškas tautoje susikaupusių dvasinių ir fizinių jėgų išsiveržimas, pakėlęs tautą į augštąjį kultūrinių tautų gyvenimo lygį. Per tą dviejų dešimtmečių laikotarpį nepriklausoma Lietuva buvo pasiekusi tiek, kiek kairurios kitos senos, laisvos ir didelės tautos negalėjo pasiekti net per daug ilgesnį laiką. Ta nepriklausoma Lietuvos padaryta pažanga yra įkvėpimo šaltinis ir dabar visiems lietuviams išsiviejoje bei pačioje okupuotoje Lietuvoje.

— Jau per 30 metų Lietuva okupuota bei aneksuota Sovietų Sąjungos. Kaikas būkštuoja, kad sovietinė okupacija bus labai ilga, šimtmetinė, ir kad reikėtų atsisakyti nepriklausomybės minties, glaudtis prie rusų. Tuo būdu esą būtų sutaupyta

daug lietuviškų jėgų. Kokia Jūsų nuomonė tuo klausimu?

— Lietuvių tautos siekis ir idealas — laisva bei nepriklausoma Lietuvos valstybė. Lietuviai siekė to savo tautos idealo praelyje, jie siekia jo dabar ir sieks ateityje. To savo tikslo siekdama, tauta gali rinktis įvairių, kartais net labai lanksčių, priemonių, tačiau jokių būdų negali daryti savo valia tokių sprendimų, kurie prieštarautų bendram visos tautos siekiui. Lietuvių tauta niekad pati neatsisakė ir neišsižadėjo savo laisvės ir nepriklausomybės, ji pati nedaro to dabar ir nepadarys ateityje. Dabartinė Lietuvos okupacija gali trukti ilgai, nes istorinis Dievo malū-

Buvęs nepriklausomos Lietuvos kariuomenės vadas gen. Stasys Raštikis, dabar gyvenęs JAV-se

nas mala lėtai, bet pagrindiniai. Tad reikia turėti kantrybės. Bet taip pat nereikėtų užmiršti, kad to istorinio malūno veikloje kartais būna net ir labai staigių netikėtumų. Tokiuose momentuose reikia būti labai apdairiais realistais ir nepamėsti kelio dėl takelio. Kovoje už savo tautos gyvybę negali būti greitų pasikarščiavimų ir neapgalvotų nukrypimų į šalį, juo labiau atsisakymų nuo savo tautos didžiausio idealo.

— Ar lietuvių išeivija, Jūsų manymu, yra pakankamai būdri Lietuvos laisvės atgavimo kovoje? Kaip galima būtų suaktyvinti išeivijos pastangas Lietuvos laisvei atgauti?

— Lietuvių išeivija, senoji ir naujoji, yra labai jautri ir būdri savo tautos likimo atžvilgiu. Gal vienas kitas iš mūsų ir yra kiek atšalęs arba net iškritęs iš bendrų gretų, tačiau likusi absoliutinė dauguma labai vieninga, jautri ir aktyvi Lietuvos laisvės atgavimo kovoje. Mūsų išeivija jau yra daug pasiekusi šioje srityje. Lietuvių išeivių pastangomis šiandien pasaulyje žino apie Lietuvos likimą ir apilamai apie mūsų tėvynę daug daugiau ir geriau, negu žinojo prieš pirmąjį pasaulinį karą. Dabar Lietuva turi daug nuosirdžių ir įtakingų draugų visame laisvame pasaulyje. Mūsų išeivija jau yra padariusi ir tebedaro viską, ką galėjo ir ką gali, padėti savo tautai jos kovoje už laisvę. Lieka tik troškinti, kad išeivija ir toliau bendromis jėgomis vieningai dar aktyviau veiktų bei siektų dar gražesnių rezultatų.

— Kaip žiūrėte į pasaulinės politikos raidą: ar jina eina tautų laisvėjimo linkme, ar pavergiančių jėgų stiprėjimo keliu? Gal galima įrikuoti ton perspektyvov ir Lietuvos ateitį?

— Pastaruoju metu pasaulinės politikos raida eina gana greitai tempu tautų laisvėjimo keliu. Tik prisiminkime Jungtinių Tautų organizacijos sudėtį, į kurią liko priimtos ir tebeprimamos net primityvios ir neekultūringos tautos bei tautelės, net nesvajojusios apie savo nepriklausomybę ir net dar negalinčios tinkamai sutvarkyti savo nepriklausomo gyvenimo. Kaikurie galiūnai dar tebealaiko savo valdžioje pavergtas mažesnes tautas ir net stengiasi dar labiau sustiprinti pavergimo varžtus. Tačiau bendroje žmonių tendencijoje išlaisvinti pavergtas tautas, suteikiant joms pilną laisvę, savarankiškumą bei nepriklausomybę, vargu ar tų pavergėjų pastangos.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

PREZ. G. FORDAS JAV KONGRESUI PATEIKE NAUJĄJĮ 1976 M. BIUDŽETĄ su rekordiniu \$51,9 milijono deficitu, kuris tebuvo pralenktas vieną kartą II D. karo metais. S. m. liepos 1 d. įsigaliosiančio biudžeto išlaidos — \$349,4 milijono. Amerikiečiai iš 1974 m. pajamų mokesčio atgaus 12%. Išlaidų padidėjimas turi tikslą išjudinti sulėtėjusią ekonomiką, kurios dėka sausio mėnesį bedarbių skaičius padidėjo nuo 6,6 milijono iki 7,5 milijono. Nedarbo pakilimas iki 8,2% taip pat yra rekordinis, nes 8% pirmą kartą buvo peržengti po 1941 m. Tada tą laikinį nedarbą buvo atnešęs pramonės perorganizavimas karo reikalams. Prez. G. Fordo nuomone, nedarbas šiemet pakils iki 8,5% vasaros viduryje ir ims mažėti į metų pabaigą, bet 1976 m. vis dar galės siekti 7,9%. AFL-CIO unijų sąjungos vadas G. Meany nėra linkęs sutikti su tokia prez. G. Fordo analize. Jam atrodo, kad Amerikai gresia net 10% nedarbas, kol pagaliau ekonomiką išjudins biudžeto suteiktas pinigų paleidimas rinkon. Prez. G. Fordas Atlanto padarytu pareiškimu užtikrina amerikiečius, kad jis ruošiasi būti kandidatu 1976 m. vėlyvą rudenį įvyksiančiuose prezidento rinkimuose. Nors ekonominės sąlygos jam nebus palankios dėl perdidelio bedarbių skaičiaus, jis yra tikras, kad jam laimėjimą atneš aiškiai pastebimas jau prasidėjęs krašto atkurtimas. Kitokios nuomonės yra senatorius H. Jacksonas, šiuo metu pirmaujantis demokratų kandidatas, prez. G. Fordą laikantis atsakingu už nevykusią ekonomijos tvarkymą. Harris viešosios nuomonės tyrimo paskutiniai duomenys liudija didėjančią amerikiečių nusivylimą prez. G. Fordu. Prieš jį dabar jau pasisako net 60% apklaustųjų, o tai reikšia populiarumo kritimą 10% per vieną mėnesį. Prez. G. Fordo ekonominė politika nepritarė 72%, ją remia 22%, yra neapsisprendę 6%.

MAZINA NAFTOS IMPORTA Paryžiuje tris dienas posėdžiaavo Tarptautinė Energijos Agentūra, kurios nariai yra Kanada, JAV, Belgija, Danija, V. Vokietija, Airija, Italija, Japonija, Liuksemburgas, Olandija, Ispanija, Švedija, Šveicarija, Turkija, Britanija ir dabar įjungusi N. Zelandija su Norvegija. Posėdžiavoje buvo nutarta sumažinti šiemetinių naftos įvežimą 10%, t. y. dviem milijonais statinių kasdien. JAV valstybės sekr. H. Kissingeris taipgi buvo pasiūlęs nustatyti bendrą naftos kainą, mokamą tiekėjams, ir ją padidinti savo vietinėse rinkose, kad būtų sumažintas naftos vartojimas. Paklausus kritikas neleistų arabų kraštams kelti kainų, nes jie negalėtų parduoti visos pasiūlos ir būtų priversti varžytis tarpusavyje. Sis H. Kissingerio pasiūlymas buvo atidėtas, nors jau artėja parengiamieji posėdžiai naftos tiekėjų ir vartotojų konferencijai.

NESEKMINGI POKALBIAI Įtampas tarp Sovietų Sąjungos ir Egipto neįstengė pašalinti užsienio reikalų ministerio A. Gromykos susitikimas su prez. A. Sadatu. A. Gromyka buvo atsivežęs Sirijos prez. H. Assado pilną pritarimą sušaukti Zėnevės konferencijai po vieno mėnesio, jį pakviečiant ir Palestinos Išlaisvinimo Organizaciją. Egipto prez. A. Sadatas pritarė tokiai konferencijai, bet atsisakė nustatyti jos datą, apsiribodamas bendru ateities terminu. Sovietinių ginklų tiekimas Egiptui taipgi buvo paliktas datos neturinčiam kompartijos vado L. Brežnevo apsilankymui Kaire. "U.S. News and World Report" žurnalo pranešimu, vakariečių žvalgybos institucijos teigia, kad Sovietų Sąjunga nori nuversti Egipto prez. A. Sadatą. Karinės pagalbos sulaikymų tikimasi prieš A. Sadatą nuteiktą Egipto kariuomenę, kuri A. Sadatą galėtų pakeisti kitu prezidentu. Tie patys šaltiniai taipgi informuoja, kad Kremlius bando didinti įtampą tarp Irano ir Irako, pastarajam parūpindamas "SCUD" tipo raketų su neatominiais užtaisais. Iranas ginčluoja si amerikietiška ginklais, o Irakas — sovietiniais. Tarp jų vyksta dažnoki pasienio susikirtimai, nes Iranas remia Irako kurdus, siekiančius nepriklausomybės. JAV valstybės sekr. H. Kissingeris vėl pradėjo diplomatinę ofensyvą kelione į Artimuosius Rytus. Atrodo, ši kartą jis nori Izraelio kariuomenės platus masto atitraukimo Sinajuje, nes toks žingsnis sutvirtintų Egipto prez. A. Sadato poziciją. Jeigu šie pasitarimai bus nesėkmingi, diplomatinėje plotejė liks tik sovietų atkakliai peršama Zėnevės konferencija, kurios nenori Izraelis dėl arabų partizanų oficialaus dalyvavimo.

PILIE TINIS KARAS Etiopijos-šiaurinėje Eritrėjos provincijoje prasidėjusios kovos tarp sukilėlių ir karinio režimo pasiutus kariuomenės primena pilietinį karą. Eritrėja nuo 1890 m. buvo Italijos kolonija, kol ją II D. kare užėmė Britanija. Jungtinės Tautos 1952 m. Eritrėją prijungė prie Etiopijos kaip federacinę valstybę, bet po 10 metų šią savivaldą panaikino imperatorius H. Selassie, kuriam rūpėjo užsitikrinti nevaržomą išėjimą Raudonojo jūron. Nuo to laiko partizaninė kova veda Eritrėjos Išlaisvinimo Fronto separatistai. Prieš penkerius metus marksistai įsteigė Populiarųjį Išlaisvinimo Frontą. Pradžioje tarp šių grupių vyko nuolatiniai susikirtimai, bet dabar jos sujungė savo jėgas. Kadangi Eritrėjos gyventojai daugiausia yra mahometonai, partizanai remia ir ginkluoja arabų valstybes. Aštrios kautynės, pareikalavusios jau daugiau kaip 1.000 gyvybių aukų, šiuo metu vyksta prie Eritrėjos sostinės Asmaros. SPAUDŽIA DR. A. SACHAROVA "Toronto Star" dienraščio atstovas D. Levy, aplankęs Maskvoje dr. A. Sacharovą, patvirtino jam ir jo šeimai daromą didelį spaudimą. Regėjimą prarandanti žmona Jelena vis dar negauna vizos Italijon, kur jai yra užtikrinta sėkminga operacija. Neįsileidžia jos ir kompartijos centrinio komiteto ligoninė, turinti šią operaciją galinčius atlikti chirurgus. Žentui Jefremui Jankelevičiui, elektromikos inžinieriui, neleidžiama dirbti šioje srityje, papildomomis studijomis siekti augštesnio laipsnio. Duktė Tatjana Jankelevičienė, studijavusi žurnalistiką, buvo pašalinta iš universiteto 1972 m., o šiais mokslo metais vėl buvo įsileista. Amerikiečių žymusis MIT institutas Jafremui ir Tatjanai yra pažadėjęs stipendijas, bet jiedu negauna leidimo išvykti į JAV. Spaudimas daromas ir nežinomų asmenų grasinimu nužudyti penkiolikos mėnesių amžiaus dr. A. Sacharovo anūką Matvijų. Spėjama, kad šio šantažo ėmėsi KGB agentai. Dr. A. Sacharovo pozicijas susilpnino prekybinės sutarties su JAV atšaukimas. Dabar net ir jį rėmęs istorikas R. Medvedevas pataria atsisakyti ryšio su Vakariais, nes išsilaisvinimas tegali ateiti iš krašto vidaus.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė — \$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuomone.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ **MORALINIO PAKRIKIMO PAVOJUS** gresia moderniam žmogui, nes jis atplėšia moralę nuo religijos. Tai pareiškė Paulius VI, kalbėdamas Tarpautinei Popiežiškajai Teologinei Komissijai. Šio laikotarpio d'žios moralinės problemos esančios kontracepcija, abortai, sterilizacija ir eutanazija. Popiežius pasiūlyt, kad komisija šiais metais pasirinko studijuoti krikščioniškąją moralę, nes jos pagrindiniai principai yra bandomi paneigti. Dabartinis žmogus nebežino nei kas yra gera, nei kas bloga, nei kokiais kriterijais pasitikėti. Net daug krikščionių yra tokioje padėtyje, nes prarado natūraliosios moralės pagrindą kartu su apreiškimosi 1: K. Bendrijos mokomomis tiesomis. Paskelbti abi šio lietuvių žmogus moralinį įsipaigojimą bei atsakomybę net tokiose srityse, kurios yra labai svarbios tiek asmeniniame, tiek socialiniame gyvenime. Teologinės komisijos pareiga esanti išsamiai išstudijuoti visas šv. Rašto vietas, kurios liečia žmogaus elgseną, ir su K. Bendrijos pagalba pritaikyti dabartiniame žmogui.

★ **KRIKŠČIONIŲ IR ŽYDŲ** santykių klausimu paskelbė naujas instrukcijas naujoji Vatikano komisija santykiams su žydais tvarkyti. Remdamasi II Vatikano santarybos "Nostra aetate" deklaracija, minėtoji komisija, pirminkaujama kard. J. Willebrands, savo instrukcijoje skatina: 1. palaikyti glaudesnius ryšius su žydais bendrų pokalbių ir bendros maldos srityje; 2. kreipti dėmesį į krikščionims ir žydams bendrus liturginius elementus, žydamis palankų šv. Rašto interpretavimą, kurio praeityje kartais trūkavo; 3. pašalinti priešdžiūskius išsireiškimus krikščioniškosios istorijos bei tikybos mokyme ir spaudoje, steigti atitinkamus studijų ratelius augtiosiose katalikų mokslo institucijose, kur, tai imanoma; 4. bendradarbiauti su žydais, siekiant socialinio teisingumo ir taikos tiek tautinėje, tiek tarptautinėje plotmėje; 5. steigti tautines arba apygardines komisijas santykiams su žydais puoselėti. Dokumentas primena, jog per paskutinius 2000 metų yra buvę per daug abipusio tamsumo ir neapykantos, nors dvasiniai ir istoriniai ryšiai turėtų krikščionis su žydais jungti.

★ **JAUNESNIŲ ASMENŲ SKYRIMAS VYSKUPAIS JAV** se yra dalis naujo Vatikano plano skirti į K. Bendrijos vadovaujančias vietas asmenis, kurie būtų prate prie pasikeitimo. Tai pareiškė JAV apaštališkasis delegatas arkiv. Jean Jadot. Parenkant naujus vyskopus, taipgi žiūrima, kad jie turėtų labai plačią sielovadinę patirtį. Apaštališkieji delegatai dabar turi atlikti platesnius bei išsamesnius apkalusinėmus pasauliečių, vienuolių bei kunigų apie tai, kokio vyskupo jie norėtų ir, jei galima, net tokį asmenį nurodyti. Anksčiau per porą mėnesių būdavo galima parinkti naują vyskupą, o dabar tai užtrunka apie 6 mėnesius. Arkivyskupas pasidžiaugė, kad JAV-se žmonės yra labai atviri ir nuosirdžiai reiškia savo nuomones bei nurodo asmenis vyskupo pareigoms.

★ **11 NORVEGIJOS STUDENCIŲ SLAUGIŲ** buvo pateikusias prašymą valstybės sveikatos skyriui, kad nebūtų verčiamos bendradarbiauti abortų daryme ir slaugyme abortui ruošiamų bei po aborto atsiunčiančių moterų. Sveikatos skyriaus direktorius Torbjörn Mork tokį jų prašymą pavadino diskriminacine laikysena prieš grupę ligonių, turinčių lygtas teises ligoninėse su kitomis ligomis sergančiais asmenimis ir tą prašymą atmetė. Jis išskėlė

klausimą, ar tokio nusistatymo besilaikančios slaugės iš viso gali dirbti ligoninėse. Valdžios atstovas šias Mork mintis parėmė Norvegijos parlamente. Studentes slauges remia Norvegijos Studentų Slaugų Draugija, tvirtindama, kad studentų prasymas kyla iš jų sąžinės, o sąžinės laisvė turėtų būti respektuojama. Slaugė Elisabeth Athonisen pareiškė, kad dalyvauti abortų daryme reikėtų nesiskaityti su slaugės patikimi, kurios pagrindinė pareiga yra gelbėti gyvybę. Be to, norinčios sau abortą daryti moters negalima laikyti ligoniu, o tikrai asmeniui, norinčiu dirbtinomis priemonėmis apsisaugoti nuo kūdikio. Liuteronas vyskupas Per Lønning parašė pritarimo ir solidarumo laiška už savo sąžinės laisvę kovojančioms slaugėms.

★ **CILĖS KRIKŠČIONISKŲJŲ BENDRIJŲ ATSTOVAI** išreiškė pasipiktinimą tarptautine propaganda prieš jų kraštą. Jų susirūpinimą sukėlė 1974 m. lapkričio 6 d. priimtoji JT rezoliucija, kaltinanti dabartinę Cilės valdžią dideliu ir plačiu žmogaus teisių pažeidimu. Šie dvasininkai pareiškė, kad socialistinės Vakarų valdžios linkusios laikyti Cilę valdančios reakciniųkiais ir dešinišiais ekstremistais, nors pastarieji iš tikro išvadavo Cilę iš tarptautinio mac-kizmo, kuris skleidė neapykantą ir pražūti tautai. Jie savo pareiškime, kurį pasirašė net 32 krikščioniškųjų religijų atstovai, primena, jog dabartinės Cilės karinė junta nuo pat pradžios užtikrino žmogaus teises. Tai aiškiai matyti teisminei procedūroje, Evangeliskųjų religijų atstovai JT rezoliuciją pavadino šmeižtu, pabrėždami, kad dokumentai, kuriais JT rėmėsi smerkdamas Cilės dabartinę valdžią, nėra patikrinti. Visi Bendrijų pasirašiusieji atstovai pripažino, kad Cilėje yra įvykę nelaimingų teisės pažeidimų atvejų, tačiau tai ne masiniai ir organizuoti valdžios veiksmai, o paskirų asmenų išsišokimai. Karinė valdžia pamažu esa stengiasi kraštą išvesti iš moralinio, ekonominio bei socialinio akligatvio, į kurį markistai buvo nuvedę.

★ **PJIAUS XII IR JONO XXIII BEATIFIKACIJOS** pirminis procesas jau užbaigtas. Kun. Paolo Molinari, SJ, buvo postulatoriumi Pijaus XII bylos, o kun. Antonio Carroli, OFM, — Jono XXIII. Postulatoriai vadovavo 7 metus trukusiam abiejų popiežių gyvenimų tyrinėjimui. Jų visos surinktos žinios dabar oficialiai pateiktos šventųjų pripažinimo kongregacijai, kuri turės viską peržiūrėti ir padaryti galutinį sprendimą. Tai bus dar ilgas procesas, nes reikia apibrėžti visas vietas, kur kandidatai į šventuosius gyveno, ir apklausti žmones, kurie su jais santykiavo.

★ **ANGLIJOS PARLAMENTAS** oficialiai atsisakė iki šiol turėtosios veto teisės Anglikonų Bendrijos reikaluose. 145 balsais prieš 45 balsus Zemieji Rūmai panaikino įstatymą, kuris Anglijoje galiojo nuo reformacijos laikų.

KUN. J. STS.
PARDUODAME LIETUVISKUS SŪRIUS, estiška duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

VITALITY
Natūralaus maisto, vitaminų, kosmetikos ir įvairių dovanų
KRAUTUVĖ.
3288 Lakeshore Blvd. W.,
Toronto, Ont. • Tel. 259-8364
R. Statulevičius

Lietuvių kovos Vilniuje

Dr. J. Basanavičių pagerbė ir lenkiškai kalbantieji, pavadindami jį "didžiuoju lietuviu"

P. ANCEYICIENĖ

"Mes be Vilniaus nenurimsim!" Tos dainos žodžiai aidas iš nepriklausomos Lietuvos per žaliąją sieną gaudino vilniečių širdis per 19 metų ir kėlė pasiryžimą išverti.

Direktoriaus žodžiai

1925 m. besibaigiant, naujus 1926 m. pasitinkant Vilniuje, Vytauto Didžiojo gimnazijos dir. Marcelinas Šikšnys savo kalboje į Vilniaus jaunimą kreipėsi šitaip:

Už pusvalandžio pradžimę naują 20 šimtmečio antrąjį ketvirtį. Pirmasis ketvirtis priklausė mūsų kartai, o tas antrasis priklausys jums. Mes, per praėjusius 25 metus siekdami mokslo arba dirbdami svetur, svajojom apie nepriklausomą Lietuvą. Po pasaulinio karo grįžome namo į savo sostinę Vilnių su Nepriklausomybės aktu rankose. Čia pradėjome laisvos Lietuvos atstatymo darbą. Bet, deja, neišgailėjome! Mūsų kaimynė Lenkija išplėšė mūsų širdį — Vilniaus kraštą. Vienok pasilikome savo sostinėje, tesime ir teisme savo lietuvišką darbą, kol pajėgime. Jūs, jaunieji, mūsų viltis ir ramstis, jums priklauso tas antrasis XX amžiaus ketvirtis.

A. a. M. Šikšnio jau nėra gyvųjų tarpe, bet išliko gyvi jo žodžiai, kuriuos šiandien perduodu jauniausiai mūsų kartai. Na, užlijo, t. y. 1976 metais, prasidės paskutinis XX šimtmečio ketvirtis. Tas ketvirtis priklausė mūsų dabartiniams jaunimui, tam jaunimui, kuris vargsta tėvynėje, ir tam, kuris gimė, auga, semia mokslo laisvuose pasaulio kraštuose.

Mokyti iš praeities

Kad pasiektume savo tikslą, reikia pažinti kelią, kuriuo buvo eita prie to tikslo anksčiau, kas ir kaip pasiekta, žodžiu, reikia pažinti praeitį ir, kas priimtina, pasisavinti, klaidų vengti. Dabar kartais girdime iš vieno kito mūsų veikėjų, kad praeities minėt neverta, užmirškime, kas buvo, gyvenkime dabartimi ir ruoškimės atečiai, sugyven-

kime geruoju su buvusiais priešiniais, visi kartu kovokime prieš komunizmą. Graži ir teisinga mintis, bet, pridėkime dar: būkime atsargūs ir neužmirškime, kaip buvome apgauti. Žinome iš gilios praeities Lenkijos apetitą Lietuvos atžvilgiu. Dar tik atsiukurs, o vėliau sustiprėjus Lietuvai, lenkai svajojo turėti ją savo provincija. Lenkų kalboje yra likęs netgi išsireiškimas "na Litwie" (kaip "na Polesiu", "na Antokolei"), bet ne "w Litwie", kai kalbama apie valstybę (w Rosji, w Ameryce").

Lenkų okupacijoje

Tuoju po pirmojo pasaulinio karo, būtent 1919 m., Lenkija buvo pasiryžusi prijungti Lietuvą su sostine Vilniumi. Jai nepavyko — Lietuva ties Giedraičiai budoje. 1920 m. lenkai pripažino Vilnių ir Vilniaus kraštą Lietuvai, pasirašydami dvi sutartis — liepos 10 ir spalio 7 d. Suvalkuose. Ir kas atsitiko? Po dviejų dienų, t. y. spalio 9, lenkų generolas Želigovskis, Pilsudskio pavestas, puolė ir užėmė Vilnių bei apylinkes.

Vilniaus kraštas kentėjo tą lenkų okupaciją 19 metų. Pakėlė galvas Vilniaus krašto lenkai dvarininkai, prie jų prisidėjo atvežti iš Lenkijos gilumos valdininkai, mokytojai ir kaikiurie miescionys. Samoningu lietuvių patriotų, neskaitant grįžusiųjų po karo veikėjų, pačiame Vilniaus mieste buvo nedaug. Dauguma lietuvių, grįžusių po karo iš Rusijos bei Sibiro, buvo išsilavinę žmonės, baigę mokslo užsienyje. Iš Voronežo į Vilnių atvažiavo būrys mokytojų, studentų ir kaikiurių profesijų žmonių. Tuoju visi, be pažiūrų skirtumo, stoji į bendrą lietuvišką darbą. Pirmiausia susidarė nukentėjusiems nuo karo šelpiti komitetas, vėliau pasivadinęs Labdarybės Draugija, kuri per visą okupacijos laiką rūpinosi lietuvių našlaičiais prieglaudo-

se, išlaikė atvažiavusiems moksleiviams bendrabučius, šelpė kalinius. Mokytojai įsteigė Vytauto Didžiojo lietuvių gimnaziją. "Ryto" švietimo draugija ėmė steigti pradžios mokyklas. Mokytojams ruošti tapo įsteigta lietuvių mokytojų seminarija ir prie jos pavyzdinė pradžios mokykla. Atgaivinta Mokslo Draugija su dr. Basanavičium priešaky, šv. Kazimiero švietimo draugija, lietuvių klubas. Mokytojai įsteigė savo sąjungą, atsirado kultūros bei švietimo draugija, tarnaičių šv. Žitos, amatininkų organizacija. Lietuviai gydytojai atidarė lietuvių polikliniką, kuri vis didėjo ir tapo žinoma gydytojų specialistais ligonine, į kurią atvažiuodavo gydytis net lenkai iš kitų vietovių. Visų organizacijų prieškaryje stovėjo Tautinis Lietuvių Komitetas, vėliau saugumo sumetimais pasivadinęs Laikiniuju Komitetu.

Pradėjus jaunimui studijuoti universitete, atsirado Lietuvių Studentų Sąjunga, pradėjo veikti skautai, įvairios moksleivių lavinimosi kuopelės, sporto kampai ir t. t. Švenčionyse buvo įsteigta gimnazija. Vėliau atsirado ūkininkų organizacija.

Lenkiškai kalbantieji

Nežiūrint lenkų priespaudos, lietuviškas gyvenimas Vilniaus krašte virė virė. Buvo spausdinami periodiniai ir vienkartiniai laikraščiai. Įsteigtas ir lenkų kalba savaitinis laikraštis "Życie Ludu", kuris buvo uoliai skaitomas "żionykščiu" arba "tuteišu", t. y. gimusių ir augusių Vilniaus krašte, nekalbančių lietuviškai. Pirmą kartą jie viešai pasirodė padėdami vainiką ant mirusio dr. Basanavičiaus karsto su parašu: "Wielkiemu Litwinowi od litwinow mowiacych po polsku" (didžiajam lietuviui nuo lietuvių, kalbančių lenkiškai). Kaikiurie jų siuntė vaikus į lietuviškas mokyklas. Su tokių pagalba buvo išrinktas pirmas lietuvių atstovas į Vilniaus savivaldybę. (B. d.)

Mus apgynė lietuviai kariai

Tais metais, kai Lietuvon veržėsi rusai, traukėsi vokiečiai

S. ŠETKUS

maža anglių. Jokių suolų. Bet gaisti nėra kada. Lipame. Moteris klotė ant anglinių grindų antklodės ir ruošia savo šeimoms kampelius, guldė vaikus. Traukinys pajudą naktį. Mirga žvaigždės, pro praviras vagono duris šviečia balkšvas mėnulis. Tik vaikai, miega. Sauge gulinėja ar sėdinėja atsirėmę į daiktus. Mes keli susėdame ant grindų, tarpdury nuleidę kojas į lauką. Niekas nekalba. Netiki, kad tikrai važiuojam, kad tai realybė, o ne sunkus sapnas, iš kurio negalim pabusti. Man stovi akyse žmogus, niekas negalys atpaukinti su savo šunim. Klūpo jis ant kelių apsikabinęs jo kaklą ir graudžiai abu verkia. Kartais atrodo tuoj, tuoj pabūsim, bet nebeapbūdam. Traukinys važiuoja vis greičiau. Netrukus paskutinieji Panevėžio šešėliai išnyksta nakties tamsoje.

* * *

Galėjo būti netoli Šėduvos, kai po traukinio sprogo mina. Jaučiam, kad traukinys lekia galvatrukčiais lyg per didelių akmenu grindini, smarkiai siūbuoja į šalis, pasvyra į priekį ir kažkur atsitrėkęs sustoja. Nėra kada išsigasti, nes tuo pat metu išgirstame tankius šūvius. Sausimas eina garsyn, atrodo, artėja prie mūsų pakrypusio vagono, ant kurio grindų gulim suimais žmonės ir daiktai. Pagaliau prie pat durų iš karto suklega keli kulkosvaidžiai. Prie jų tuoj prisijungia visa eilė dešinėje pusėje, užverda tikros kautynės. Girdime zimbiančias kulkas, atsimušančias į geležines vagonų dalis, bei krantinčias medienų atplaisas. Nežinome kas čia darosi ir kada visai tai pasibaigs. Gulim sukritę ir dantis sukandę laukiam.

Pagaliau šaudymas ima retėti, o po kurio laiko visai nurims. Tylėje klausomės sulaukė kvapą: kažkas dūsauja prie vagono durų. Žiūrim — vokiškas šalmas, po juo — išplėtos akys kario, kuris suunka lietuviškai: "Atmušėm rūpūzes, galit lįsti lauk!"

* * *

Lauke aušta rytas. Migloje matome palei patį traukinį išsidėčiusią ilgą eilę vokiečių karių. Geriau išžiūrėję pastebim, kad tai tikrai su lietuviškais ženklais. Savisaugos dalinys! Vyrai guli gilioje žolėje greta vienas kito, abiem rankom išsikabinę į kulkosvaidžius, nenuleisdami akių nuo netoli esančio miško. Kiek toliau ant bėgių stovi garvežys ir eilė vagonų. Mūsų šikrėjęs ir minos išmušta duobė. Matyti susirangę bėgiai. Paskutinis vagonas stovi skersai bėgių, kiek pasviręs į nedidelį tiltą, kurio apačioje teka per pievas vandeningas upelis.

* * *

Stovėjome prie vagono durų ir žiūrėjome į besirikiuojančius savo mielus lietuvių karius. Kas žino, gal paskutinį kartą? Buvo graudu, bet kartu ir džiugu juos matyti. Štai, šitie kariai dar kartą pajėgė įrodyti okupantui, kiek lietuvių tauta jų laukia. Atskleidė visos tautos ryžtingą dvasią. Priminė, kad tai tautai dar išauš Vėlykų rytas.

Rusiškiems užpuolikams aiškiai nepasisekė. Jei traukinys nebūtų ėjęs greitai, nebūtų pralėkęs minos ir dabar būtų gulėjęs kartu su mumis kur nors tilto apačioje. Užpuolikams beliko patiems užbaigti darbą automatais, bet vos jie pradėjo šaudyti, kaip iš žemės išdygo lietuvių karių dalinys ir taip pažėrė iš kulkosvaidžių ir šautuvių, kad miško linkui žiūrint, žolė, krūmai, medeliai atrodė kaip dangiu nukirsti. Sunku buvo įsivaizduoti, kaip galėjo likti gyvas bent vienas sovietinis užpuolikas. Nukautų nematėm, nes visur kilo ryto migla, be to, mums visai ne tas rūpėjo. Džiaugėmės, kad iš mūsų grupės niekas nenukentėjo. Girdėjome, kad buvo užpuolikių nukautas trys rusės, buvusios prie savo vagono durų, bet ir to patikrinti negalėjome. Niekad nieko panašaus neišgyvenusiems civiliam pakako savos baimės ir rūpesčio. Kuo atsigavome, apsitvarkėm, nuraminom moteris bei vaikus, atėjo ir rytas.

* * *

Atvyko kažkokių vokiečių komisija, pasisveikino su dalinio karininkais, viską apžiūrėjo, perkeldino mūsų būrėlį į vieną patalintų prekinį vagonų ir vėl išvyko savais keliais. Kariai pamiškėje tvarkėsi ir rikiavosi į eilę. Mes jiems buvome dėkingi. Norėjome daug ką pasakyti, bet jie buvo tolokai nuo mūsų. Jautėme tik, kad tarp mūsų užsimėzgė kažkoks labai artimas ryšys. Jiems buvo taip pat liūdna, kaip ir mums. Mes važiuojome iš savo tėvynės, o jie beviltiškose sąlygose paliko jos ginti. Ginti savo brolių ir seserų, kuriuos žudyti buvo pasiryžę keršto ir neapykantos pilnas pavergėjas. Priešas gerai buvo painformuotas, kad mūsų būrelyje nebuvo nė vieno provokiečio, priešingai — vokiečių neretai persekioti lietuviai: šeimos, moterys, vaikai ir net kūdikiai. Vistiek puolė mūsų vagoną, nes jam ne lietuvių tauta rūpėjo, bet rusų.

Stovėjome prie vagono durų ir žiūrėjome į besirikiuojančius savo mielus lietuvių karius. Kas žino, gal paskutinį kartą? Buvo graudu, bet kartu ir džiugu juos matyti. Štai, šitie kariai dar kartą pajėgė įrodyti okupantui, kiek lietuvių tauta jų laukia. Atskleidė visos tautos ryžtingą dvasią. Priminė, kad tai tautai dar išauš Vėlykų rytas.

Kai traukinys vėl pajudėjo, ištiesė į tuos karius rankas, o jie mums pamoko. Matėm dar, kaip jie stovėjo ramiai, baltais, tarytum akmeniniais, veidais, žiūrėdami į tolius. Už jų žaliavo lietuviška giria, kilo rūkai iš pievų.

Brangiam Tėveliui

A+A

JUOZUI DELKUI

išsiskyrus su šiuo pasauliu, sūnų OSVALDĄ ir jo šeimą nuosirdžiai užjaučiame —

O. A. Skrebūnai

L. I. Juzukoniai

S. J. Andriuliai

A+A

JUOZUI DELKUI

mirus, jo sūnui didžiai gerbiamam Lietuvių

Namų valdybos nariui OSVALDUI DELKUI

ir jo šeimai nuosirdžių užuojautą reiškia —

Lietuvių Namų tarnautojai

A+A

MARIJAI KRASAUSKIENEI

mirus, vyrui BRONIUI, dukrai DANUTEI NORKIENEI, sūnams TADUI ir VITUI bei jų šeimoms, liūdinčioms mylimo asmens, reiškiamo nuosirdžių užuojautą —

Vincas, Stasė, Edmundas Zadorskiai

Arūnas ir Danutė Stosiai

A+A

MARIJAI KRASAUSKIENEI

mirus, jos vyrą BRONIŲ, dukrą DANUTĘ NORKIENĘ, sūnus TADĄ, VYTĄ ir jų šeimas nuosirdžiai užjaučiame —

E. ir A. Augustinavičiai

H. Kairienė

B. ir B. Dirsės

M. ir B. Povilaičiai

A. ir M. Grincevičiai

A. ir K. Ratavičiai

A. ir B. Stonkai

V. ir V. Treigiai

A+A

MARIJAI KRASAUSKIENEI

mirus, vyrui BRONIUI, dukrai DANUTEI, sūnams TADUI, VYTUI su šeimomis ir kitiems artimiesiems giliausią užuojautą reiškia —

V. B. Cvirkos

J. J. Vitkauskai

P. P. Pekarskai

A+A

MARIJAI KRASAUSKIENEI

mirus, sūnui TADUI su šeima ir visiems giminėms

bei artimiesiems reiškiamo giliausią užuojautą —

J. P. Dovidaičių šeima

A+A

MARIJAI KRASAUSKIENEI

mirus, jos vyrą, dukrą DANUTĘ NORKIENĘ, žentą MEČISLOVĄ, sūnus — TADĄ ir VYTAUTĄ bei jų šeimomis giliame liūdesyje nuosirdžiai užjaučiame —

P. B. Sapliai

P. Siminkevičienė

A+A

MARIJAI KRASAUSKIENEI

mirus, jos vyrą BRONIŲ, dukrą DANUTĘ NORKIENĘ, sūnus — TADĄ ir VYTAUTĄ bei jų šeimomis giliai užjaučiame ir kartu liūdimė —

J. P. Laureckai

J. A. Vaškevičiai

A+A

STEPONUI JUODIKAIČIUI

mirus, jo žmoną JUZEFĄ skausmo valandose nuosirdžiai užjaučiame —

V. Z. Gvaldos

Br. Mikšys

St. Telšinskas

VI. Žemaitis

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Ir moterys tarnauja kalėjimuose

Čia pasakoja savo patirtį lietuvaite sociologė, tarnaujanti viename Kanados kalėjime

Kai mažas vaikas ką nors negerai padaro, tai jis yra vyresniųjų baudžiamas. Kai suaugęs žmogus nusikalsta, taip pat yra baudžiamas vyresniųjų — valdžios bei jos astovų: teisėjų, policijos, kalėjimo tarnautojų.

Kadangi aš pati esu kalėjimo tarnautoja, galiu jums papasakoti, kuo skiriasi kalėjimo gyvenimas nuo laisvo gyvenimo, kaip žmonės skiriasi nuo vienas kito. Ir juo mažiau suprantame apie šituos skirtumus, juo didesnis atsiranda socialinis tarpas. Sumažinti tai spragai bandysiu sudaryti vaizdą, kuris yra skirtingas nuo įprasto gyvenimo kelio. Mes pasirinkome vienokį kelią, o kiti — kitokį ir jame pasimetę, nes pasirinko tą kelią, kuris veda į teismus ir kalėjimus.

Galbūt jums atrodė, kad kalėjimai pakliūna vien tik žemųjų klasių, bet statistika rodo, kad tenai patenka visų klasių ir įvairių rasių žmonės. Šiais laikais ten atsiduria daugiausia jaunimas, t.y. 18-30 metų vyrai. Juos ten nuveda blogas tėvų pavyzdys, bloga draugų įtaka, religinio auklėjimo ir bendradarbiavimo su vyresniaisiais stoka.

Kalėjimai Kanadoje yra kelių rūšių — pagal nusikaltimo dydį. Man tenka dirbti pataisos namuose, kur kaliniai atlieka bausmę nuo 3 mėnesių iki dviejų metų už vagystę, už išbrovimą į svetimą nuosavybę, už suklaidinimą dokumentų ir pan.

Jaunuolis, atlikęs savo bausmę, dažnai sugrįžta į pataisos namus, vėl padaręs tą patį nusikaltimą. Daugeliu atvejų čia jie randa draugų ir geresnį gyvenimą, negu anksčiau turėjo. Valdžia sudaro materialines sąlygas, teikia dvasinį aprūpinimą, sveikatos priežiūrą, duoda sporto priemonės, teisinius patarimus, galimybę išmokti amatą — elektriko, metalininko arba baigti gimnazijos ar net universiteto kursą korespondenciniu būdu. Be to, jie gauna privilegijas: pasimatymą su artimaisiais, reikalui esant, leidimą aplankyti namikius, kartą į savaitę žiūrėti filmo ir lošti 'bingo'. Be to, jie kasdieną klausosi radijo, žiūri televizijos ir gauna kas vakarą miesto spaudą. Švenčių metu rengiami koncertai su specialiomis valaisėmis, per Kalėdas, Naujus Metus išdalina siuntinėliai su skanumynais, riešutais, saldainiais ir cigaretimis. Patikimesni jaunuoliai leidžiami žaisti ledo ritulį už kalėjimo ribų palydovo priežiūrai. Taip pat jie gauna piniginių priedą — vieni daugiau, kiti ma-

žiau, žiūrint koks darbas bei elgesys. Iš tų pinigų dalį gauna smulkioms išlaidoms — tabakui ir pašto reikmenims. Likusieji pinigai eina į taupomąją kasą, kuriuos jie gauna išėjdami iš kalėjimo.

Tam tikru atveju darba turintis žmogus gali pasilikti dirbti už kalėjimo ribų, bet kas vakarą turi sugrįžti nakvoti. Tokie asmenys turi užsimokėti už maistą ir nakvynę. Jiems leidžiama dirbti mieste, padėti šeimom, nes tikimasi, kad galbūt pasitaisys.

Iki šiol kalinius prižiūrėdavo tikrai vyrai. Prieš dvejus metus valdžia ėmė priminti ir moteris, tuo būdu siekdama pataisyti jaunuočių elgesį. Viltis pasitvirtino — matyti geresni rezultatai. Mat, jauni vyrai, matydami aplinkui mergaites, stengiasi būti tvarkingesni: nešioja trumpesnius plaukus, skutasi barzdas ir dažniau šypsoi. Jų nuotaka būna geresnė, elgesys padoresnis: nespjauja and grindų, gražiau elgiasi prie stalo ir vartoja gražesnę kalbą.

Nuobodumui pašalinti patys kaliniai leidžia mėnesinį savo laikraštuką. Ten būna poezijos, religinių straipsnių, apysakų ir juokų. Žodžiu, visi gali parodyti savo talentus.

Be darbo kalėjime dienos būtų per daug ilgos, todėl kaliniai privalo padėti dirbti virtuvėje, plauti baltinius, valyti grindis, pjauti žolę, kasti sniegą, dažyti kambarius ir atlikti sanitarinius darbus.

Mūsų institucija yra į šiaurę nuo Toronto. Ten ji turi nuosavybę, kur dalis kalinių gyvena ir kerta medžius. Pastarieji gyvenami į miestą, kur mūsų kaliniai iš jų dirba stalus parkams.

Kalinių darbo diena yra, kaip ir visų darbininkų, nuo 8 v. ryto iki 4.30 po pietų. Dirba penkias dienas į savaitę.

Kalėjime gyventi reiškia neturėti privatumo. Ten yra priežiūra ištisas 24 valandas. Kaliniai prižiūrimi ir valgant, ir einant į darbus, ir sportuojant, ir miegant. Visi laiškai yra tikrinami, perskaitomi, vėl užklijuojami ir išteikiami adresatams. Kai ateina aplankyti artimas žmogus, jis nuvedamas į specialų kambarį, kur gali kalbėtis su kaliniu, bet būdri tarnautojo akis seka kiekvieną judesį. Pasimatymui duodama viena valanda kartą į savaitę.

Galima matyti, kad kalėjime visko yra, išskyrus vieną dalyką, būtent LAISVĘ. Mes lietuvių, gerai žinome ką reiškia neturėti laisvės. E. S.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties proga St. Catharines, Ont., miesto burmistras Joe Reid paskelbė Lietuvos Savaitę vasario 8-16 d. Nuotraukoje — KLB St. Catharines apylinkės atstovai pas burmistą. Iš kairės: vicepirm. J. Paukštys, pirm. J. Šarapnickas, burmistras J. Reid, Niagaros vynuogių festivalio karalaitė Viltė Zubrickaitė

Atspindėti ir kurti ateitininkijos gyvenimą

Pasikalbėjimas su vyriausiuoju "Ateities" redaktorium kun. dr. Kęstučiu Trimaku

Iki šiol "Ateities" žurnalą leido Moksleivių Ateitininkų Sąjunga. Nuo 1972 m. pradžios jį redagavo kun. J. Staškevičius, talkinamas redakcinio kolektyvo Toronto. Ligšioliniai leidėjai "Ateitį" perleido Ateitininkų Federacijai, kurios centro valdyba pakvietė kun. dr. Kęstutį Trimaką vyriausiuoju redaktorium. Sekančiu pokalbiu su naujuoju redaktorium norime supažindinti "Tėviškės Žiburių" skaitytojus su pasikeitusia "Ateities" žurnalo padėtimi.

— Kokiomis aplinkybėmis sutikote redaguoti "Ateities" žurnalą?

— Trečią valandą po vidurnakčio... Prieš vidurnaktį telefonu Ateitininkų Federacijos vad. dr. P. Kisielius mane pakvietė redaguoti. Po trijų valandų nemigos nusprendžiau sutikti redakcinį darbą koordinuoti ir surasti tris pajėgius jaunus akademikus, kurie pamainomis redaguotų po numerį. Jutau, jei "Ateitis" užgestų, būtų jaudina tamsa. Todėl sutikau. Kadangi jau dirbau pilną psichologų darbą ligoninėje, norėjau redagavimu pasidalinti su kitais.

Nors įsiekiojau, deja, iki šiol trijų nesuradau. Nesuradau nė dviejų. Suradau vieną. Darbą reikėjo pradėti. Todėl apsiėmiau didžiąją našą pradėti nešti, tikėdamasis, kad vėliau prisidės kiti. Visais planais, sumanymais bei rūpesčiais dailinuosiu su Aldona Zailskaitė. Ji jau ir anksčiau buvo parodžiusi iniciatyvos, suburdama studentų būrėli, kurie domėjosi "Ateitimi". Pakviečiau juos redakcijon, o šalia jų dar ir kitus — visus iš Čikagos, išskyrus A. Norvilą, kuris gyvena Brooklyne.

— Labai retai pasitaiko, kad žurnalą leidėjai pasikeistų. Kodėl pasikeitė "Ateities" leidėjai?

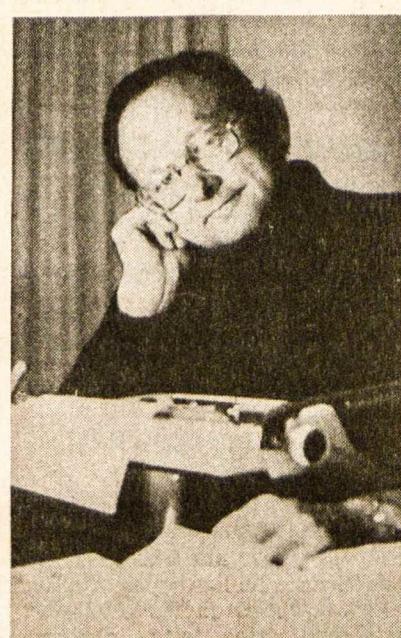
— Žurnalas buvo skiriamas moksleiviams. Tačiau šalia to kažkaip buvo tikėtasi, kad jį skaitys ar bent parems kiti ateitininkai — studentai ir sen-draugai. Tie lūkesčiai neišsipildė. Buvo pastebėta, kad ir patiems moksleiviams buvo sunku rašyti ir skaityti. Sunkumai telkti medžiagą ir finansus buvusius leidėjus privertė įsiekoti išeities, kad "Ateities" leidimo našta būtų nuimta nuo jų pečių.

— Ar pasikeitus leidėjams, pasikeis ir "Ateities" užduotys?

— Ateitininkų Federacijai perėmus "Ateitį", jos centro valdyba nutarė žurnalą skirti visiems ateitininkams — moksleiviams, studentams ir sen-draugams. "Ateitis" turės atlikti du uždavinius: pirma, ypatingą dėmesį kreipti į vyresnius moksleivius bei studentus; antra, atspindėti visos ateitininkijos gyvenimą.

— Leidėjams nutarus, kad dabar "Ateitis" turi atspindėti visos ateitininkijos gyvenimą, kaip jūs manote tą uždavinį įgyvendinti?

— Dviem kryptim. Norint atspindėti visą ateitininkijos gyvenimą, turime išvystyti platų informavimą apie visų trijų ateitininkų sąjungų bei visų jų padalinių veiklą visuose pasaulio kontinentuose. Tačiau to neužtenka. Norint atvaizduoti visą ateitininkijos gyvenimą, yra būtina parodyti, ką dabar ateitininkai galvoja, kuo siejiasi, ką kuria. Todėl turime leisti "Ateityje" reikštingiems galvojan-tiems, besisielojantiems ir ku-

Kun. dr. A. Trimakas, vyriausias dabartinis "Ateities" žurnalo redaktorius

riantiems ateitininkams. Duosiu pavyzdį. Argi 1974 ir ateinančiųjų metų ateitininkijos gyvenimą "Ateitis" pakankamai atspindėtų, jei savo puslapiuose nespausdintų prof. Ant. Maceinos laiško dabartiniam Federacijos vadui dr. P. Kisielui ir atsiliepimų į tą laišką? "Ateitis" turėjo paskatinti, kad tokių atsiliepimų būtų. Tuo žurnalas jau ne vien ateitininkijos gyvenimą atspindi, bet ir jį kuria.

— Kokiu būdu "Ateitis" siekia atlikti kitą savo uždavinį — ypatingą dėmesį kreipti į vyresnius moksleivius bei studentus?

— Su studentais nėra sunku. Beveik visa "Ateities" redakcija sudaryta iš studentų. Bendradarbių tarpe turime taip pat nemažą studentų. Studentų tarpe yra aktyvių ir pajėgių galvoti bei išsireikšti lietuviškai. Paprašyti, jie neatsisako.

Su moksleiviais yra sunkiau. Kreipdami į juos ypatingą dėmesį, redakcijoje turime moksleivių atstovę D. Bilaišytę, o žurnale nuo pat pirmojo numerio įvedame moksleivių skyrių "Atžalos". Šiame skyriuje bus spausdinama tiek vyresniųjų, tiek jaunesniųjų moksleivių kūryba bei medžiaga jiems tinkamomis temomis. Esame prašę ir pačius moksleivius, ir jų globėjus, bet iki šiol moksleivių rašinių nedaug tesulaukėme. Jaučiame, kad reikia išvermingų tarpininkų, kaip kuopų globėjų bei aktyvių vyresniųjų moksleivių, kurie skatintų kitus moksleivius žurnalą skaityti ir jį rašyti.

— Ar numerių medžiagą iš anksto planuojate?

— Pakviesti, palyginant vė-

lai, pradžioje neturėjome laiko iš anksto ilgam terminui planuoti. Turėjome tuoj kibt rinkti medžiagą sausio numeriui. Suvokdami prof. Ant. Maceinos laiško svarbą visai ateitininkijai, išsiuntėme daug laiškų ir spaudoj prašėme atsiliepti į to laiško mintis. Atsiliepė visa eilė sendraugių, studentų ir viena moksleivė. Kituose numeriuose jau siekiame turėti vyraujančias temas. Vasario numerį — dėmesys Lietuvai ir tautai: "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" ir Lietuvos lankiusiųjų studentų išpužiai. Kovo, vėlykiniam numerį — krikščioniškoji ateitininkų misija. Ateityje numatome gvildinti visą eilę prof. Ant. Maceinos iškeltų klausimų.

— Kokius skyrius įvedate į "Ateities" žurnalą?

— Įvesti šie skyriai: "Antai..." — komentarai apie šių dienų aktualijas, "Atvirai" — svarstomi opūs rūpinieji klausimai, "Veiklos" skyriuje dedama informacija apie veiklą, "Laiškuose" spausdinami skaitytojų atsiliepimai, "Vadų" skyriuje — aprašomi ateitininkijos šulai, "Kalbos" skyriuje gvildinami praktiniai lietuvių kalbos reikalai jaunimui, tautosakos medžiagos pateikiama "Simbolių" skyriuje, "Knygų" skyriuje vertinamos knygos, "Sukaktuves" minime ateitininkų ir lietuvių tautos sukaityves, o skyrius "Atžalos" priklauso, kaip minėjau, moksleiviams. Be to, numatome spausdinti ateitininkų žodines bei vaizdines kūrybas.

— Darbo pradžioje visada kažko tikimasi. Ko jūs tikitės, pradėdamas redaguoti "Ateitį"?

— Labiausiai noriu dalintis "Ateitimi" — kaip ji bus numeris po numero paruošta, bet taip pat ir pačiu jos paruošimu. Ypač tikiuosi surasti pajėgių jaunų akademikų, kurie dalintųsi redagavimu. O iš visų ateitininkų tikiuosi vieno, būtent, kad jie laikys "Ateitį" savo žurnalu. Tik jų padedami, galėsi-me žurnalą padaryti įdomų, naudingą, visada atspindintį, o neretai ir kuriantį ateitininkijos gyvenimą.

Be to, noriu padėkoti su mumis ligi šiol "Ateitimi" išvermingai besidalinusiems — buvusiam redaktoriui kun. Jonui Staškevičiui su redakcinio kolektyvu, o taip pat ligšioliniams leidėjams — Moksleivių Ateitininkų Sąjungai, vadovaujamai Kęstučio Šestoko.

— "T. Žiburiai" dėkoja už tas informacijas mintis ir linki didžios sėkmės naujajame darbe.

REQUIEM PATYS SAU?

AL. GIMANTAS

Jungtinių Valstybių Lietuvių Bendruomenės gyvenime vyksta dalykai, kurių ir didžiausi LB priešai negalėjo tikėtis. Po sūkis skilimo linkme tebėra nepilatus, tačiau pats jo faktas yra apgailėtinas.

Jei iki šiol gana tvirtai buvo manoma, kad tik išorės priešai, šiuo atveju sovietinamos Lietuvos tvarkytojai, būtų pajėgę vienu ar kitu būdu suskaldyti lietuviškąją išeiviją, tai dabartinis atvejis rodo, kad tai įvyko be jokios pašalinės intervencijos.

Savo metu buvo plačiai žinomas posakis apie revoliucijas, edančias savo vaikus. Kažkas panašaus, pasirodo, gali nesunkiai įvykti ir politinių emigrantų tarpe. Pasitikėjome savimi stipriai, pastoviai ir be mažiausios abejonės. Savo metu šaipėmės iš kitų tautų ankstyvesnių emigrantų likimo, jų veiklos metodų ir... sunykimo. Pasirodo, ir patys bandomė sukli prarajos linkme, gerai matydami, kad kritišku atveju, jei jau prie to prieiti, krentant nebūtų už ko griebtis. Tai jau kvepia tragedija ar bent jau giliu nesu-sipratimu, nieko gero nežadanti.

Kažkas, kažkur ir kažkaip mūsų tarpe kažkuo nepasidalina, nepasitiki, nerimsta... Visa tai vyksta tariamo ar tikro gilaus patriotizmo vardu ir beveik šventųjų aureolėmis pasidabinus.

Kaip į reikalą bežvelgsi, kiekvienas turės sutikti, kad Jung-

tinų Valstybių Lietuvių Bendruomenė yra pati stipriausia ir reikšmingiausia ekonomine, kultūrine ir politine prasme. Tai stipri jėga esamų galimybių ribose, ir betkurie nesklindumai ar negalavimai tiesiogiai liečia amerikiečius lietuvių ir netiesiogiai likusias pasaulio lietuviškąsias bendruomenes. Žala jau padaryta. Konkretūs nuostoliai šiandien dar lyg ir nematomi, bet jie gali išryškėti greitai.

Padėtį slėpti ar ką nors glostyti nėra jokio reikalo. Priešingai, jei laiku neįžvelgsime didėjančio pavojaus esančiam susiskaldyme, tikrai nepatarnausime bendriesiems interesams. Savo metu beveik konvulsijose kamavosi BALFas, dabar atėjo eilė Bendruomenei. Kyla klausimas — kas bus sekantis? Gal Lietuvių Fondas, gal Amerikos Lietuvių Taryba?

Piktybinis auglys bando įsiveisti ir naikinti lietuviškosios išeivijos kūną. Jis iš naujo verčia klausyti: koks mūsų atsparumas, ištvermė, susiklausymas ir įsipareigojimas? Jei laikytume egzaminą, pažymys būtų žemiau patenkinamo...

S. Kudirkos atlydėjimo iš Maskvos reikalas dar kartą parodė, kaip toli esame nuo bendro lietuviško susipratimo, drausmės ir konsolidacijos. Dėl mūsų siūlytų tuščių ambicijų ir kvailio ko užsišpyrimo Kudirka su šeimais Maskvoje turėjo pralaukti bene 3 papildomas dienas. Tai liūdni dabarties faktai, kurie turi būti sustabdyti, nes kitaip ateitis bus dar liūdnescnė.

Auka Tautos Fondui — parama laisvės kovai

Vasario mėnesį švenčiame kasmetinę šventę — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dieną. Ruošdamiesi švęsti Vasario šešioliktąją, raginame vieni kitus dalyvauti įvairiuose šventės minėjimuose ir stengiamės kuo iškilmingiau ją atšvęsti. Kviečiame į iškilmes augstus valdžios pareigūnus, įvairius įtakingus asmenis, spaudos, radijo bei televizijos atstovus, kad jie, dalyvaudami mūsų minėjimuose, skelbtų pasauliui mūsų tautos nelaisvę.

Jei metų eigoje sielojamės kultūriniais savo reikalais, gyvename tautinio išsilaikymo problemomis, tai vasaryje ypatingai pabrėžiame politinį momentą — laisvės kovos reikalingumą. Ši laisvės kova neatskiriama drauge eina ir kasmetinis Tautos Fondo vėjus. Tai visų mūsų tikroji parama tiesioginiams laisvinimo darbam, kuriems vadovauja VLIKas.

Jau vien tik įvairiomis kalbomis leidžiami Eltos biuletiniai ir įvairiose pasaulio šalyse radijo programos pareikalauja iš VLIKo nemažų finansinių išteklių, nors tai tik nedidelė darbu dalis. O kiek dar yra projektų, kuriuos VLIKas dėl įšų stokos negali įgyvendinti.

Vertindami VLIKo darbą, tautiečiai aukoja Tautos Fondą, kurio visos surinktos aukos yra skiriamos VLIKo veiklai. Tos aukos kas metai gausėja. Tačiau ir laisvinimo darbą pareikalauja vis didesnių finansinių išteklių.

Tad ir šiais metais, švenčdami Vasario šešioliktąją, nepamirškime Tautos Fondo ir rimta auka padėkime VLIKui tęsti laisvinimo kovą. Aukodami Tautos Fondui, geriau įprasminame nepriklausomybės atstatymo šventę.

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

NAUJA GIESMĖ, SENA MELODIJA

AD. ILMONIS

Komunistiniame pasaulyje šūkiai keičiasi, kaip ir kapitalistiniame mados — pagal laikotarpį. Ilgokai skambėjo: "Seną pasaulį išardysim, naują pastatysim..." Seną išardė, o naują tebestato.

Komunistų partijose visame pasaulyje vyksta pasikeitimai. Pasmirštiniai atrodo nauji, o paviršę tas pats paukštis, tik su kitokiom plunksnom. Rečiau ir rečiau begirdėti šaukiant "Seną pasaulį išardysim..." Dabar madoje naują komunizmą kurti. Naujas jis todėl, kad senąjį lengvatikiai sunkiau beprisma. Naujasis — komunistinis judėjimas yra vis daugiau įvelkamas į socializmo drabužį. Mat, senojo stiliaus komunizmas nusibodo. Tai galima pastebėti daugiausia jaunimo tarpe. Radikalus, modernus ir su laiko tekme einąs komunistinis judėjimas stengiasi išikilti į viršų; stengiasi, nes skelbti naują ir nepriklausomą politinę liniją netaip jau lengva. Šiandieninis žmogus netaip jau lengvai pasiduoda viliojimams, kuriuose trūksta logikos ir paprasčiausio supratimo. Juk nesunku šūktelti: "Maskva savo ideologiją keičia pagal kapitalistų korpai. Maskva nebeatstovauja dirbančiąjai klasei ir pan." Tačiau kai tokį "skelbimą" prispirti prie sienos, prašydamas paaiškinti, kuo naujasis komunistinis judėjimas yra geresnis, gauni maždaug tokį atsakymą: "Mes pirmiausia nuversime kapitalistinę valdžią, viską pavesime dirbančiosios klasės kontrolei ir t. t. Tai pati sena komunistinė daina: "Seną... išardysim" — tik gal melodija kiek pasikeitusi.

Kiek teko pastebėti, susidomėjimas tokiais naujomis idėjomis yra labai nežymus. Gal tik nesubrendusio jaunimo tarpe atsiranda karštakošių, kuriems rūpi tik triukšmą kelti. Vyresniajai kartai tokių naujų "saldinių" jau negalima įpiršti — už-

tektinai jų esame privalę. Jauniems tai lyg ir pramoga, savotiškas laisvo laiko praleidimas.

Visdėlo neturėtume perlangvai žiūrėti į panašius "judėjimus" ar "šūkius". Juk jei kelios dešimtys jaunuolių gatvėse dalina spausdintus lapelius ir kitokią "pasaldintą" medžiagą, jei parkuose būriai tų pačių jaunuolių burnas aušina, skelbdami naują komunizmą ir t. t., — greičiausiai tai daro su kieno nors palaiminimu, priežiūra ir lėšomis. Visa tai kainuoja. Greičiausiai senosios "gvardijos" mašinerija ima veikti kitu frontu. Su nauja dainele galima pavilioti daugiau pasekėjų ir tik vėliau parodyti tikrą veidą.

Buvau kartą viename parke. Turėjau progos paklausti keleto ilgabardžių prakalbėlių. Kiekvienas žodis buvo kažkur girdėtas. Pagaliau prisiminiau skaltę po rusų revoliucijos agitatorių kalbas. Dalis skamba kaip Stalino, dalis kaip Lenino mintys, o dauguma — Trockio. Tebėjau, kad po daugelio metų Trockis vėl atgyja. "Keičias rūbai naujo svieto" — sako senas priežodis. Gal drabužiai ir keičiasi, bet kūnas tai tikrai tas pats. Kaip kipšas besirėdytu, ragai visticke kyšo, smalos kvapo nė listerinas nepašalina. Mes gyvename demokratinėje sistemoje. Kiekvienas gali kalbėti, bet kiekvienas gali ir netikėti.

Kol "naujieji pranašai" tik burnas aušina, dar pusė bėdos. Klausykime ir būkime apdairūs, nes praeitis mums davė neįkainojamas dovanas: patirtį ir protą.

Dirbtiniai dantys BLOOR VILLAGE

Denture Clinic

R. Hejnowicz, R.D.T.

2223A Bloor Street West,

Toronto, Ont. Tel. 762-2602

Atidaryta nuo 9 v.r. - 5 v.p.p.,

šeštadieniais nuo 9 v.r. - 12 v.

SIUNČIU "Tėviškės Žiburių" PRENUMERATA

ir prašau siuntinėti savaitraštį šiuo adresu (esu "TŽ" skaitytojas):

Vardas ir pavardė

Numeris ir gatvė

Vietovė (ir pašto zonos nr.)

Provincija ar valstija (zip code number)

Metinė "T. Žiburių" prenumerata — \$10.00

Rėmėjo prenumerata — \$15.00

UŽSAKAU "T. ŽIBURIUS" KAIP DOVANĄ naujam skaitytojui

Vardas ir pavardė

Numeris ir gatvė

Vietovė (ir pašto zonos nr.)

Provincija ar valstija (zip code number)

Metinė "TŽ" prenumerata naujiem skaitytojams — \$7.50

Pašto perlaidas arba čekius siųsti: "TEVIŠKĖS ŽIBURIAI"

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada

JOHN'S ELECTRIC

APPLIANCES and SERVICE

343 Roncevalles Ave. • Tel. 535-4646

Saldytuvai nuo \$59.95 • Elektrinės krosnys nuo \$49.95

Skalbimo mašinos ir džiovintuvai nuo \$55.95. Pataisyti ir pilnai garantuoti. • Važiujame taisyti ir į namus.

• Aptarnaujame ir taisome visų rūšių namų apyvokos reikmenis.

• Turime didelį pasirinkimą dalių ir elementų.

Perkame — parduodame — mainome

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PAMINKLINĖ LENTA

Paminklinė lenta prieš penkerius metus mirusiam Teofilui Tilvyčiui sausio 15 d. atdengta Vilniuje, ant namo sienos Muzėjaus-Garelio gatvės sankryžoje, kur jis yra pralaidęs paskutiniuosius savo gyvenimo metus. Žodį tarė Vilniaus vykdomojo komiteto pirm. A. Vileikis, Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdybos pirmininko pavaduotojas A. Maldonis, rašytojas J. Būtėnas ir Vilniaus pedagoginio instituto studentė A. Laniuskaitė. Iškilme papildė ištautos iš T. Tilvyčio poemos „Artojieliai“. Vėlonies bareljefu papuošta lenta skelbia: „Šiame name 1963-69 metais gyveno Lietuvos TSR liaudies poetas Teofilis Tilvytis“. Nepriklausomybės laikais T. Tilvytis pasižymėjo kaip talentingas „Kuntaplio“ satyrikas. Su jo pokarine veikla iškilmės dalyviu supažindino A. Vileikis: „Teofilis Tilvytis mums brangus tuo, kad savo kūryboje pavaizdavo lietuvių liaudies kelią į socializmą, atspindėjo pokario klasių kovas ir kaimo kolektyvizacijos procesus. Jo pokario metų poezija atliko reikšmingą politinio auklėjimo vaidmenį plačiojoje masėje. Poetas mums brangus ir kaip žmogus, daug jėgų pasakyręs kovai už taiką. Jis dalyvavo daugelyje taikos kongresų, o nuo 1958 m. buvo Respublikinio taikos gynimo komiteto pirmininkas“ („Komjaunimo Tiesa“ nr. 12).

BAUDZIA BROKDARIUS

Prokuroro J. Levitino pranešimą apie baudžiamąją bylą Mažeikių avalynės fabriko vadovams paskelbė „Tiesa“ sausio 12 d. Pasirodo, nuo 1971 m. lapkričio iki 1973 m. spalio minėtasis fabrikas išleido rinkon 40-452 poras blogos kokybės avalynės, įvertintos 210.597 rb., kurios dėka turėjo daugiau kaip 30.000 rb. nuostolio. Vien tik per 1973 m. I pusmetį fabrikas turėjo sumokėti apie 23.000 rb. baudų. Kaltinamajam aktyvi buvo panaudotas baudžiamojo kodekso 156 straipsnis, atskaitingais padarantis kokių imonių vadovus, numatantis atleidimą iš pareigų, kalėjimą iki 2 metų, patalios darbus nuo 6 iki 12 mėnesių. Kaltinamųjų suole atsidūrė fabriko direktoriai A. Čekanauskas ir J. Žibikas, vyr. inž. J. Mikalauskienė, technikos kontrolės vyr. inž. G. Panavienė. J. Levitinas praneša teismo nusprendį: „Buves direktorius A. Žibikas nuteistas dvejais metams laisvės atėmimu lygtinai su dvejų metų bandomuoju laikotarpiu. A. Čekanauskas, J. Mikalauskienė ir G. Panavienė — vieneriems metams laisvės atėmimu lygtinai su vienerių metų bandomuoju laikotarpiu. Be to, nuteistiesiems teks atlyginti dalį padarytos žalos“. Skaudžiausios baumsės susilaukė iš darbo pašalintas direktorius A. Žibikas. Sausio 17 d. toje pačioje „Tiesoje“ atkreipiamas dėmesys į tris labiausiai broku pagarsėjusias avalynės gamyklas — „Raudonajį Spalį“, „Elnią“. P. Eidukevičius Jungtinės imonės. Respublikinėje avalynės bazėje pernai patikrinus pusę milijono šių trijų fabriky pagamintų batų, 33,7% teko grąžinti imonėms arba pažeminti jų rūši. Respublikinė ava-

lynės prekybos bazė iš tų imonių pernai yra išreikalavusi net 153.000 rb. baudų už broką. Padų atskimui jau nuo pat II D. karo pabaigos yra pasižymėjusi Kauno Vilijampolėje veikianči „Raudonojo Spalio“ gamykla. Kyla klausimas — kada šių imonių vadovai susilauks bylos?

KRASTOTYRININKŲ PARODA

Vilniaus elektromechanikos technikumui aktyvūs salėje atidaryta penktoji respublikinė kraštotyros paroda beveik ištisai buvo skirta Sovietų Sąjungos pergalės prieš Vokietiją trisdešimtmečiui. Aprašymuose minima medžiaga apie istorinę-revoliucinę praeitį, sovietų partizanų metraščiai, kolchozų bei gamyklų istorijos, atsiminimai apie žymius žmones. Tautosakai ir liaudies būčiai su gamtos aprašymais teko paskutinė vieta. Medžiagos apie M. Rasikovos lakūnių dalinį parūpino Panevėžio „Ekranu“ gamyklos kraštotyrininkai, sukūrė net ir specialų filmą apie to dalinio buvusių lakūnų M. Kirilova, kuri dabar dirba „Ekranu“. Šilalietis mokytojas A. Brazauskas parodai paruošė apie 400 psl. aplanką „Kareivio širdis“, sudarytą iš Šilalės rajono „vadavusių“ sovietų karių laiškų bei jų nuotraukų. Etnografinės medžiagos apie šiaurės Lietuvos lygumas pateikė Pakruvo rajone mokytojaus J. Šilavos, monografijos apie Zeimelių autorius.

ZEMAIČIŲ PLENTAS

Leonas Brazilius 1973 m. rugpjūtį, skaitytuosius supažindina su Zemaičių plento rekonstravimu. Visas jo ruožas, einantis iš Kauno per Babtus, Ariogalą, Raseinius, Viduklę, Nemakščius, Kalnienus, Laukuva, Rietavą, Endrijevą, Vėžaičius ir Garzdus į Klaipėdą paverčiamas Vilniaus-Kauno autostrada primenančiu greitkeliu. Kiekviena kryptis taip pat turės po dvi eismo juostas, tik jos bus atskirtos dvigubai platesne veja. Iš senos plento linijos greitkelis nukrypsta ties miestais: „Stai už Kauno, nuo 41-ojo kilometro iki Girkalnio, rekonstruojama magistralė išsoka iš ankstesnės vagos, aplenkdamas Ariogalą. Toliau ji nusidrieks nauja atšaka, nelydama Raseinių, ir tik Kryžkalnyje sugrįš į dabartinę trasą. Pajūryje plentas vėl keičia savo kryptį — šauna šalia Vėžaičių ir Garzdų. O tuoj už Dauparų link Klaipėdos ryskėja dar vienas būsimas maršrutas — įvažiavas į uostamiesčio Baltijos prospektą...“ Nauji tiltai statomi ar jau yra pastatyti per Miniją, Nevėžį, Dubysą, Gynę, Žasina.

PRAPLATINO GELEŽINKELI

Tiesioginė geležinkelio linija per Šventonėlius Vilnių sujungė su Utena. Seniau keliavimas čia tekdamas per pėsčius ir siaurojo geležinkelio kiltą traukinį. Po trejų metų darbo šiaurinis geležinkelio ruožas tarp Šventonėlių ir Utenos buvo rekonstruotas ir pakeistas platiuoju. Bandomieji dizeliniai traukiniai iš Vilniaus Utenon dabar keliaus nuvežė per 2 vaalndas ir 15 minučių. Atleityje bus praplatinata ir Utenos-Panevėžio siaurojo geležinkelio linija. V. Kst.

OAKVILLE, Ontario

OAKVILLE MISTEITYJE nuo seno yra įsikūręs nedidelis skaičius lietuvių šeimų ir visu 100% priklauso KLB. Ši vienietinė organizacija ir riša Oakvillės lietuvių į stiprų vienietą. 1975 m. sausio 19 d. p.p. Liukevičius namuose įvyko visuotinis Oakvillės apylinkės narių susirinkimas. Svarbiausias jo tikslas buvo išrinkti naują valdybą 1975 m. ir aparti lietuviškus reikalus. Čia nuo seno yra įsigalėjusi gera tradicija organizacijos reikalus aptarti šiltoje šeimyninio pobūdžio atmosferoje. Tokiu būdu valdybos rinkimai ir kiti reikalai buvo atlikti be jokių sunkumų per trumpą laiką. Į valdybą pateko trys nauji nariai. Pirmame valdybos posėdyje jie pasiskirstė pareigomis: pirm. J. Žiuraitis, vicepirm. E. Sergautienė, išd. Z. Vaičiūnienė, sekr. M. Zemeckienė, kultūros bei pramogų vadovas — P. Liukevičius. Moterys savo skaičiumi vyrauja, bet pirmininku pasirinko Joną Žiuraitį, kuris jau daugelį metų sėkmingai eina šias pareigas.

J. Žiuraitis, nežūrint sėkmės kanadietų tarpe, pasiūlo nuosirdus, savas žmogus visiems Oakvillės lietuviams ir tokiu savo elgesiu užsitarnavo visuotinę ir tikrą lietuvių pagarbą. Nejučiomis jis savo asmenybe sujungė mums visus į darnų vienietą, kuriame nėra nei išrinktųjų, nei pažemintųjų, o tik lietuviai su meile savo gimtajam kraštui ir tolerančia vienas kitam.

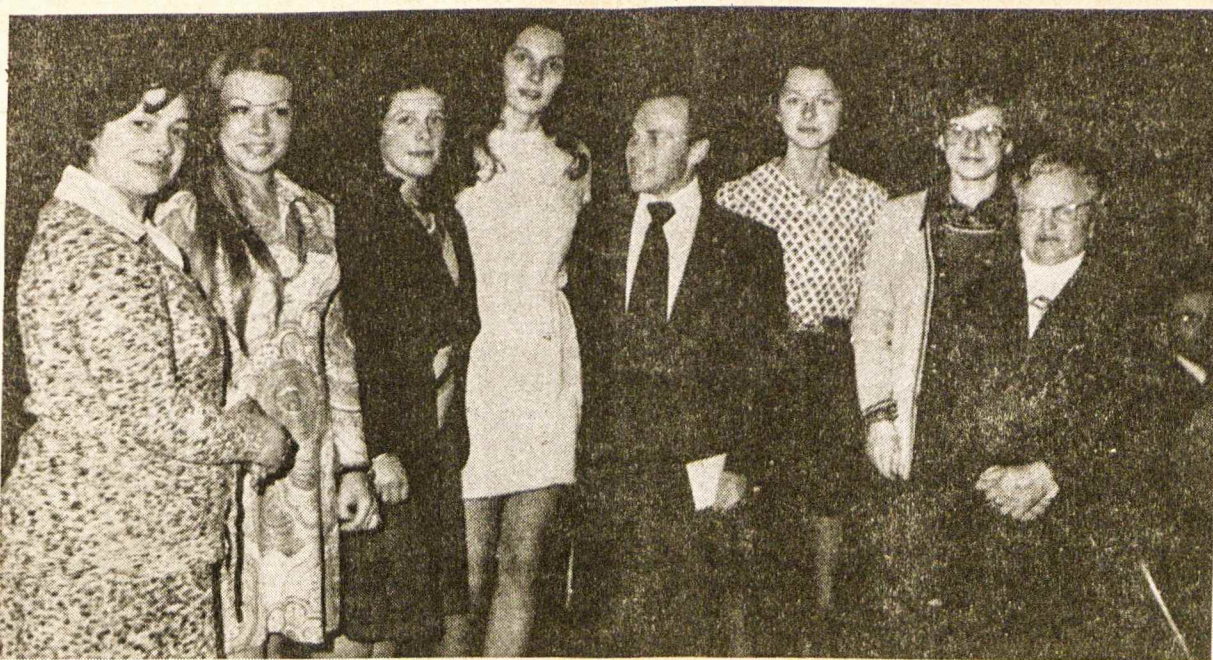
Pirmajame valdybos posėdyje buvo nuodugniau aptarti artimiausieji reikalai — pirmoje vietoje Vasario 16 minėjimas, kuris įvyks Anapilio patalpose. Kadangi šiuo metu Bendruomenės išdaz yra netuščias, numatyta paremti Brazilijos lietuvių studentus, o vėliau ir kitas mums reikšmingas lietuvių institucijas. Šiame posėdyje J. Žiuraitis iškėlė labai vertingą mintį — šį pavasarį suorganizuoti medelių pirkimo - sodinimo dieną ir savo rankų darbu prisidėti prie išorinio Anapilio vietovės papuošimo. Visų valdybos narių ši mintis buvo entuziastiškai paremta. Ir iš tikrųjų nieko gražesnio žmogaus akiai, kaip didingas ažuolas bažnyčios šventoriuje, pasodintas savųjų žmonių. Ši gera idėja turėtų būti neapmirsta ir šį pavasarį atlikti.

Sekantis valdybos posėdis numatytas už dvejų savaitių. Čia vėl reikia pažymėti, kad tie posėdžiai yra skirtingi tuo, kad į juos valdybos nariai atvyksta su žmonomis ar vyrais, kurie nors ir neturi balsavimo teisių, bet yra naudingi kaip patarėjai ir padėjėjai pobūviuose. M. Z.

St. Catharines, Ont.

KLAIPĖDOS PAMINĖJIMAS įvyko sausio 26 d. Klaipėdos užėmimo filmui. Matėme žygiuojančius bei miestą puolančius sukilėlius, vežamus žuvusius, sukilimo vadovybę bei prancūzų kareivius, saugojančius prefektūrą, prancūzų bei anglų karo laivus, jūrininkus, sukilėlių tarpe — Stepą Darių, miesto vaizdus ir gana gerai perduotas to laiko nuotaikas. Tai tikrai vertingas dokumentas, surastas ir mums parodytas kun. Juvenalo Liaubos, OFM, pastangomis. Labai vaizdinga pranešimą padarė vienas nedaugelio lietuvių gyvyjų tarpe sukilėlių — Stasys Jankauskas, 78 m. amžiaus, gyvenęs Niagaros pusiasalyje, Port Colbourne mieste. Jis dar gerai atsiminė, labai žvalus. Dalyvavo I D. kare. Vienas pirmųjų įstojo savanorių į Lietuvos kariuomenę ir „išsprasė“ į sukilėlių eiles. Klaipėdos kautynėse gavo šešias sunkokas žaizdas. Prisiminė savo pasakojime ir žuvusius bei narsiai pasireikšusius jo būrio dalyvius. Vėliau jis baigė policijos mokyklą. Apdovanotas keliais medaliais bei Gedimino ordinu. Minėjimas prasidėjo iškilmingomis pamaldomis. Jautri pamokslą pasakė kun. J. Liauba. Po programos dalyviai buvo pavalinti puikiais valgiais. Minėjimą surengė vietos šaliai, kurių pirmininku yra nepaįstamas veikėjas Adolfas Šetikas. Kor.

LITUOVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo sukakties minėjimas prasidėjo vasario 8, šeštadienį, 9 v.r., vėliavos pakėlimu prie miesto rotušės; 6.30 v.v. — minėjimas. Vasario 16, sekmadienį, 10 v.r., bus pamaldos Tėvų pranciškonų vienuolyno koplyčioje, 11.15 v.v. — vainiko padėjimas prie kanadietų paminklo ir tuoj po to — pietūs William's restorane, 249 St. Paul Street. — Vasario 16 d. vakare 6.45 v. bus lietuviška radijo prgrama.

Naujoji Windsor KLB apylinkės valdyba dalyvavo Simo Kudirkos, Genovaitės Kudirkienės ir Simo motinos P. Salskienės sutiktuose Detroito ir Iteikė dovana. Iš kairės: G. Kudirkienė, išd. M. Eldukaitė, narė jaunimo reikalams A. Kraniuskaitė, parengimų koordinatore A. Tautkevičiūtė, S. Kudirka, sekr. R. Čerškutė, pirm. J. Kuraitė, p. Salskienė

“AUKURAS” kviečia visus į

Hamiltono Jaunimo Centre, 48 Dundurn N., vasario 21, penktadienį.

Parodos atidarymas — 6 v.v., vaikų teatras — 7 v.v.

“Aukuras” vaidins A. Kario 3 veiksmų pasaką — Pertraukų metu — kava.

lėjimas: laisva auka

Vasario 22, šeštadienį, 6 valandą vakaro,

sukaktuvinė “AUKURO” PUOTA

PROGRAMOJE: 7 v.v. — “Praeities nuotykių ir juokas”, aukuriečių pagerbimas, vakarienė, baras, loterija ir t.t.

lėjimas — \$7.50

HAMILTON ONT

VASARIO 16 minėjime šį šeštadienį, vasario 15, vietoj negalinti dalyvauti parlamentaro Lincoln Alexander, angliškai kalbą pasakys Hamiltono metropolijos viršininkė Anne Jones.

A.A. KUN. VIKTORUI POIMANS.

KIUI, mirusiam 1973 m. rugpjūtį 14 d. Glen Falls, N.Y., norima ant kapo pastatyti paminklą. Kadangi vėlonis beveik jokio turto nepaliko, tą projektą norima įgyvendinti su mirusiojo draugu ir buvusiu bendradarbiu pagalba. Inicijatyvos ėmėsi kun. J. Grabys, St. Brigid's Church, 695 Fifth Ave., Watervly, N.Y. 12189 USA. Jo vardu galima siųsti paminklinį statytį savo auką arba tiesiai į specialiai atidarytą sąskaitą — “Father Puina Memorial Fund”, State Bank of Albany, USA. Kanadoje mielai visiems patarpininkams K. Mileris, 152 Kensington Ave. S., Hamilton, Ont. L8M 3H5. A.a. kun. V. Poimanskis kurį laiką buvo vikaru Hamiltono AV parapijoje. Išvykdamas paliko čia daug draugų, kurie dabar gali kad ir bet kokio didumo auką prisidėti prie antkapio pastatymo.

PARAPIJOS CHORO tradicinis

vakaras rengiamas balandžio 19 d. Jaunimo Centre. Choras šiemet nebeduos savo įprasto dainų koncerto, bet meninę programą atliks žinomi dainininkai - solistai — V. Vėrikaitis ir J. Sriubišienė. Buve į gamėčiai choro nariai, dabar sėkmingi verslininkai Windsor G. O. Vindašiai, jau paskyrė vakarui laimės staliuką.

K. MESKAUSKIENĖ grįžo iš Flo-

ridos, ten 3 savaites atostogavusi pas savo gimines. St. Urbonavičiai savo atostogas irgi praleido Floridoje, Juno Beach, pas buvusius hamiltoniečius A. A. Pilipavičius.

HILDA IR JUOZAS PETKONAI

atsventė savo vedybų 25 m. sukaktį. Vasario 1 d. jų dukrelės suruošė gražų pobūvį, kuriame dalyvavo apie 40 draugų ir artimųjų. Sukaktuvininkas atvažiavęs pasveikino ir prel. dr. J. Tadaraukas. Ta proga iš Montrealio buvo specialiai čia atvykęs ir J. Petkūno kareiviavimo bičiulis J. Dalmontas. K. M.

KREDITO KOOPERATYVAS

“Talka” savo dvidešimtmečio progą išleido 24 psl. leidinį, kuriame su-

rašyta veiklos kronika, įdėta mirusių narių sąrašas, apyskaitos, informacijos ir keletas nuotraukų. Leidinį spaudai paruošė St. J. Dalius, atspaudė “Lithuania Graphics” Hamiltone. Nuotraukos — V. Benišio ir A. Juračiū.

BŪRELIO ĮNASAI. Vasario 16

gimnazijai remti būrelis surinko įnašus iš būrelio narių-rėmėjų už 1975 m. pirmąjį pusmetį. Sumokėjo už pusę metų po \$6 še asmenys: P. Lesevičius, A. Mingėla, T. Mureika, M. Repečka, I. Varnas. Sumokėjo už visus 1975 m. \$12: J. Astas, L. Bacevičius, A. Buinis, J. Būlonis, P. Bulke, St. Dalius, J. Didžbalis, dr. A. Gailius, B. Grajauskas, B. Grinius, E. Gugienė, I. Jakimavičiūtė, P. Jankus, A. Jasimas, J. Jasimienė, M. Juodis, St. Kačinskas, J. Krikštolaitis, dr. V. Kvedaras, A. Kybartas, Vl. Kybartas, E. Lengnikas, E. Lengnikienė, V. Leparskas, J. Liaugminas, A. Liaukus, J. Mikšys, K. Mikšys, V. Miškinis, V. Narkevičius, A. Patamsis, R. Rimkevičienė, P. Sakalas, E. Sakavičienė, L. Skripkutė, A. Stasevičius, SLA 72 kuopa Hamiltone, J. Švilas, A. Šilinskas, prel. dr. J. Tadaraukas, J. Tarvydas, A. Tėvelis, dr. O. Valaitienė, J. Valaitis, J. Valevičius, J. Stonkus. Sumokėjo \$15 Z. Pulianauskas, \$20 E. Kronienė. Į gimnazijos rėmėjų eiles įsijungė naujas narys dr. B. Vidugiris, kuris sumokėjo už pusę metų \$6.

Šį dvigubą būrelį dabar sudaro 54 nariai-rėmėjai, kurių 8 yra pensininkai. Jie sąvaja auką padeda jaunimui, besimokančiam Vasario 16 gimnazijoje. Taipgi šiemet sukanka 10 metų, kai šis būrelis įsteigtas.

Surinkti pinigai iš narių įnašų \$623 buvo įnešti į Salpos Fondo sąskaitą “Talkoje” ir iš ten sausio 24 d. persiųsti gimnazijai Vokietijoje. Nuo būrelio įsteigimo 1965. IX. 1 iš viso surinkta ir išsiųsta Vasario 16 gimnazijai \$5.874.

KLB Hamiltono Salpos Fonodo komitetas, vadovaujamas J. Pleinio, paskyrė vienkartinę auką \$200, kuri irgi kartu išsiųsta gimnazijai. Nuosirdžiai dėkoju visiems būrelio nariams už teikiama pastovią paramą besimokančiam jaunimui. Taipgi didelę padėką Hamiltono Salpos Fondui, kuris prisidėjo tokia stambia auką. Ačiū visiems.

St. J. Dalius, būrelio vadovas

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas “TALKA”

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gynybė ir asm. patarkos drauda. Nemokamos pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$5.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
sutaupus 8%
term. depozitus 1 m. 8 1/2%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skanėstai —

skieviniai skanėstai

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,

HAMILTON — 528-8468

740 UPPER JAMES ST.,

HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT,

• BURLINGTON — 639-0510

• LLOYD D. JACKSON SQUARE,

• HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PROF. GEN. STASYŠ DIRMANTAS

Sausio 26 d. mirė Čikagoje, sulaukęs 87 metų amžiaus. Vėlonis buvo baiges Maskvos geodezijos instituto, pirmajame pasauliniame kare dalyvavęs kaip artilerijos karininkas Rusijos pusėje. Išijungęs Lietuvos kariuomenėn 1919 m., buvo paskirtas karo mokyklos inspektorium, o 1929-33 m. buvo augstųjų karininkų kursų viršininku, 1935-38 m. — krašto apsaugos ministru. Brigados generolo laipsnis jam suteiktas 1937 m. Kauno universitete dirbo technikos fakulteto geodezijos katedros vedėju, docentu, profesorium. Išeivijoje vadovavo Lietuvių Profesorų Sąjungai, daug prisidėjo prie monografinio veikalo apie Vytauto D. universitetą išleidimo.

ARKIVYSKUPAS JEAN JADOT,

Sv. Sosto apaštališkas atstovas JAV, sausio 25 d. priėmė JAV LB delegaciją, kurią sudarė prel. dr. P. Silvinas, Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos vedėjas kun. K. Pugetičius, Ateitininkų Federacijos atstovas ir Jaunimo Žygio už Tikėjimo Laisvę pirm. R. Bublys, JAV LB krašto valdybos pirm. J. Gaila, vicepirm. R. Česonis, visuomeninių reikalų tarnybos pirm. A. Gečys, spaudos atstovas K. Cikotas. Arkivyskupui J. Jadot buvo įteiktas kruopščiai paruoštas memorandumas su atitinkama dokumentacija apie Lietuvos tikinčiųjų bei jų vadovų būklę, kovą su okupanto peršamu ateizmu. Memorandumas yra skirtas Vatikano valstybės sekr. kardinolui J. Villot. Per jį į popiežių Paulių VI nukreipiami lietuvių prašymai: paskelbti visame pasaulyje Mados Dieną už tylinčią Lietuvos Katalikų Bendriją, išleisti Sv. Sosto pareikšima, smerkianti Sovietų Sąjungos vykdomą tikinčiųjų persekiojimą okupuotąjį Lietuvą, paraginti katalikiškuosius krašto žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje iš kelti Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijoje. Apaštališkasis atstovas arkiv. J. Jadot memorandumą pažadėjo perduoti su savo atitinkamais komentarais. Jis taipgi patarė lietuvių delegacijai kreiptis į Sv. Sosto nuolatinį stebėtoją Jungtinės Tautos ir pažadėjo paruošti atitinkamą rekomendaciją. Delegacijos vardu arkivyskupui J. Jadot įteikta Sibiro lietuvių maldaknygės angliškio laida. Audiencija padėjo išrūpinti Filadelfijos arkivyskupijos seminarijos vicerektorių prel. P. Silvinas, prieš penkerius metus dirbęs sekretorium Sv. Sosto atstovybėje Vašingtone.

NIUJORKO KULTŪROS ŽIDINYS

JE žurnalas “Karys” paminėjo niujorkišką dvidešimtmetį, t.y. 20 metų nuo to laiko, kai jį čia pradėjo leisti Niujorko ramačiai, vadovaujami pirm. J. Riūtenio. Pagrindinį pranešimą apie “Kario” nueitą kelią padarė jo dabartinis red. Zigmars Raulinaitis, apie finansines problemas — administratorius Leonas Bileris. Sveikintųjų tarpe buvo Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas, ramačių centro valdybos pirm. K. Dabulevičius. Mėnėni daliai atstovavo vietinių aktorijų atlikas kūrinių skaitymas iš “Kario” komplektų.

Venecuela

LIETUVIŲ TAUTINIŲ SOKIU GRUPE, vadovaujama inž. J. Guigos, pradėjo septintuosius veiklos metus. Šis Caracas mieste lietuvių jaunimo vienetas buvo įsteigtas 1968 m. gruodžio 6 d. specialiu susirinkimu Lietuvių Namuose, kuriuose vėliau vykdavo ir repetitijos. Grupe globoja kapelionas kun. A. Perkumas, SDB. Jaunimas ne tik išmoko tautinių šokių, bet ir turėjo progą pagilinti žinias apie savo tėvų gimtąjį kraštą Lietuvą. Vadovo inž. J. Guigos bei grupės narių dėka tūkstanciai Venecuelos gyventojų buvo supažindinti su mūsų tautiniais šokiais.

VLB CARACAS APYLINKĖS

VALDYBA šiemet po sekmadienio pamaldų rengia kultūrines popietes Lietuvių Namuose. Kadangi pamaldos laikomos tik kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį, tos popietės kartų yra ir mėnesiniai lietuvių susirinkimai. Juose susipažinama su Lietuvos būkle, pasaulio įvykiais, lietuvių rašytojų kūryba, išiešvijos lietuvių veikla. Dalyviams užkandis bei kavos parūpina vietinis jaunimas.

Urugvajus

BENDROJO PLJK KOMITETO posėdis prieš Kalėdas įvyko Montevideo mieste. Dalyvavo ir III kongreso ruošos reikalus aptarė: PLB vicepirmininkas jaunimo reikalams Romas Kasparas iš JAV, kun. A. Saulaitis, SJ, iš Brazilijos, R. Mačanskas, G. Mačanskas, B. Mačanskienė, R. Pretkietis, E. Andriuskevičius, kun. J. Giedrys ir A. Stanevičius iš Urugvajaus, V. Barzdžius iš Argentinos. Būsimos kongreso pirmininku vienbalsiai išrinktas kun. Antanas Saulaitis, SJ. Posėdyje taipgi paaiškėjo, kad N. Zvickaitis vadovaujama kongreso atidarymo komisija šiai iškilmei stengiasi gauti teatrą. Stovykloje bus surengtos sporto žaidynės tarp atski-rų kraštų komandų. Šiam reikalui sudaryta speciali komisija galvoja apie miniatiūrinę lietuvių jaunimo olimpiadą, jeigu tokią mintį pavyks įgyvendinti. Nutarta kongreso metu rengti tautinių šokių šventes visuose trijuose su juo susietuose kraštuose — Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Vadovu pakviestas dr. Alfredo Stanevičius. Kongreso plakato bei šūkio konkursas buvo prateistas

iki sekančio rengėjų posėdžio. Lėšomis rūpinasi kiekviename krašte atskirai veikiančios finansų komitetas, kuriam Argentinoje sutiko vadovauti žymusis visuomenininkas inž. Jonas Gaidimaukas, talkinamas SLA pirm. R. Stalioraičio ir buhalterio J. Deveikio, remiamas visų lietuviškų organizacijų. Iš anksto platunami garbės bilietai, buvo išleisti ir kalėdiniai atvirukai, kuriuos visus pavyko išparduoti.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ Organizaciją ir Spaudos Tarybos posėdžiui Aušros Vartų parapijos patalpose vadovavo pirm. A. Mičiūdas, sekretoriavo O. Kairelienė. Posėdžio dalyviai pasituntė padėką p. Cekanauksams už Senelių Zidiniui paaudkotus 100.000 pezų. Ši senelių prieglauda jau yra užregistruota valdžios įstaigose ir gavusi pilnas teises. PLB valdybos iš JAV atsiustos knygos skirstomos lietuviškoms organizacijoms. Posėdyje taipgi buvo svarstoma ir pasaulio lietuvių istorija, kuriai parašyti PLB valdyba yra paskvietusi V. Liulevičių. Kadangi į šį leidinį bus įjungti ir Argentinos lietuvių, V. Liulevičius paprašė jų talikos. Jam talkinti sudaryta komisija, kurioi išrinkti: kun. A. Steigvilas, Z. Juknevičius, K. Kiauga, A. Mičiūdas ir J. Švenčionis. Vasario 16 minėjimo programoje dalyvaus “Aušros” choras, poezijai atstovausiantis J. Derenčius ir jaunoji sol. A. Jocyte iš Beriso. Apie III pasaulio lietuvių jaunimo kongresą kalbėjo kun. A. Steigvilas, pranešdamas, kad stovyklai pavyko rasti dar vieną labai patogią stovyklavietę Villa Marisa, esančią prie Pilar.

Australija

PLB PIRM. BR. NAINYS, dalyvaudamas Lietuvių Dienose, aplankė ir kairurias kitas lietuvių kolonijas. Platu pranešimą apie PLB bei jos problemas jis padarė Melburno lietuviams. Stipriausia lietuvių Bendruomenė esanti JAV, kur veikia daugiau kaip 60 apylinkių, suskirstytų į 8 apygardas, ir kur tarnybos rinkimuose dalyvavo 11.000 balsuotojų. Pasak pirm. Br. Nainio, antroji vieta tenka Kanados ir Australijos lietuvių Bendruomenėms. Ligi šiol jam geriau buvo pažįstama Kanados lietuvių Bendruomenė, o dabar gerą įspūdį susidarė ir apie Australijos lietuvių Bendruomenę, surengusią labai gražias Lietuvių Dienas. “Tėviškes Aidi” pranešimu, PLB pirm. Br. Nainys nusiskundė, kad Kanados lietuvių Bendruomenė, veikianti labai gerai, be jokių problemų, gal kiek per mažai remia PLB valdybą. Tautos Fondas iš Kanados gavo \$18.000, o PLB valdyba — tik \$180.

Italija

PREL. LADAS TULABA, grįžęs iš viešnagės JAV ir Kanadoje, stipriai susirgo, bet jau sveiksta. Iš ligoninės grįžo ilgai ten gydęs mons. Z. Ignatavičius ir mons. K. Razminas, o mons. J. Bičiūnas dar tebeguli ligoninėje.

Britanija

LONDONO LIETUVIŲ NAMUOSE įvyksiamas D. Britanijos lietuvių Sąjungos centro valdybos posėdyje dalyvavo: J. Alkis, Z. Juras, P. Masalaitis, S. Nenortas, A. Pranskūnas, A. Vilčinskis ir tarnybos atstovas R. Sova. Buvo aptartas DBL Sąjungos Londone kovo 15-16 d.d. įvyksiantis suvažiavimas bei jo darbotvarkė

KUR KREIPTIS TORONTE?

PRANYS ALSENAS

Torontas yra miestas su 423 stabdymo šviestomis, išdėstytais 649,8 mylios miesto gatvių, alėjų bei plentų, kuriuos kerta 266 pėsčiųjų perėjimo punktai. Gatvėse (prieš dvejus metus paskelbtais duomenimis) kursuoja 2,067 taksiai. Miestas iliuminuotas 45.678 gatvių lempomis, įskaitant ir tas, kurios apšviečia parkus. Išdėstyta 2.225 lempų stulpuose.

Toronte yra 20,7 mylios požeminių bėgių, kuriais 334 poeziniai traukiniai pernai sukurė 22.839.644 mylias.

Miestas per metus suvartoja 40,9 milijonų galionų vandens, kuris cirkuliuoja 1.014,04 mylių požeminiais vamzdžiais.

Toronto gatvėse, parkuose ir viešose vietose auga 243.087 medžiai. Be to, maždaug toks pat skaičius medžių auga ir privačių savininkų žemėse. Medžiuose, parkuose ir aikštėse gausu juodųjų voveračių. Jų esama trijų rūšių — juodųjų, pušų voveračių ir šiaurietiškių, kitaip dar vadinamų skrendančiomis (flying squirrels).

Jeigu esi namų savininkas Toronte ir nori apsigyventi savo namus tvora, reikia kreiptis į "Public Works Department" 367-7195. Ten bus pasakyta, kokią augščių tvorą galima apsigyventi, kokios medžiagos naudotinos ir t. t.

Jeigu susikivirėjai su kaimynais dėl bendros tvoros ir nori patarimų bei pagalbos išspręsti ginčą, kreipkitės telefonu 367-7515. Jeigu esi susiginčijęs su savo nuomininku ir nori ginčą išspręsti geruoju, kreipkitės į "The Tenant Advisory Bureau" 367-8572. Patarimai nemokami.

Jeigu įvyko gaisras, prievartinis iškraustymas iš buto ar kitokis nelaimingas atsitikimas ir likai be pastogės, kreipkitės telefonu 367-8608 į "Metro's Social Services Department". Jie pagelbės.

"The Academy of Medicine"

Užsakykite dabar per
INTERTRADE
EXPRESS CORP.

PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
GERIAUSIA DOVANA

LIETUVA
(dabar geriau nei buvo
anksčiau)

SPECIALIUS RUBLIŲ
PAŽYMĖJIMUS

INTERTRADE EXPRESS
CORP. jums pirmiau patarė ir

jūsų giminės su tuo sutiko

Su specialiais rublių pažymėjimais
jūsų giminės galės nusipirkti
tik tai, ko reikia už dalį reguliarių
kainos. Tai lyg kad nuolat
į krautuvę su \$100 ir
gautum \$200 ar \$300 vertės
prekių ar net daugiau.

Intertrade Express Corp.
mėlai gali atsiųsti įrodymus
visai nemokamai.

Specialius rublių pažymėjimai
gali būti iškeičiami į pinigų,
t.y. į reguliarius rublius augščiau
vertę.

PILNAI GARANTUOTA
GREICIAUSIAS
PRISTATYMAS

Pristatoma per 3 savaites
Mokama už specialų rublį \$2.60

SI KAINA APIMA VISKA —
JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ

PRASYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ
ILUSTRUOTŲ
KATALOGŲ

Užsakykite dabar tik per
INTERTRADE
EXPRESS CORP.

125 East 23rd St., Fifth floor
New York, N.Y. 10010, USA
Telefonas 982-1530

Labai svarbu!
Automobiliai

Pigiausiomis kainomis
Garantuotas skubiausias
pristatymas.

Prašome rinktis iš šių
naujų modelių:

"ZIGULIS" VAZ 2101 \$3574.00

Naujausias pagerintas
Eksportinis modelis
"ZIGULIS" VAZ 2103 \$4096.00

Station Wagon
"ZIGULIS" VAZ 2102 \$3939.00

Eksportinis modelis
"MOSKVICIUS" 412IE \$3624.00

"MOSKVICIUS" 408IE \$3332.00

Station Wagon
"MOSKVICIUS" 426IE \$3781.00

Station Wagon
"MOSKVICIUS" 427IE \$4057.00

"ZAPOROZEC"
ZAZ 968 \$2284.00

Visos kainos JAV doleriais

Prašykite mūsų specialių biuletenių su automobilių ir aptarimų iliustracijomis.

VARTOTI DRABUŽIAI
Svarbu žinoti lankytojas iš
Sovietų Sąjungos.

Prašykite mūsų specialių biuletenių

Mes turime 26 metų patirtimą
ir daug tūkstančių patenkintų
klientų.

922-1134 visuomet turi sąrašą gydytojų, kurie pasirošę lankyti ligonius namuose naktimis. Jeigu reikia pasiskusti dėl blogų sanitarinių sąlygų restoranuose, skambinti 367-7462. Jei tenka skustis dėl perpildytų namų (žmonėmis), kokios nors rūšies vabzdžių, blogų sanitarinių sąlygų namuose, fabrikuose, krautuvėse ir kitur, skambinti 367-7466.

Jeigu rūpi kreditas, vartoti automobiliai, namų ir žemių pardavimo verslas, draudos reikalai, skambinti 965-6471. Dėl klaidinančių skelbimų, įpakavimo — 369-3400. Jeigu užpuola balandžiai, pelės, rasite pagalbą paskambinę telefonu 367-7466.

Geriausia vieta teirautis apie betkokią pagalbą Toronte yra "Community Information Centre" 863-0505.

Jeigu norite gauti "a special garbage pick-up", kad paimtų senus matracus, sulūžiusius baldus ar kitokius didelius, sunkiai pakeliamus daiktus, kreipkitės telefonu 367-7742. Jie taip pat teikia žinias, kada bus surenkami popierio ryšuliai ir pan.

Jei esi pensininkas ar šiaip nedirbąs darbovietėje asmuo ir nori savanoriškai pagelbėti kitiems, skambinkite telefonu 363-4971. Jie žino kokios grupės ir kokių savanorių pageidauja.

Jeigu nori dar gyvas būdamas paskirti savo akis vadinamam "akių bankui" (mirties atveju), skambinkite 486-2500.

"T. Žiburiams" auokojo

\$16: St. Juknevičius; \$8 Andr. Povilaitis, Vyt. Birštonas, Ant. Ribinskienė, J. Timmerman, Juzė Žiogienė, Pr. Pargauskas, K. G. Grigaitis, M. Bankaitienė, E. Vaitiekūnienė, Jonas Arstikaitis, V. Stanevičius, Pr. Krilavičius; \$6: Vaitiekus Kazlauskas, Juoz. Liaugminas; \$5: Julius Oscila, Aleks. Butvydas, kun. V. Katarskis, Kaz. Slavinskas, A. Bugailiškienė; \$4.50: Jonas Naujokaitis.

Rėmėjo prenumeratas atsiuntė — \$30: St. Barančiukas; \$18: Vyt. Biskys, Walter Kiškūnas, Leon. Kirklis; po \$15 už dvejus metus: St. Jaseliūnas, A. Lukas; už vienerius metus: A. Vibrys, L. Stulginskienė, J. Burkschat, J. Adomavičius, Pr. Stanckus, Aleks. Kužmarskis, Vl. Pyragius, Mart. Jankus, Vinc. Andrulionis, Petr. Juodvalkis, Vl. Gerasimavičius, F. M. Jocias, Juoz. V. Danys, St. Rukša, Jaun. Kuncaitis, Mrs. G. Thepeu, Petr. Žemaitis, Eliz. Sleky, P. Raudys, M. Obelienienė, Petr. Juzdantis, Bern. Petkevičius, F. A. Yukno, dr. V. Vyčinas, Irena Satrienė, M. Meiliūnas, A. R. Bartkus, Vait. Kazlauskas, Alg. Kazilis, R. Namikas, D. Vizbaras, kun. Edv. Abromaitis, Pr. Zaliauskas, P. Peterson, Irene Penthor, Pr. Girdvainis, A. Kiaupa, Ant. Peleckis, Juoz. Mockevičius, kun. Vyt. Zakaras, K. G. Grigaitis, kun. Juoz. Pragulickas, A. Grajauskas, Kazys Mileris, P. Gudinskas, Nat. Navickienė, A. Ašoklis, Jonas Pužas, Aug. Venckus, dr. Jonas Yčas, Bronius Vitkus, J. Freimenas, Kaz. Kareckas, Vyt. Mačikūnas, P. Bigauskas, Mrs. D. Moček, Ant. Laugals, St. Kuzmickas, Apolonia Evans, Pr. Olito, Juoz. Girevičius, Ant. Dagys, dr. Česl. Kuras, O. Dailidienė, Vl. Končius.

\$3.50: kun. Wm. Wolkovich; \$3: Linas Markelis, Ona Trečiokienė, M. J. Adomaitis, St. Morkūnas, kun. Alf. Babonas, Stefa Rydelis, A. Grusienė, M. Vasiliauskas, V. Petkevičius, Vl. Gulbinas, V. Urbonas, H. Rožaitis, Jurgis Aušrotas, V. Beresnevičius, V. Paukštys, J. Labuckienė, Jonas Vinslovas, St. Latviūnas, Juoz. Belickas, A. Ašoklis, Alb. Ur-

Pasaulinio ūkio ir finansinių svyravimų metu, didžiulė

"LITO" bendrovė

Niu Jorke turėjo įžvalgą ir laimę pigiai supirkti apartamentinius namus.

Norėdami pasirošti tolimesniame užpirkimam, siūlome pardavimui sekančius namus, kurie visi yra gražiuose Niujorko rajonuose.

	Metinės pajamos	Metinis pelnas	Grynais įmokama	Mortgage išduodamas
PARK TERRACE 63 butai	\$142,000	\$25,000	\$ 50,000	\$ 610,000
OCEANCREST APTS. 108 butai	\$267,000	\$74,000	\$220,000	\$1,130,000
JAMAICA APTS. 44 butai	\$116,000	\$21,000	\$ 40,000	\$ 354,000

Pirkėjui pageidaujant, "LITAS" gali administruoti šias nuosavybes, garantuodamas augščiau minėtą pelną. Taip pat galima įeiti partneriais į šias nuosavybes.

Susidomėję pavieniai asmenys ar grupės prašomi kreiptis į:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Street
Richmond Hill, New York 11418, USA
Tel. (212) 441-6799

Dalis Toronto tautinių šokių grupės "Atžalynas" narių, dalyvavusių "Baltic Night" programoje. Antroje eilėje iš kairės trečioji — Silvija Martinkutė, "Atžalyno" mokytoja.

JONO MATULIONIO DIENORAŠTIS

Mieli skaitytojai, Aš manau, kad daugis Jūsų esate patyrę apie spausdinamą mano dienoraštį. Kaip aš jį vedžiau, aprašiau įžanginiame knygos žodyje. Knyga atiduota spaudai prieš pusantros metų. Per visą šį laiką aš tylėjau ir savo raštais nesirūpinau. Gal tai atsitiko dėl stokos sveikatos, kurios esu netekęs, o gal ir savotiškai neišmintingo kuklumo, kuris dažnai daug svarbių užmojų, įvykių ir faktų nuskandina užmaršties ūkanose. Taigi, ką esi sukūręs savo tautai ir visuomenei, atiduok drąsiai, neleisk savo darbui supelėti, sustingti, išnykti...

Tai, ko nepadariau aš, padarė mano žmona ir draugai. Jie neleidžia mano gelstantiems užrašų lapams ir lapeliams sudūlėti. Žmona juos surankiojo, sugrupavo, perrašė, draugai, nors ir paskubomis, medžiagą apšlifavo, suorganizavo knygai leisti fondą, kuris jau sutelkė apie pusę lėšų spaudos išlaidoms padengti. Ir taip jau apie trečdalis knygos (180 psl.) baigiama išspausdinti. Aš vilious, kad likusioji dalis bus išspausdinta žymiai greičiau.

Gal taip būčiau likęs tyliai tūnoti ir toliau. Tačiau negaliu ramiai laukti savo darbo vaisių brandos, nepadėkojęs savo geradariams už didžią moralinę, finansinę ir darbo paramą. Taigi, visų pirma ačiū mano rūpestingajai žmonai, šeimai, giminei ir draugam už viską viską, ką Jūs man padarėte. Be Jūsų pastangų ir pagalbos mano kadaise ryžtingai registruoti faktai apie rudojo amaro žalingą veiklą mūsų kraštui galbūt būtų dukėmis pavirte.

Iš anksto dėkoju ir savo būsimiems skaitytojams, kurie jau yra kiekvienos knygos palaima. Aš norėčiau Jus patikinti, kad mano sutelktoji dienorašty medžiaga pasitarnaus mūsų krašto istorijai vienam iš okupacinių laikotarpių pažinti, o gal net ir padės sėkmingiau apsisaugoti nuo okupacinių jėgų siautėjimo

bonas, T. Varneckienė, R. Zubrickas, Tėvai jėzuitai Montrealyje, Kaz. Šviežikas, P. Guobys; \$2: kun. J. Patašius, Zen. Čekauskas, A. Ambraziejus, L. Stosiūnas, Irena Meikė, John, A. Stankevičius; \$1: Zg. Romanaukas.

Nuoširdi padėka visiems lietuviškos spaudos rėmėjams.

bei kaikurios nesėkmės išvengtų ateityje.

Kartu, žinoma, tenka ir atsiprašyti už struktūrinius, kalbinius ir kitokius nesklaidumus, kurie pasitaikys dėl skubotumo knygą paruošti.

Reikšdamas pagarbą laikraščių redaktoriams, pagarsintiems šį laišką, ir visiems skaitytojams, liekuosi ištikimai

Jūsų J. Matulionis

"Daugiakultūriškumas
yra pastovi
vyriausybės politika"

Valstybinis žmogaus muzėjus yra daugiakultūros politikos dalis

Valstybiniame Žmogaus Muzėjuje įsteigtas Kanados Folklorinių Studijų Centras Otavoje telkia visų Kanados etnokultūrinių bendruomenių tradicinių jų kultūrų dokumentus. Centras jau yra sutelkęs daug medžiagos per savo tyrinėjimų projektus, turi rankdarbių rinkinį, įreikorduotas juosteles, vaizdines juostas ir filmus. Šiuo metu įvairiose vietovėse vykdomi tyrinėjimai Kanados etnokultūrinių grupių gyvenimo religinėje, ekonominėje ir socialinėje srityje. Specialus dėmesys kreipiamas į tautinę architektūrą, namų baldus, rankdarbius, tradicines pasakas, šeimos ir bendruomenės gyvenimą, šventes bei apeigas.

Hon. John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé
du Multiculturalisme

lism MULTICULTURALISM
Multiculturalisme
MULTICULTURALISM

JUOZUI DELKUI

Vokietijoje mirus, sūnui OSVALDUI Toronte, dukrai MARIJAI Lietuvoje, jų šeimos nariams bei artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

Išganytojo parapijos
moterų draugija

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniskai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nesukubdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš perkant kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuojamas suteikimas.

TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

Per pastaruosius dvejus metus Valstybinis Žmogaus Muzėjus aplankė per du šimtus vietovių su įvairiais rodiniais. Kelionių tikslas buvo — supažindinti visus su mūsų įvairia bei turtinga kultūra. Rodinių apsaugos technika ir jų demonstravimu muzėjus tikisi pakelti reikalo įžvalgą bei supratimą žmonėse.

Be to, yra sudarytos mokyklinės programos, apimančios tyrinėjimą, rankdarbius ir parodas. Visa tai sudėta į mokyklinius kompleksus, kad galėtų tarnauti kaip mokymo priemonės. Tie komplektai siuntinėjami mokytojams, norintiems jais pasinaudoti savo klasėse visoje Kanadoje.

Platesnių
informacijų
apie betkurį
muzėjaus
programos
aspektą rašyti:

The National
Museum of Man,
Communications
Division,
Ottawa, Ontario,
K1A 0M8

Vardas, pavardė

Adresas

Miestas ar miestelis

Provincija

Kodas

Telefonas: srities kodas (.....)

J. NARŪNĖ

Atsiliepdama į JAV Lietuvių Bendruomenės kultūros tarybos pirmininko Anatolijaus Kairio anketa, norėčiau pareikšti sekančias mintis.

Iki šiolie buvo nepakankamas lietuvių išeivių pasireiškimas kitų tautų ir kitų kraštų spaudoje. Ypač tai liečia JAV, kur daugelis jau yra gerai išmokę anglų kalbą. Išeiviai privalo išlieti ir tarptautinį forumą per svetintaučių žurnalus, spaudą su savo originaliu, kultūrinu įnašu, liaudies meno dirbinių ornamentais ir tuo būdu palikti pėdsakus lietuvių, dar nepasikėmusių svetimybių jūroje. Tą mūsų kultūros veiklą turėtų išplėsti per savo atstovus (oficialius ir neoficialius) įvairiose pasaulio kraštuose.

Mano atsakymas į klausimą, kas pirmiausia spręstina, yra šis: mūsų jaunimas išeivijoje! Nuo pat mažens vaikai turi išmokyti lietuviškai skaityti. Reikia mūsų jaunimui duoti tikrai gražių ir vertingų lietuviškų knygų, kad jaunieji skaitytojai patys norėtų jas skaityti; daugiau scenos veikalių, kad jie patys norėtų lietuviškai vaidinti. Daug pasiekta su vaikų choralais ir šokiais, bet tai dar neviskas.

Kaip priversti vaiką lietuviškai skaityti, jeigu jis nemėgsta lietuviškų knygelių? Didžiausias mūsų uždavinys — ne tik tuo daugiausia vaikams skaitinių išleisti, bet ir juos tobulai išleisti ir turiniu, ir forma. Lietuvišką knygėlę padarykime vertingą, įdomiai parašytą, patrauklią, su gražia idėja, su meniškais iliustracijomis, kad patys vaikai

jos jieškotų.

Kaip išsilyginti nuo menkaverčių jaunimo kūrinii, nes tokie atgraso nuo lietuviško skaitymo?

Cia ir iškyla didžiausias reikalas organizuoti autoritetinę, patikimą instituciją, kuri kiekvieną rankraštį, prieš spausdinant, kontroliuotų. Ji turėtų būti augšto meninio bei moralinio lygio, tvirtai išlaikanti savo objektyvumą. Jai turėtų vadovauti patys jaunimo gabieji rašytojai, su patirtimi kritikai, rodą nesvyruojantį objektyvumą. Jų funkcijos: nepraleisti nė vieno jaunimui skirto rankraščio be literatūrinio ir pedagoginio įvertinimo. Toji atsakinga kontrolės našta neturėtų gulti ant švietimo tarybos bei mūsų idealistų mokytojų pečių, nes jie ir taip yra perkrauti darbais.

Būtų racionalu minėtą instituciją prijungti prie esamos Lietuvių Rašytojų Draugijos kaip jaunimo rašytojų skyrių, atskirą už dabar išleidžiamą jaunimo literatūrą bei jos lygį.

Su atsakingos ir autoritetinės institucijos pagalba bei rimta kontrole būtų įmanoma pažanga ir jaunimo veikalo tobulinimas. Gal tada sulauktumėm tikrai gerų lietuviškų knygelių vaikams, kurias bus galima versti į anglų ir kitas svetimas kalbas.

Man rodosi, kad Lietuvių Rašytojų Draugija, prijungdama prie savo kamieno dar vieną šaką, šiuo atveju jaunimo rašytojų, pagyventų veiklą, pajudėtų naujais žingsniais pirmyn jaunimo link, skatintų jų kūrybą galutinėmis premijomis už geriausius parašytus jaunimui veikalus.

Ciurlionio ansamblis, įsisteigęs Vilniuje, dabar veikia Klevelande, atšventė 35-ąją sukaktį. Nuotraukoje — M. K. Ciurlionio portretas, pieštas dail. V. Raulinaičio, Ciurlioniečių namuose Klevelande

Hamiltono mėgėjų teatro "Aukuras" aktoriai prieš 25 metus. Jie 1950 m. vasario 21 d. pirmą kartą vaidino K. Inčūro veikala "Daktaras Vincas Kudirką". Iš kairės pirmoje eilėje: V. Kvedaras, A. Salčiūnas, J. Žilius; antroje eilėje: A. Racevičienė, E. Dauguvietytė-Kudabienė, K. Meškauskienė, S. Stanulytė; trečioje eilėje: a.a. E. Mickūnas, C. Mickūnas, A. Stosevičius, A. Sutkaitytė, V. Panavas, a.a. L. Baltrukonytė, A. Mingėla

Lietuvos antropologijos bibliografija

A. MAZIULIS

tik nematyti nei iš šio darbo skyrių, nei poskyrių.

Bibliografija suskirstyta į 10 skyrių, nes vienuoliktasis apima tik vardyną, santrumpas ir pan. Autoriai išskyrė: bendruosius klausimus, antropologijos istoriją, personalijas, bibliografijos šaltinius, tyrimų metodiką, paleontologiją, kuri jų buvo suskaldyta dviem poskyriais: antropogenėzės teorija su metodologija, ir jų popularizacija. Toliau vienas plačiausių skyrių suskaldytas į 6 poskyrius bei skyrelius. Tai fizinė antropologija su ekologija. Atskira skyrių sudaro taikomoji antropologija, apimanti augimą, kaulus ir net tipologiją. Išskirta ir fiziologinė antropologija su ekologija. Atskira skyrių sudaro taikomoji antropologija, suskirstyta į 4 poskyrius, be juose nėra nei eugenikos, nei vad. rasių higienos. Gan didelis ir gausokas yra etninės antropologijos skyrius, kur pritampa ir rasė, ir rasizmo kritika. Lietuvių patys įdomiausi tik kairurie poskyriai, nes pateikia tiek senųjų autorių, tiek ir naujausių bibliografiją apie ietuvii ir baltų antropologiją (1803-2276 nr.). Šioje srityje netrūksta ir labai gerų anotacijų.

Skyriuose ir poskyriuose bibliografija kiek neįprastai skirstoma. Pradžioje duodami pagal autorius lietuvių kalba raštai, toliau — rusų kalba ir įvairios svetimomis kalbomis. Gal tokia bibliografinė tvarka praktiška smulkių bibliotekų informacijai, bet nepatogi mokslo reikalam. Paprastai visose mokslinėse Europos ir kitų kraštų bibliografijose yra sekos vienybė — visi to paties autoriaus darbai sudedami kartu, nežiūrint kuriam krašte ir kuria kalba spausdinti. Jei pasitaiko darbų nelotyniškuoju raidynu, jie perasomi lotyniškuoju. Dabar toks išskirtymas ir rusų kalbos į vidurį įjungimas gal ir labai išmintingai atrodė Maskvai, bet tikrai juokingai kitur, kur pati kultūra kuriama, o ne prievartinis a t s i l i k i m a s demonstruojamas; kur mokslas vertinamas pagal laimėjimus, o ne pagal raidyną... Žinoma, turint gana daug laiko ir propagandinių tikslų arba sergant kam nors Maskvoje didybės manija, tokių vardynų mandrybių galima prasimanyti dvigubais vardynais ir darba pastorinti. Galima tai savo vergams įsakyti, bet laisvų kraštų žmonėms visos tos įskindytys lieka gryna visinė juokdarība.

Sudarant šią gausią bibliografiją buvo peržiūrėtos kelios labai ilgų ir moksliškų vardu bibliotekų, kaip Lietuvių TSR sveikatos apsaugos ministerijos valstybinės medicinos mokslinės bibliotekos, Vilniaus universiteto, Lietuvos Mokslų Akademijos, vad. respublikinės, Tartu universiteto, Latvijos valstybinės, Latvijos Mokslų Akademijos bibliotekos ir t. t. Dauguma darbų peržiūrėta. Veikalus, kurių paruošėjai nematė, pažymėjo žvaigždutėmis.

Nuosekliai peržiūrėjus pačią bibliografiją, jos skyrius bei poskyrius, matyti, kad ji labai nepilna. Pirmiausia pasigendi nepriklausomos Lietuvos eilės antropologinių straipsnių ar net leidinių, kurie visais požūriais turėjo ir ją patekti, juoba, kad žymiai menkesni surinkti iš "Komunimo Tiesos" ir pan. Žodžiu, Maskvos "brolis" lėmė ir neleido jų 500 metų bibliografijon įrašyti. Dėlto perdaug ir nenustembiradęs sužmėtas visai nereikšmingas, verstines bei pagal

rusų propagandistus atpasakotas antropogenėzės menkas populiarizacijos, praleistus "XX Amžiaus", "Lietuvos Aido" ar "Lietuvos Žinių" žymiai vertingesnius straipsnius. Tiesa, yra pvz. dr. J. Balio vienas kitas straipsnis iš "Vairo", bet nėra to paties autoriaus straipsnių iš "Akademiko" ir kitų periodinių leidinių. Įrašydinta vysk. M. Reinio "Rasizmo problema", spausdinta "Tiesos Kelyje" tėsinais, bet niekur nepažymėta, kad ji 1939 m. buvo išleista atskira 108 psl. knyga, susilaukusi eilės recenzijų ir įrašyta į "Bibliografijos Žinias". Dėl šios knygos vokiečių okupacijos metais autorius turėjo aiškintis, nes, rodos, ir nacinė Vokietijos spauda ją buvo užsipulusi ar tik suminėjusi. Vienu žodžiu, labai ir labai neįtikėtina, kad šios knygos sudarytojai nebūtų pastebėję bibliotekose ar bent jos recenzij. Taip pat vysk. M. Reiny yra išspausdinęs rasizmo ir rasinės psichologijos klausimais eilę straipsnių, kurių vienas reikšmingesnių buvo "Suvažiavimo darbu" III t. 1939 m. Deja, ir kiti šio autoriaus neeiliniai darbai šios bibliografijos sudarytojų, matyt, turėjo būti "nepašėbėti" (B. d.)

KLEMENSAS JŪRA

Lietuva

Lenkijos prieš Tavo šventą vardą —

Garbės ir sievartoto dainoj,
Kai menų Vyčio švitrų kardą
Garbingų amžių glūdimoj.

Sešėliai blankūs — Tavo pily,
Užgeso kuoruose ugnis...
Senų vaidilų kanklės tyli...
Kuo didžių praeiti menį?

"Aušra" gaivino, "Varpas" kėlė,
Trimtai žadino kovon...
Trumpai žydėjo tėviškėle
Po ilgų amžių sutemos.

Sudužo kanklės bočių žemėj,
Šalų senovės milžinų,
Kai vėl staiga dangus sutemo —
Veltui šviesas dienas menu...

Pilvi griuvėsiai, šaltos sienos,
Apramanojus praeitis,
Ir graudžiai rūšios, rūšios dienos,

Gyva vienintelė — viltis.
Neišlo Vytis amžių vingiuos,
Karžygių gretomis tvirta,
Dabar — sešėliuose sustingus —
Gyvaisiais fakelais šventa...

Lenkijos prieš Tavo šventą vardą,
Nėku jį degančioj širdy...
Terioja, siaubia priešių ordos,
Kasdien Tu aimanas girdi.

Meldžiuosi Tau — mažą dulkėlę,
Audroties nublokštą toli...
Tavo kančia krating gelia —
Gūdi, bežadė ir gili.

Žinau, tikiu — pakils vėlei,
Iš pelenų lyg fenikas didi:
Žinau — pakils Tėviškėle,
Kol plaks lietuviška širdis.

Laimingi jūs, kurie neiešit
Per atities šviesius takus,
Laimingi jūs, kurie atversit
Naujos istorijos lapus.

Laimingi jūs, kurie sulauksit,
Kai nubanguos šviesi, laisva
Lietuviškų rugelių auksu —
Smūkelių žemė Lietuva.

1975. I. 10
Barra Funda
Brazilija

"Tėviškės Žiburiai", atšventę
sidabrinę sukaktį, kviečia malonius
skaitytojus rasti naujų prenumeratorių.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ TAUTINIŲ SOKIŲ INSTITUTO pirm. Jadvygos Matulaitienės pranešimu, šiemetiniai tautinių sokių mokytojų-vadovų kursai bus rugpjūčio 17-24 d.d. Dainavoje, 15100 Austin Rd., Mich. 48158. Veikiančios grupės galės atsiųsti nedaugiau kaip po du savo atstovus. Registruoti iki liepos 1 d. pas J. Matulaitienę, 188 Logan St., Brooklyn, N.Y. 11208, USA.

KNYGA APIE BALTIJOS VALS-TYBES sulaukė parašyti amerikietis žurnalistas Murray Seeger, buvęs "Los Angeles Times" korespondentas Maskvoje, dabar dirbantis šio dienraščio biure Vašingtone. Lietuvių dėmesio bei dėkingumo jis yra susilaukęs už pastabius reportažus iš Vilniaus. Iniciatoriaus dr. J. Gudausko suauktame pasitarime Los Angeles mieste buvo aptartos žurnalisto M. Seeger statomos sąlygos. Dalyvavo D. Gudauskaitė, J. Kojelis, L. Valiukas, dr. J. Žmuidzinas, estų ir latvių atstovai. Nutarta knygos iniciatyvą perduoti centrinėms baltiečių organizacijoms, kad būtų išvengta galimų nesupratimų. Finansinės paramos jau yra pažadėjęs dr. Mykolas ir Alenos Devenij sudarytas fondas.

MODERNAUS MENO SAJUNGA Britanijos sostinėje Londone, Mall galerijoje, sausio 14-23 d.d. surengė parodą tapybos ir skulptūros darbams parduoti. Dalyvių buvo susilaukta apie 150, jų tarpe ir skulptoriaus Antano Brazdžio, kurio skulptūros nuotrauka "The Times" dienraštis išspausdino parodos išvakarėse. Šion parodon suvažiuoja Britanijos ir Britų Bendruomenės kraštų muziejų vadovai įsigyti naujausių kūrinių.

TOLIUS SLUTAS, Čikagos lietuvių televizijos vadovas, ruošia vienos valandos filmą "Lietuviškos vestuvės", talkinamas Irenos Smielauskienės vadovaujamo tautinių sokių ansamblio "Grandis". Filmiui bus panaudoti šio ansamblio daug kur vaidintų "Lietuviškų vestuvių" fragmentai.

DAIL. JADVYGA SIDORAVIČIENE, gyvenanti ir kurianti Venecueloje, Barquisimeto miesto Lisandro Alvarado meno ir kultūros galerijoje surengė savo tapybos darbų parodą "Fantasias orientales dekorativas". Tos jos orientinės dekoratyvinės fantazijos susilaukė didelio vietinės visuomenės dėmesio.

TENORO STEFANO WICKO pirmąjį dainų bei operų arijų rečitalį Čikagos lietuviams surengė kun. J. Keziko vadovaujamas Jaunimo Centras. Lenkų kilmės dainininkas, giles Poznanėje, mums daugiau yra žinomas kaip daugelio Čikagos lietuvių Operos spektaklių lyrinio tenoro vaidmenų atlikėjas, šiemet dainuosiantis G. Verdi "Meilės eliksyr". Tad ir šiame koncerte lietuviams bene labiausiai džiugino lietuviškai sol. S. Wicko padainuotas tos operos arija "Una furtiva lagrima", Don Jose arija "Gėlė, kurią man dovanojai" iš G. Bizet "Carmen", dvi St. Simkaus dažniausiai baritonų atliekamos dainos "Ko vėjai pučia", "Vai kur nužėgiuos". Programon taigpi buvo įtraukta klasikų kūrinių, lenkų kompoz. S. Moniuskos operos "Baisusis dvaras" arija, J. Paderevskio romansas "Pasipjė man ašaros", Z. Noskovskio krakoviakas "Vieversėlis gieda", rečitalio užbaigai pasirinkta F. Cilea "Arlietės" operos arija, ypač pamėgta lyrinii tenorų. Rusų kalba S. Wicikas atliko P. Čaikovskio Lenskio ariją iš "Eugenijaus Onegino". Akompanavo muz. Alvydas Vasaitis. Rečitalio pelnas buvo skirtas Jaunimo Centro biuleteniui "Mūsų Žinios".

AABS DRAUGIJA baltietiškom studijom puoselėti turi 630 narių, kurių 125 lietuviai. Latvių yra 275, estų 156, kitų 73. Išsena, jog lietuvių tesudaro nepilnus 20%. Latvių yra net 44%. Tai sužinome iš ką tik išleisto 1974 m. narių vardyno. AABS narių lietuvių Kanadoje yra 10. Vokietijoje ir Izraelyje po 2, JAV-se. 45 nariai yra augstųjų mokslų dėstytojai, daugiausia humanitarinių mokslų atstovai. Neproporeingas lietuvių dalyvavimas AABS atspindi ir draugijos dvimetinių konferencijų darbuose bei 1300 tiražu kas trys mėnesiai leidžiamo mūsų "Lituanus" pobūdžio žurnalo "The Journal of Baltic Studies" turinyje. Narių sąrašė nematyti daug asmenų, kuriems baltistikos studijos galėtų ar turėtų rūpėti. a.

BOSTONO KULTŪRINIAME SUBATVAKARYJE dalyviai turėjo progą susipažinti su dviem naujom knygom — "Steponu Kolupaila" ir "Pasakyta parašyta". Abi jos yra susijusios su Bostonu, nes pirmąją redagavo ir didžiąją jos dalį parašė bostonietis dr. Jurgis Gimbutas, o antrąją išleido Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Pastaroji yra buvusio Lietuvos prez. Antano Smetonos 1935-40 m. pasakytų kalbų rinkinys, redaguotas Vinco Rastenio. Su "Steponu Kolupaila" subatvakario dalyvių išsamiai supažindino dr. J. Gimbutas ir Vyt. Izbiakas, su "Parašyta pasakyta" — V. Rastenis.

AUSTRALIJOS MENO TARYBA Adelaidėje gyvenančiam Rimui Riaubai paskyrė \$1.014 užbaigti kuriamam filmui "Make-up". Šis lietuvių kūriny bus rodomas kaip Australijos eksperimentinis filmas 1976 m. ankstyvą pavasarį įvyksiančiame Londono filmų festivalyje.

ANTANAS SODEIKA, mūsų operos veteranas, pirmojo G. Verdi "Traviatos" spektaklio dalyvis, paminėjo 85 metų amžiaus sukaktį. Ilgus metus jis buvo pagrindiniu Kauno operos teatro baritonu, sukurė beveik 50 vaidmenų, dainavusiu visose anuometinėse lietuviškose operose. Muziko kelią pradėjo vargonininku JAV, fortepijonu skambinti ir dainuoti pramokęs pas M. Petrauską, dalyvaudamas operose pastatymuose. Lietuvon grįžo 1920 m., baigęs M. Petrausko lietuvišką konservatoriją Bostone. Dainavimo studijas 1921 m. gilino Romoje, 1924 m. — Milane. 1920 m. operoj pradėtą darbą užbaigė 1950 m. Vienas ryškiausių jo sukurtų vaidmenų yra Rigoletto to paties pavadinimo G. Verdi operoje. Įsijungęs į Vilniaus konservatorijos dėstytojų eiles 1949 m., prof. A. Sodeika ir šandien tebedirba pedagoginį darbą, mokydamas studentus sceninio meistriškumo. 1958 m. yra išleidęs atsiminimų knygą "Mano kelias į muzikos meną".

LAZDYNŲ PELEDOS memorialinis muzėjus Paragiuose, Akmenės rajone, po restauravimo vėl priima lankytojus. Jų dabar laukia senų parko medžių pavėsyje atjaunėjusi sodyba. Restauravimą pagal vilniečio architekto D. Daukšos projektą atliko Klaipėdos dailės kombinatas. Muzėjus yra skirtas abiem Lazdynų Pėlėdos slapyvardžiu rašiusiom seserim — Marijai Lastauskienei ir Sofijai Pšibiliauskienei. Jų memorialiniais daiktai, senais leidiniais pasirūpino Tėlių kraštotyros muzėjus, neužmiršdamas ir rašytojų tėvo Nikodem Ivanauko, baigusio dvi meno akademijas. Jam skirtame kambaryje išstatyti jo tapybos darbai. Ruošiamasi restauruoti ir Bilioniškių paminklą 1861-63 metų sukilėliams. Jo autorius lig šiol buvo nežinomas, bet jį dabar išaiškino Tėlių rajono kraštotyrininkai su savo talkininkais. Paminklą sukūrė Kazys Skerstonas, dabar jau aštuoniadesimtmetis senelis, gyvenantis Vilniuje. Lėšas paminklo restauravimui parūpino Papilės paukštininkystės ūkis.

DR. JONAS KUBILIUS, Vilniaus universiteto rektorius, dalyvavo Indijoje įvykusiame tarptautiniame simpoziume apie dabartinius tikimybių teorijos ir matematinių statistikos metodus. Simpoziumui jis buvo paruošęs pranešimą apie ribines teoremas ir jų pritaikymą. Prof. dr. J. Kubilius lankėsi New Delhi, Bombėjaus, Kalkutos matematikos centruose.

SATRIJOS RAGANOS (Marijos Pečkauskaitės) memorialinis muzėjus atidarytas Židikuose, Mažeikių rajone. Iškilms dalyvių tarpe buvo šio rajono partinio komiteto I sekr. B. Aleksandravičiaus, Rašytojų Sąjungos Kauno skyriaus atsakingasis sekr. V. Martinkus. Pavasarį atvers duris velionės rašytojos gerbėjams bei ekskursantams Židikų kapinėse rekonstruojama koplyčia, po kuria yra palaidota Satrijos Ragana.

RESPUBLIKINĖ VILNIAUS BIBLIOTEKA specialia paroda lankytojus supažindino su klasišinės filologijos prof. Merkeliu Račkausku (1885 — 1968) jo 90-tųjų gimimo metinių proga. Parodai buvo suteikti jo lotynų kalbos vadovėliai, graikų kalbos gramatika, straipsniai, recenzijos, komentarai romėnų autorių kūriniams, jo išversti "Platono dialogai", Erazmo Roterdamičio "Pagarbiama žodis kvailiui", T. Lukrecijaus poema "Apie daiktų prigimtį", paties prof. M. Račkausko Myrėno slapyvardžiu pasirašyti apsakymai, jo atsiminimai apie Zemaitiją ir šiaulius 1885-1905 m.

PROF. BALIO DVARIONO 70-tosios gimimo metinės buvo paminėtos specialiu koncertu Maskvoje, P. Čaikovskio konservatorijos salėje. Su velionės kompozitoriaus, pianisto ir dirigento veikla dalyvių supažindino rusė menotyrininkė R. Glezner. B. Dvariono simfonija, jo koncertus smuikui ir fortepijonui atliko Sovietų Sąjungos valstybinis simfoninis orkestras, diriguojamas J. Domarko, su smuikininku J. Dvarionu ir pianiste A. Dvarionaitė.

LATVIŲ "LIESMOS" LEIDYKLA 30.000 egz. tiražu išleido J. Apučio novelių knygą "Horizonte bėga šernai", į latvių kalbą išverstą poetės D. Avuotinos.

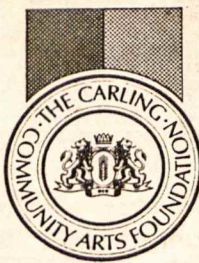
ESTŲ ŽURNALAS "LOOMING" išspausdino R. Lankausko apsakymą "Kelionė į Paryžių". Vertėjas — lietuvių literatūros propaguotojas M. Lodus.

AUGUSTINO GRICIAUS PIVOŠOS 75-tojo gimtadienio paminėjimą surengė respublikinė Vilniaus biblioteka. A. Gricius nepriklausomo Lietuvos, be žurnalistinio darbo, pasižymėjo feljetonų rinkiniais "Pamokslai idėjos broliams", "Vyrai, nesijaukit!", "Žvilgsnis į gyvenimą po mirties kilpą", Kauno dramos teatre suvaidintu šaržu "Palanga", 1955 m. parašė dramą "Karšta vasara". Apie jo kūrybos populiarumą, meilę gimtajam kraštui kalbėjo rašytojas J. Baltušis. Prisiminimai dalijosi J. Paleckis, rašytojas J. Būtenas, poetas J. Keidošius, "Šluotos" vyr. red. J. Bulota ir dramos teatro veteranė K. Kymantaitė. Velionies gyvenimą bei kūrybą atspindėjo bibliotekoje surengta raskų ir nuotraukų paroda. V. Kst.

The Carling Community Arts Foundation

DEDICATED TO CANADA'S MULTICULTURAL TRADITION

Sis Fondas buvo įsteigtas remti bei skatinti puoselėjimui daugiakultūrių tradicijų. Mes teikiame finansinę paramą šiose srityse: liaudies meno, kultūrinės veiklos ir specifiskai etninių programų.

Mes mielai atsiliepiame į prašymus — informacijos ir paramos. Prašome kreiptis šiuo adresu: The General Manager, The Carling Community Arts Foundation, 79 St. Clair Ave. East, Toronto, Ontario, M4T 1M6

CARLING O'KEEFE BREWERIES
Brewers of Black Label, Heidelberg and Red Cap

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojimą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 7 milijonų dolerių

Kasos valandos:

Pirmadieniais	10 - 3
Antradieniais	10 - 3
Trečiadieniais	uždaryta
Ketvirtadieniais	10 - 7
Penktadieniais	10 - 8
Šeštadieniais	9 - 12
Sekmadieniais	9.30 - 1

Moka už:

term. indėlius 1 metų	9%
taupomąsias-savings s-tas	8 1/4%
depozitų-čekių s-tas	6%
Duoda paskolas:	
asmenines	10%
nekiln. turto	10%
investicines iki	12%

Skyrius Anapilyje veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305

1536 DUNDAS St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716

Petras Prakas

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius lokštus
 - invalidumo pajamos
 - nuosavybių draudg
 - šeimos opsauga
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714

Raštinė: 363-7881

Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.

telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

NORINČIUS INVESTUOTI

ar apsigyventi COSTA DEL SOL (pietinėje Ispanijos dalyje)

prašome kreiptis į: JUSTIN RASA, Playamar 4-14-D, Torremolinos (Malaga), SPAIN. Tel. 38-72-00

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

D. Macdonald paskelbė energijos taupymo programą visoms federacinės valdžios įstaigoms bei tarnautojams, kurių taip pat bus stengiamasi specialiais skelbimais įpiršti ir visiems kanadiečiams. Pirmiausia planuojama valdinius automobilius pakeisti mažesniais ir jų greitį apriboti 55 myliom į valandą. Kadangi greičio ribą tvarko provincinės vyriausybės, tikimasi, kad jos, sekdamas Otavos pavyzdžiu, ją oficialiai sumažins iki 55 mylių ir padarys privaloma visiems automobilių vairuotojams. Siūloma taip pat sumažinti pastatų apšildymą žiemą ir jų vėsinimą vasarą. Federacinės vyriausybės taipgi pasisako prieš kaikiurius gaminius, be reikalo eikvojančius elektrą, pvz. elektrinius konservų dėželių atidarytuvus, skutimosi kremą su šildymo įrengimu, tuojau pat įsijungiančius televizijos priimtuvus, nes juose visą laiką dega dalis lempų. Opozicinės socialistų ir konservatorių partijos šį planą sutiko skeptiškai kaip pavėluotą ir nepraktišką. Iš tikrųjų su naftos taupymu tenka sutikti, bet elektros taupymas yra nereikalingas — Kanada jos turi pakankamai. Kadangi srovę daugiausia gamina hidroelektrinės jėgainės, jos neįmanoma sutaupyti ateičiai. Nubėgusio vandens juk nesugrąžinsi.

Kanados laukia paštininkų streikas. Atskiras derybas jau yra pradėjusios dvi unijos: laiškaniešų su 17.000 narių ir paštininkų su 20.000. Laiškaniešiai, pareikalavę savaitinį atlyginimą padidinti net \$100, t.y. 57%, atvirai ruošiasi streikui, atlikdami įstatymo nustatytus formalumus. Paštininkų unija taip pat grasiina streiku, jeigu į derybas nebus įtrauktas pašto paslaugų automatizacijos klausimas, neturintis nieko bendro su nauja sutartimi. Jeigu valdžios atstovams pavyks išvengti streiko su viena unija, ji pradės kita. Seniau derybas vedavo abiejų unijų bendra taryba. Kai Kanados paštui, ypač Toronto skyriui, bankai prikišo kredito kortelių bei čekių vagystes, naujasis pašto ministeris B. Mackasey šoko ginti paštininkų, pataikaudamas unijoms. Bankų kaltinimus jau patvirtino laiškaniešio J. Marzenko nuteisimas Toronto. Jis buvo pavogęs net 12 kredito kortelių, kurių dėka iš bankų yra gavęs didoką sumą pinigų. Kratos metu policija pas jį rado tokiu būdu iš bankų išimtus \$850. Dar didesnė vagystė atskleista Toronto Maltono aerodrome, kur 1974 m. lapkričio 14 d. dingo Kanados pinigų kalyklai Otavoj priklausanti \$72.130 vertės aukso siunta, o š.m. sausio 14 d. — \$16.877 įkainoto aukso ir sidabro. Maltono ir Toronto paštas policijai pranešė tik antrašą vagystę, kai apie ją jau buvo išgirdęs vienas policininkas. Pirmoji vagystė paaiškėjo tik tada, kai policija pradėjo tyrimus.

Ateitininkų žinios

Jaunučių globėjų kursai įvyks vasario 22, 23 dienomis Toronto. Prasidės šeštadienį, 9 v. r., ir užibaigs 6 v. v. seselių namuose, 57 Sylvan Ave. Šių kursų programa paruošta tik jaunučių globėjams, tačiau, MAS centro valdyba stipriai pageidauja, kad ir moksleivių globėjai dalyvautų. Platesnį informacijų prašome teirautis pas Liną Vaitiekūnaitę, 498 Glenlake Ave., Toronto, Ont. Tel. 416-763-1919.

Skautų veikla

• Vasario 2 d. "Satrijos" ir "Rambyno" tuntų tėvų susirinkime išrinktas komitetas: K. Sapockinas — pirm., D. Karosas — ižd., V. Gaputienė — sekr., J. Jankaitis, K. Asevičius, A. Kišonienė, L. Stulginskienė, M. Vaitkienė, J. Mačiulis, M. Slapšys, C. Pakštienė, J. Jonikas ir T. Slenienė — nariai. Tuntininkų pranešimuose pasidžiaugta padidėjusiu narių skaičiumi. Revizijos komisija sutiko pasiūlyti tai pati — S. Ciplijauskienė, L. Matulevičienė ir G. Stauskienė.

• Bendrame KLB Toronto apylinkės valdybos organizuojamame Vasario 16 minėjime "Satrijos" ir "Rambyno" tuntai dalyvauja organizuotai šia tvarka: vasario 16 d., 10.30 v.r., skautai-tės uniformuoti renkasi į Priskelimo salę, iš kurios bus einama į iškilmingą pamaldą. Jose dalyvaus Simas Kudirkas su žmona ir daug kitų žymių asmenų; 2 v.p.p. tuntai renkasi į Anapilio salę, kur bus pagrindinis šventės minėjimas. Vyr. skautės ir skautai-viečiai vasario 16 d. 9.30 v.r. su vėliavomis dalyvaus evangelikų-liuteronų Išganytojų parapijos pamaldose.

• Vasario 22 d., 2 v.p.p., estų šventovėje, 817 Mt. Pleasant Rd., bus tarptautinis skautų susimasty-

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Violeta Nešukaitytė Britų Bendruomenės stalo teniso pirmenybėse geriausiai sužaidė mišriame dveje. Čia ji poroje su torontiečių E. Caetano tik baigmėje pralaimėjo anglų porai Z. Howard-M. Douglas ir tapo BB vicemeistere. Vienetų varžybose Violeta pralaimėjo tai pačiai Z. Howard ketvirtbaigmėje. Praėjusiose pirmenybėse vienetų varžybose Violeta 1971 ir 1973 m. pasiekė pusbaigmio žaidimus. Moterų dvejetė poroje su Montrealio M. Domonkos pralaimėjo pirmame rate. Jų nugalėtojos pasiekė baigmę. Atrodo, pirmenybėse buvo kaikiurių netikslumų. Kanada komandinėse pirmenybėse tapo grupės nugalėtoja ir baigmėje žaidė su kitos grupės nugalėtoja Anglija. Kanadijai pralaimėjus, dėl nežinomų priežasčių dar teko žaisti su Indija. Taip pat neiškus buvo paskirstymas moterų dvejetų varžybose. Nešukaitytei ir Domonkos iš karto teko žaisti su stipriomis priešininkėmis. Atrodo, abu dvejetai turėjo būti išskirti į priešingas puses. Violetai šios pirmenybės buvo augštos įtampos. Kaip geriausia Kanados žaidėja, jautėsi atsakinga už visus pralaimėjimus, o rimtos paramos iš nieko nesulaukė.

Vytis D I (12 m.) CYO krepšinio pirmenybėse nugalėjo Aušrą 22:8. Sekančiose rungtynėse vyčiai dar nugalėjo St. Chris 11:9. Žaidė V. Grabauskas 11, G. Grabauskas 8, J. Karpis 4, P. Tutlys 8, S. Namikas 2, P. ir R. Karpiai, J. Namikas.

Vytis D II (12 m.) žaidė draugiškas krepšinio rungtynes su Hamiltono Kovo to paties amžiaus krepšinininkais. Rungtynės įvyko Anapilio salėje. Laimėjo Kovo krepšinininkai 4:19. Žaidė Kove — P. Stanaitis, T. Stanaitis 6, D. Levickas 11, E. Kairys 2, R. Otto. Kovo komanda sudarę gerų žaidėjų įspūdį, nors trūko kelių geresnių žaidėjų. Klebonui P. Azubaliui esame labai dėkingi už leidimą pasinaudoti sale. Tai patį Vyčio komanda dar žaidė CYO pirmenybių rungtynes ir pralaimėjo St. Chris komandai 5:6. Vyčiai labai stiprūs gynime, tačiau metimuose dar trūksta tikslumo. Abiejose rungtynėse žaidė: J. Azubalis 2, A. Bajorinas, A. Balsys 1, T. Rimkus 2, P. Sukauskas, R. Budrys 4, V. Banelis, V. ir K. Vaitkai. Abiejoms rungtynėms labai entuziastingai vadovavo O. Balsei, kuri susilaukė daug dėkingumo iš visų pusių.

Jauniai C (14 m.) CYO rungtynėse pralaimėjo St. Bridget komandai 17:37. Žaidė: A. Radzevičius 2, P. Ignatavičius 8, K. Banelis 2, Kasperavičius, Augaitis 4. Žymią pažangą daro Augaitis, kuris greitai bus geras bendradarbis P. Ignatavičiui.

Mergaitės D (12 m.) pralaimėjo B. Sacrament 14:20. Žaidė: L. Radzevičiūtė 4, Kasperavičiūtė, I. Balsei, Simkutė 6, Slapšytė 2, Žilins-

kaitė, Baliūnaitė. Trūko Sinkevičiūtės, kuri gal būtų nulėmusi rungtynių pasekmę. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Vasario 11 d. sueina 20 metų nuo Aušros klubo įsteigimo. Įsteigėjai buvo: kun. Bern. Grauslys, OFM, K. Sapockinas, J. Gudas, L. Levickas ir J. Genys. Klubo globėjas ir vadovas buvo kun. Paulius Baltakis, OFM. Klubu veiklą skatino savo veiklumu K. Batūra, E. Slekys, D. Laurinavičius, A. Sapokaitė, K. Grigaitis, Br. Sapjonienė, H. Chvedukas ir kiti. Klubu valdyba sveikina visus buvusius ir esamus klubo narius 20 metų sukakties proga ir linki sėkmingos sportinės veiklos ateityje.

Buvusi klubo krepšininke Laima Gataveckaitė treniruoja jaunesnių mergaičių (13-16 m.) krepšinio komandą antradieniais, 5.30 - 7.30 v.v., Priskelimo par. salėje.

Kanados sporto apygardos prieauglio klasės (8-16 m.) krepšinio pirmenybės bus Toronto vasario 22-23 d.d. Tą patį savaitgalį klubo vyrų ir jaunių A klasės krepšinininkai yra pakviesti draugiškoms rungtynėms Detroito sporto klubo Kovas.

Kanados ir Amerikos moterų lygos krepšinio turnyras įvyko sausio 31 ir vasario 1 d.d. Toronto. Iš lietuvių dalyvavo tik mūsų klubo komanda. Aušra laimėjo prieš St. Catharines komandą be rungtynių, nes ši neatvyko. Prieš Center AC laimėjo 32:27. Žaidė: J. Klimaitė 12, D. Norkutė ir S. Ranonytė po 7, R. Breen-Birštonaitė, M. Rost-Ramovaitė, J. Simonaitytė po 2, P. Simonaitytė. Pusbaigmio rungtynėse aušrietas pralaimėjo York Raiders komandai 37:39 ir į baigmę nepateko. Iš viso rungtynėse dalyvavo 17 komandų.

Jaunių B krepšinio komanda sausio 29 pralaimėjo Vyčio komandai 38:41. Žaidė: Rasiulis 16, Gataveckas ir Valickas po 4, Karosas 7, Stančius 5, Morkūnas ir Stočkus.

Jaunių A pirmoji komanda nugalėjo latvius 67:49 (26:30). Taškus iškovojo: A. Grigonis 26, P. Žulys 17, K. Urbonas 10, V. Buožis 8.

Jaunių A II komanda vasario 2 d. CYO lygos rungtynėse nugalėjo St. John 50:24. Taškus laimėjo: R. Grigonis 16, E. Gataveckas 11, S. Stončius 8, kiti — po mažiau.

HAMILTONO KOVAS

Krepšinio rungtynėse B klasės komanda nugalėjo Canadian Martyrs parapijos atstovus 67:43 ir 70:62. Žaidė: R. Kybartas ir R. Antanaitis po 19, J. Rikbas 19, L. Žilvytis 23, P. Grajauskas 9, R. Budnikas 6, R. Dūdionis 2, J. Šadauskas. D klasės penketukas parapijų pirmenybėse pralaimėjo Šv. Rapolo parapijos komandai 10:30. Žaidė: A. Dūdionis 4, L. Verbičkas 2, T. Stanaitis ir L. Stanaitis po 2, V. I. Stosiai, R. E. Bartinkai, E. Kairys, R. Otto, Siūlys. K. B.

OSVALDUI DELKUI

ir jo šeimai bei kitiems artimiesiems,

TĖVELIUI Vokietijoje mirus,

gilią užuojautą reiškia —

Lydija ir Vilius
Vilembrektai
Toronto, Ont.Elly ir Rudy
Vilembrektai
Woodstock, Ont.

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

mas, kasmet atliekamas skautų įsteigėjo Baden-Powellio prisiminimui.

• Vasario 23 d., 11 v.r. — "Satrijos" ir "Rambyno" tuntų vadovų posėdis Kaziuko mugės reikalais. Kaziuko mugė — kovo 2 d.

• Mindaugo dr. vės sueiga — vasario 17 d., 7 v.v., Priskelimo muzikos studijoje. Č. S.

Studentų žinios

Lietuvių Diena Toronto universitete bus ir šiais metais. Data bus paskelbta vėliau.

Studentų susirinkimas — vasario 26 d., 6.30 v. v., St. Michael's College patalpose. Kalbės Dr. Dreifels tema

PLUMBING AND HEATING

J. LISIAUSKAS

valdžios pripažintas plomberis; atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH.136. Tel. 532-5191

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ liks tik vienas naujas namas, kiti 2 jau parduoti; 6 kambariai, 1 1/2 vonios, privatus įvažiavimas, garažas, balkonai, kaina sumažinta, galima greitai užimti.

GRAZUS DUPEKSAS. Atskiras rupių plytų pastatas, 2 apartamentai po 3 miegamuosius ir pilnai užbaigtas rūsys; viskas labai moderniai įrengta; vandeniu apšildomas, 2 garažai, High Park rajone. Jei pamatysite, tai ir pirksite.

GEOFFREY GATVEJE, netoli parko, atskiras 3-jų šeimų namas, 5 kambariai pirmame aukšte; iš viso 13 kambarių per 3 augštus; parduoda senutė, nes eina į mažesnį butą.

MISSISSAUGA. Gražus vienaauštis, netoli Anapilio, 4-rių miegamųjų, užbaigtas rūsys, dvigubas garažas, tik 2-jų metų senumo; gražus sklypas; \$30.000 įmokėti. Atviras morgičius.

BLOOR — ALHAMBRA, atskiras 11 kambarių mūrinis namas, 5 virtuvės, 4 prausyklos, viskas naujai atremontuota, dvigubas garažas, gilus sklypas, netoli Lietuvių Namų, namas be skolų. Įmokėti apie \$10.000 ar mažiau.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

A.L. GARBENIS

Namų tel. HU 9-1543

STASYS DARGIS

Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
9% už 1 m. term. dep.
8 1/2% už 90 d. term. dep.
8 1/4% už taupymo s-tas
8 1/4% už pensijų planą
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:
10% už asm. paskolas
10% už mortgijčius

AKTYVAI virš 9 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgijčius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybės apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v.r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, aškinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor

• Sąžiningas patarnavimas
• Parūpiname mortgijčius
perkant ar parduodant nekilnojimą nuosavybę bet kuriame rajone.
102 Riverwood Parkway Toronto, Ontario M8Y 4E9 Telefonas 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojimą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • 537-3433

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Priėmimo specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai
971 College St., Toronto 4, Ontario
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI

R. CHOLKAN & CO.
LTD. REALTOR

REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

ROYAL YORK — BLOOR, 6 kambarių atskiras namas, alyva šildomas; kilimai, užbaigtas kambarys rūsyje su atviru židiniu, didelis kiemas, apšildomas plaukiojimo baseinas su visais įrengimais, garažas su privačiu įvažiavimu; visai netoli Bloor.

INDIAN RD. — BLOOR, 11 kambarių atskiras namas; modernios prausyklos bei virtuvės, dvigubas garažas, arti Bloor; apie \$10.000 įmokėti; puiki vieta nuomavimui.

KINGSWAY, puikus vos keliolikos metų senumo 6 butų (sixplex) atskiras mūrinis pastatas; dideli kambariai, balkonai, vandeniu-alyva šildomas; 6 garažai su privačiu įvažiavimu; labai nedidelis įmokėjimas; skubus

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gos galės dar ilgai išsilaikyti. Gal laikų laisvės trokštančių ir jos vertybių išsilaikymo procesas truks dar ilgiau ir bus skausmingas, tačiau anksčiau ar vėliau jis turės įvykti. Tame pavertę laisvęjimo procese matysime ir mūsų Lietuvą.

— Kuo lietuvių tauta galėtų grįsti savo viltį atgauti nepriklausomybę: karu, evoliucija, sovietinės imperijos subyrėjimu, demokratijos atėjimu Rusijon ar kuo kitu?

— Karai yra žiauriausi reiškiniai žmonijos gyvenime. Tačiau jie yra neišvengiami — karai buvo, yra ir bus. Vieni karai atneša tautos laisvę ir nepriklausomybę, kiti nelaisvę ir vergiją. Revoliucijos, perversmai, sukilimai kartais būna dar žiauresni net už pačius karus. Taikios evoliucijos, derybų ar laisvų susitarimų keliu labai retai ir sunkiai pasiekiamas laisvės pavertimas tautai. Pavertę tauta paprastai pati panaudoja kiekvieną pasitaikiusią priemonę savo laisvei pasiekti,

neatsižvelgdama kartais net į labai dideles aukas. Būtų sunku ir gal net neišmintinga per daug konkrečiai pranašauti, kokiomis sąlygomis galėtų prisikelti Lietuva laisvam valstybiniam gyvenimui. Ateitis nežinoma, bet dabartinė politinė padėtis Europoje ir kitur yra labai nepastovi; anksčiau ar vėliau galima laukti įvairių, gal net didelių permainų. Nekalbant apie kitas nepastovias vietas pasaulyje, juk ir pačioje Europoje, net Lietuvos kaimynystėje, negalima laukti, kad, pavyzdžiui, tokia didelė, vienybė, tautinė, kultūrinė valstybė,

kaip Vokietija, ilgai pakęstų savo nenormalų suskaldymą. Pirmąjį bus. Todėl ir mūsų tauta turi būti pasiruošusi ne vienam, bet įvairiems netikėtumams bei įvairioms galimybėms. Daug priklausys ir nuo pačios pavertę tautos. Iki šiol lietuvių tauta savo nelaimėse laikėsi ir tebesilaiko išmintingai, be jokių ypatingų išsišokių. Būkime ištikimi jautriam savo tautos instinktui, nenukrypdami į šalis, nesiblaškydami, nesiskaldydami ir nepasiduodami kartais gal ir viliojantiems, bet nerealiems ir neišikiems naujiems sumanymams

bei šukiams.

— Esate parašęs atsiminimus iš nepriklausomos Lietuvos laikotarpio. Ar ruošiate spaudai ką nors naujo?

— Tuo tarpu ne. Išėjęs į pensiją, tvarkau ir papildau dar likusius savo užrašus ir dienoraščius. Yra žmonių, raginančių mane dar parašyti ką nors didesnio. Tačiau dabar nemanau to daryti, nes turiu rūpesčių su savo širdies negalavimais.

— Ko linkėtumėte tautiečiams Vasario 16 proga?

— Pirmiausia nuširdžiai linkėčiau visiems savo tautiečiams tikros tautinės vienybės, solidarumo, optimizmo ir nepalaužiamos vilties bei ištikimimo, kad anksčiau ar vėliau mūsų Tėvynė Lietuva tikrai susilauks laisvės bei nepriklausomybės.

O Tamstai, gerbiamausias Redaktoriau, dėkoju už labai gražų "Tėviškės Žiburių" redagavimą ir linkiu daug geriausių sveikatos bei gražiausių kloties.

Los Angeles,

1975. I. 27

MONTREALIS

(Atkelta iš 10-to psl.)

Siam reikalui Montrealyje vėl organizuojamas lituanistinis seminaras. Pastarasis perėjo įvairius mėginimų laikotarpius, ir dabar yra apsispręsta už pastovų studijinį lituanistikos dėstymą.

Lituanistinis seminaras vadovauti sutiko dr. Henrikas Nagys ir dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė. Labiausiai yra kreipiamas dėmesys į tuos, kurie paskutiniuosius 3 metus baigė lituanistinę mokyklą. Registruotis prašome visus, norinčius seminarą lankyti, pas organizacinio vieneto narį P. Adamonį tel. 722-3545.

Susidarius minimaliam skaičiui, bus sukuriamas susirinkimas, kur bus galutinai aptarta daugumai patogesnis laikas ir vieta. P. ADAMONIS

Viktoras Matutis, anksčiau gyvenęs Kalgaryje, aplankė "T. Z." redakciją ir paaugojo \$20. Ta proga jis sveikina Mikasę ir Antaną Nevadas bei visus pažįstamus tautiečius Kalgaryje.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PEEL CHATEL 2180 Hurontario St., 279-7443

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave., 533-7954

WILKE CHATEL 2357 Bloor St. W., 767-3153

Turner & Porter

TORONTONT

Metinis "T2" spaudos balius pirmą kartą buvo surengtas Anapolio salėje vasario 8 d. Ji buvo pilnutėlė dalyvių, išskyrus balkoną, kur dar buvo likusių laisvų stalų. Balius prasidėjo 7 v.v., o meninė programa — 7.45 v.v. Pranešėja Ramutė Birgelytė, pasveikinusi vakaro dalyvius, supažindino juos su meninės programos atlikėjais, būtent, Elena Blandyte, Rimu Strimaitiu ir Jonu Govėdu. Pastarieji du torontiečiams gerai pažįstami, tad daugiausia dėmesio teko viešniai iš Čikagos E. Blandytei. Ji atliko balius nuotškai pritaikytą programą, padainuodama lengvo žanro lietuvių ir lietuvių kompozitorių kūrinių. Publika ja žavėjosi, nes ji ne tik dainavo ir deklamavo, bet ir visa širdimi savo menu gyveno. Savo stipriu, sodriu balsu ji lieto liejo iš gilumos plaukiančias melodijas. Svelniabalsis tenoras R. Strimaitis po ilgesnės pertraukos pasirodė publikai kaip gerą pažangą padaręs solistas, atlikęs keletą lengvojo žanro kompozicijų. Akompaniatorius J. Govėdas jautėsi savo soste visai tvirtai ir buvo geras palydovas abiem solistams. Po meninės programos visi važišinosi gerimais, Užgavėnių patiekalais ir šoko stipraus orkestro ritmo lydimi. Protarpiais buvo traškiami laimingieji mažosios ir didžiosios loterijos bilietai. Gausių balius dalyvių tarpe buvo matyti veidų ir iš tolimesnių vietovių: dail. A. Tamošaitienė, prof. A. Musteikis, prof. Mitalas, italų kilmės profesorius iš Kalgario (p.p. Jasiūnų svainis) ir kt. Taip pat dalyvavo gen. konsulas dr. J. Zmuidzinaitis, KLB pirm. J. R. Simanavičius, KLB Centro pirm. dr. J. Sungaila, aplinkės pirm. M. Abromaitis ir kiti.

Rengėjai reikią labai nuoširdžią padėką visiems lietuviškos spaudos rėmėjams už dalyvavimą "T2" parengime, ypač aukojusiems laimikius loterijai ir visų tarnybų pareigūnams bei pareigūnams, uoliai talkinusiems balius darbuose. Atskira padėka priklauso sol. R. Strimaitiui, savo honorarą paaugojusiam "T. Žiburiams", ir dirbusiems prie loterijos paruošimo bei kitų darbų.

"T2" spaudos balius didžiojoje loterijoje laimikius laimėjo: spalvotos televizijos priimtuvą Glen Mazil Kalgaryje; dail. A. Tamošaitienės paveikslą — P. Vyskupaitis Toronto; V. Balsienės keramikos vazą — Br. Simonaitis Port Colborne, Ont.; dail. R. Žiuraitienės paveikslą — J. Vanagienė Toronto; dail. A. Tamošaitio paveikslą — kun. Juris Pudans, Castleton, N.Y.; dail. Pr. Baltuonio skulptūrą — J. Leščins Hamilton; dail. E. Stankuvienės paveikslą — R. Namikas Toronto; Sofijos Paceviciūnės keramiką — Vainius Dobis Westone; radijo priimtuvą — S. Vasarajis Toronto; dail. Leono Urbono paveikslą — J. Vyšniauskas St. Catharines, Ont.; p. Vaitkienės audinį su jausta daina — B. Švilpa St. Sault Ste. Marie, Ont. Laimikius prašoma atsiimti "T. Z." administracijoje, pristatius turimą loterijos bilietėlį. Negalintieji atsiimti laimikių prašomi pranešti, koku būdu jiems persiųsti laimikius. Persiųtimo išlaidos priklauso patiems laimėtojams.

"T2" mažajai spaudos balius loterijai (su jėjimo bilietais) bė jau skelbtų laimikių buvo gautas V. Aušroto vad. knygyno dovana: plokštelė "Kokias kelias abekeliaučiau" ir knyga — J. Kaributo "Kelonė aplink įpasaulį".

Vasario 8 – kovo 1
KANADOS BALETAS

Steigėja – Celia Franca

PROGRAMOJE:

Coppelia, * Kettentanz, **
Whispers of Darkness, **
Inventions, Don Juan, Giselle,
The Sleeping Beauty

(*pasaulinė premjera, naujai paruošta Erik Bruhn,
**Toronto premjera)

O'Keefe Centre kasa atidaryta kasdien 11 v.r. — 9 v.v.,
išskyrus sekmadienius

Telefonas informacijai: 366-8484 (O'Keefe Centre)
arba 363-0228 (specialus Kanados baleto telefono numeris)

FRANK BARAUSKAS Limited
REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

- Nuosavybių pirkimo ar pardavimo reikalais Jūsų vartojamomis kalbomis padės
- Valteris Drešeris Realtor Mgr. 231-6226
- Helen Bailey (Balčiūnienė) 233-3323
- Arvidas Zakarevičius 233-3323
- Pranas Barauskas, F.R.I. 743-0100

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

- Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
- 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. — 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS
S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.

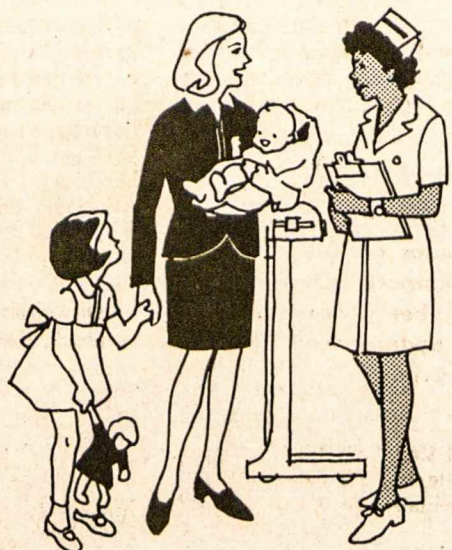
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

Saugokite savo vaikus nuo ligų skiepijimu.

Ontario provincija, norėdama jums pagelbėti, tai ir daro.

Tačiau skiepijimo **atsakomybė**, užtikrinanti jūsų vaikų apsaugą, priklauso jums patiems. Paprašykite savo šeimos gydytoją įskiepyti jūsų vaikus. Mokyklinio amžiaus vaikų atveju pasinaudokite skiepijimo galimybėmis, kurias teikia sveikatos grupės.

Skiepijimas yra greitas ir patogus procesas, nes dažnai skiepijama iš karto prieš kelias ligas. Vienintelis kelias apsisaugoti nuo tų ligų yra skiepijimas kiek galint didesnio skaičiaus žmonių.

Jūsų Ontario vyriausybė atlieka savo dalį — parūpina skiepus ir apmoka skiepijimą per OHIP.

Atlikite ir jūs savo dalį — pasirūpinkite, kad jūsų vaikai būtų įskiepyti. Pasitarkite su savo šeimos gydytoju, viešosios sveikatos slauge arba vietiniu sveikatos pareigūnu.

Yra paruošta nemokamai gaunama brošiūra apie skiepijimą. Joje rasite lentelę, nurodančią prieš kokias ligas vaikai turi būti skiepijami ir kokiame amžiuje. Norintieji gauti šią brošiūrą tarsi:

Health Resource Centre
Communications Branch
Ontario Ministry of Health
Hepburn Block, Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1S2

Ministry of Health
Frank Miller, Minister

Government of Ontario

William Davis, Premier

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258

- UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU •
- NEMOKAMAS PRISTATYMAS •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu

Dovanos be maito: Motociklai, sklb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 480 Roncesvalles Ave.,
ISTAIGA Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDŲ IR KT.
Vežamos turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningai ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

MEDUS —
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.

Eagles Nest
Telefonas 534-0563

NAUJI IR VARTOTI
autovežimiai

- Lietuviams duodama nuolaida
- Geras ir greitas patarnavimas

Kreiptis: **ED. BIČIŪNAS**
darbo: 274-1528 namų: 270-3966

RIFLE RANGE MOTORS

1019 Lakeshore Road East

Savininkas — ROMAN TYSIAK (ukrainietis)

PERKI ŠEVI AR OLDSMOBILĮ?

Visų rūšių vartotos arba naujas mašinas gausite per

VIC ADAMS (Viktoras Adomavičius)
CHEV - OLDS

courtesy

• Raštinė: 255-9151

2749 Lakeshore Blvd.
• Namai 767-7820

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario

M6R 1X3

Visais kelių reikalais
betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r iki 7 v. v.

TORONTONT

Anapilio žinios

Telefonas 277-1270

— Iškilmingos Vasario 16 pamaldos — sekmadienį, 11 v.t. Jose dalyvauja organizacijos su vėliavomis. — Šį šeštadienį 12.30 v. kviečiama talka paruošti salę Vasario 16 minėjimui.

— Specialus autobusas nuo Lietuvių Namų šį sekmadienį, 2 v.p.p., atveš žmones į Anapilį, o po minėjimo parvės į L. Namus.

— Anapilio sodybos statybai aukojio \$500: V. J. Pleckaičiai; \$300: dr. S. J. Pacevičiai (700); \$200: dr. A. D. Barkauskai (2000); \$150: V. A. Kazlauskai (300); po \$100: B. Adaskevičienė iš Kitchener, N. Racevičienė, K. B. Valančai (300), V. Pakuzaitė ir B. M.; \$75: Vincas Bačnas; po \$50: P. Lelis (300), J. Černeckienė, A. Laurinaitis. Visiems geradariams nuosirdi padėka.

— Vasario 8 d. Šv. Jono lietuvių kapinės palaidotas a. Viktoras Adaskevičius iš Kitchener, Ont. Vėlonės artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Praėjusį sekmadienį įvyko Anapilio moterų būrelio susirinkimas. Padarytas platus pranešimas apie būrelio veiklą. Būrelio rūpesčių sekmadieniais po pamaldų paruošiama kavutė. Gautas pelnas skiriamas Anapilio reikalams. Būreliui sėkmingai vadovauja S. Ausrotienė.

— Šį sekmadienį Anapilyje po pamaldų bus galima gauti pietus.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 9.30 v.v., už Simonių ir Vanagų šeimoms mirusius; sekmadienį: 10 v.v. Ubeikų šeimos intencija, 11 v.v. Lietuvos laisvės ir antrosios — Kundrotų šeimos intencija.

Lietuvių evangelikų parapijos žinios

— Penktadienį, 6.30 v.v., II metų konfirmantų pamoka.

— Sekmadienį, 9.30 v.v., iškilmingos Vasario 16 pamaldos, dalyvaujant žymiam svečiui, kuris taip pat aplankys kitas parapijas. Visi parapijiečiai skatinami dalyvauti Bendruomenės ruošiamame priėmime L. Namuose. Pamaldose dalyvaus "Satrijos" bei "Rambynų" tuntu atstovai su vėliavomis. Visi parapijos skautai ir skautės į pamaldas ateina uniformuoti. Visas kitas jaunimas, kiek galima, prašomas apsiręngti tautiniais drabužiais.

Lietuvių Namų žinios

— Vasario 7 d. LN gavo leidimą alkoholinius gėrimus pardavinėti sekmadieniais valgtiniams pietus. Leidimas galioja ir svetainėje "Gintaras", ir valgomajai salei.

— Svetainė "Gintaras" jau puošia. Projekta paruošė arch. Algimantas Banelis. Pastarojo priežiūroje darbus vykdo St. Jakubauskas. Puošimo darbas vyksta lėtai, nes tuo pat metu svetainė "Gintaras" aptarnauja svečius.

— Kartu su leidimais svetainėje atėjo ir taisyklės, kurių turi laikytis administracija ir lankytojai. Taisyklės yra tokios: 1. Svetainė "Gintaras" gali lankyti tik LN nariai ir jų svečiai. 2. Narys įrašo savo svečius į svečių knygą ir pasirašo. 3. Narys atskaitingas už savo svečius. 4. Administracija turi teisę neparduoti gėrimų bet kuriam asmeniui. 5. Svetainė gali lankyti tik 18 metų sulaukę asmenys. 6. Betkokio lošimai iš pinigų svetainėje "Gintaras" draudžiami. 7. Svetainė tvarkoma pagal Ontario alk. gėrų leidimų įstatymo taisykles.

— Vasario 16 d. sekmadienį, 7 v.v., Didžiojoje LN salėje įvyks banketas Simui Kudirkai pagerbti. Banketą ruošia KLB Toronto apylinkės valdyba. Tam reikaliui LN salė duoda nemokamai. Visas banketo pelnas eis Simo Kudirkos fondui. Banketo pakvietimas galima gauti LN raštiniėje. Kaina \$10 asmeniui.

— LN Užgavėnių balijute atsilankė apie 200 asmenų. Nors dauguma atsilankiusių balium buvo patenkinti, tačiau buvo labai pamatuoti nusiskundimų, kad LN šeiminių nepaaušė pakankamai maisto.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATURALIUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymai juodais, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE-3-8008.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 534-5615.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefono 535-4329.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė **Alė Kerberienė**
2265 Bloor St. W.
kampus Bloor-Durle gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairius stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Priėmamos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Vasario 16 d. iškilmingose Mišiose dalyvaus S. Kudirkos žmona, ateitininkai, KLB Moterų Drjos Prisikėlimo par. skyrius. Kūrėjai-savanoriai, VI. Pūtvių kp. šauliai, "Satrijos" ir "Rambynų" skautų bei skautų tūntai dalyvauja organizuotai su savo vėliavomis. Giedos sol. J. Sriubiskienė ir sol. Br. Marijošius.

— Sekmadienį per 11.15 v. Mišias giedojo sol. V. Verikaitis.

— Lietuvoje mirus Zuzanai Jokubauskienė, jos dukrai Eugenijai Jankauskieniė reikiame gilia užuojauta.

— Vasario 11 d. sporto klubui "Aušra" suėjo 20 m. nuo įsisteigimo. Sveikiname visus buvusius ir esančius klubo rėmėjus, narius ir darbuotojus. Linkime ir ateity gražios sportinės veiklos.

— Nuosirdžiai dėkojame J. A. Čepukams, P. V. Dalindoms, A. M. Radžiūnams ir S. Stoniui, paukukojams didesnės sumas.

— Choro repeticijos — ketvirtadieniais 7.30 v.v.

— Parapijos loterijos bilietai platinamas vyksta sėkmingai. Jau yra \$6392 pelno. Prašome dar negražiusius pasirūpinti, kad laiku šaknelės gautume, nes loterijos traukimas bus per metinę parapijos vakarienę kovo 16 d.

— Metinis parapijos susirinkimas — kovo 23 d., po 11.15 v. Mišių.

— Kun. Juozapas Bacevičius, OFM, keletą savaitių darbavosi mūsų parapijoje. Jam už paslaugas ir gražius pamokslus nuosirdžiai dėkojame.

— Mišios: šeštad. už a.a. Jurgį Smolskį, užpr. J. Smolskienę; 8.30 už a.a. Vincą Tumosą, užpr. A. S. Kavaliauską; 9 v. už 2-jų Antanų ir Uršulės Bazilijauskų šeimos mir., užpr. O. Bazilijauskienę; 9.30 v. už a.a. Mariją ir Apolinariją, užpr. M. P.; sekmad.: 8 v. specialia int., 9 v. už a.a. Mariją Miniotienę, užpr. J. Vitkūnienę, 10 v. už a.a. Ireną Gurevičienę, užpr. V. Indrišūnais, 11.15 v. už Lietuvą ir žuvusius už jos laisvę, 7 v.v. už a.a. Moniką Siemenienę, užpr. Br. Jonynienę.

Speciali Vasario 16 programa bus perduota per kabelinės televizijos stotį MacLean-Hunter 10 kanalą vasario 13 d., ketvirtadienį, 7.30-8.00 v. v. Programą atliks Maironio mokykla. Speciali radijo programa per CHIN FM radijo stotį bus transliuojama 1.30 v. p. iki 2.00 v. p. p. Siom programom vadovauja J. R. Simanavičius.

Lietuviška programa iki šiol tėra perduodama per MacLean-Hunter kabelinės televizijos 10 kanalą. Ją mato tiksliai vienos Toronto srities gyventojai. Yra galimybių tą programą išplėsti į kitas sritis, aptarnaujamias kitų bendrovių. Tik reikia, kad lietuviai pradėtų teirautis ir prašyti. Pvz. Graham Cable TV, 10 kanalas, paskambinus vienam tautiečiui, sutiko lietuvišką programą pertransliuoti penktadienį. Stoties vedėjas pareiškė, kad iki šiol niekas tuo reikalu nesiteiravo. Minėtos stoties telefonas — 762-3631 ext. 44.

Eglės Asevičiūtės atvaizdas kaip modeliotojos įvairių aprangų išspausdintas "The Toronto Sun" vasario 5 d. laidoje. **Kanados sporto apygardos** krepsinio rungtynėse vasario 8-9 d.d. dalyvavo 10 komandų. Vyrų klasės rungtynes laimėjo Toronto Aušra, nugalėjusi Hamiltono Kovą 91:85 rezultatu. Jaunių A klasėje laimėjo Hamiltono Kovas, nugalėjęs Aušrą 50:49 pasekme. Mergaičių A klasėje laimėjo Toronto Vytis, nugalėjusi Aušrą. Rezultatai buvo išvesti iš dvejų rungtynių 76:35. Vasario 22-23 d.d. Toronto įvyks prieauglio pirmenybės.

Jaunimo kavinė "Gedimino pilis" veikusi L. Namuose nuo 1974 m. gruodžio 13 d., dėl nesausaus dalyvių skaičiaus nebėvėks. Šią žinią praneša rengėjai, apgailestaudami susidariusią padėtį. Vėliau jie ketina paskelbti pilnesnį pranešimą. **Televizijos** 6 ir 22 kanalas vasario 10 d., 6.30-8.30 v.v., rodė FBI nuotykių filmą, paruoštą 1974 m. specialiai televizijai, kuris pavadintas "The FBI Story: Alvin Karpis". Tai 1930 m. gangsterių gaujos istorija, kurioje figūruoja kaip vadovai Barker ir Alvin Karpis. Pastarasis, atlikęs kalėjimo bausmę, gyvena Montrealyje.

ISNUOMOJAMAS BUTAS netoli Toronto Lietuvių Namų — vienas arba du kambariai ir virtuvė su atskira prausykla. Skambinti po 4 v.p.p. tel. 536-3190.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stiliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už priėmiamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

"AUKURAS" kviečia visus į

25 METŲ JUBILĖJŲ

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE, 1573 Bloor Street West,

vasario 23, sekmadienį, 4 valandą po pietų

Vaidins E. BUTRIMO

4 veiksmų dramą

Įėjimas — \$4 ir \$3

"Tėvų kaltė" (premjera)

Studentams ir pensininkams — \$1 pigiau

Nepriklausomybės šventės minėjimo pamaldose vasario 16 d., 11 v. r., kūrėjai-savanoriai organizuotai su vėliava dalyvauja Prisikėlimo parapijos šventovėje. Renkamasi parapijos salėje 20 minučių prieš pamaldas. **Valdyba**

Toronto VI. Pūtvių kuopos šauliai ir šaulės vasario 16, sekmadienį, pamaldose dalyvauja organizuotai su vėliava 11 v. Prisikėlimo parapijos šventovėje. Uniformuoti ir neuniformuoti renkasi kavinėje 10.30 v. r. Sauliams ir šaulėms dalyvavimas privalomas. — Metinis kuopos susirinkimas bus kovo 2, sekmadienį, 3 v. p. p., L. Namuose. **Valdyba**

Wasagos-Staynerio ir apylinkių lietuviai Vasario 16 šventę rengia vasario 15, šeštadienį, 7 v. v., "Golden Apple" restorano salėje. Po atitinkamos programos bus šilta vakarienė. Informacijų teirautis pas p. Stanevičių tel. 428-3234.

Baltieji vakaras parlamento rūmuose Otavoje bus vasario 19, trečiadienį, 6 v. v. Dalyvaus keletas federacinės valdžios ministrų ir visa eilė parlamento atstovų. Meninę programą atliks estų, latvių ir lietuvių menininkai. Iš lietuvių dalyvaus sol. V. Verikaitis. Taip pat dalyvaus lietuvių delegacija, sudaryta iš KLB krašto valdybos atstovų ir Otavos tautiečių.

Salpos grupės "Daina" metinis susirinkimas — vasario 23 d., 2 v.p.p. (prašom atkreipti dėmesį į pakeistą val.) pas J. Kulikauskienę, 32 Statler Ave., Islington, BE 3-9692. Važiuoti po žeminiui iki Islington, imti Bloor West autobusą ir važiuoti iki Shaver Ave. Visos narės ir viešnios kviečiamos punktualiai atvykti. M. F. Y.

Bilietai į premjerą "Tėvų kaltė", statomą "Aukuro" Lietuvių Namuose vasario 23 d., 4 v. p. p., gaunami: L. Namuose, Prisikėlimo par. knygyne, Anapilio knygyne ir "Amber Draperies" parduotuvėje, 2235 Bloor St. W., tel. 762-3838. Ten pat galima gauti bilietus ir į kitus "Aukuro" jubiliejinis rengimus: vasario 25 d., 6 v. v., statoma pasaka "Du broliukai" bei sukaštutinę puotą vasario 22 d., 6 v. v., kurie įvyks Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N., Hamiltone. Hamiltono bilietai reikalauja kreiptis pas A. Juozapavičių tel. LE4-5015, 20 Kensington N., Hamilton. (Sklb.)

"Gintaras" vasario 1-2 savaitgalį koncertavo Bostone. Jis dėkoja vietos skautams už labai gražų priėmimą ir rūpestį ansamblio nariams. Gintariečiai programą atliko pasigėrėtinai. Nuosirdus ačiū A. N. Stravinskams už \$50 ir p.p. Jonikams už \$30 paramą "Gintaro" veiklai. Kovo 16 d. "Gintaras", kviečiamas LN apylinkės valdybos, šoks Detroito. Jau pradėtos vėteranų šokėjų grupės repetacijos, kurių moko M. Leknickas. Ji dalyvaus "Gintaro" 20 metų sukakties minėjimo koncerte gegužės 4 d.

Dalia Besąsparaity gavo \$3500 stipendiją gilinti prancūzų kalbos studijoms Prancūzijoje.

A. A. Viktoras Adaskevičius, 68 m., mirė vasario 5 d. Kitchener ligoninėje. Mirusiojo artimųjų rūpesčių vėlonias palaikyti atvežti į Toronto ir per Lietuvos Kankinių parapiją palaidoti Šv. Jono lietuvių kapinėse.

ČESNAKAS - SVEIKA TAU

Kaip puikus, natūralus prieskonis, česnakas šimtmečius buvo vartojamas tiksliai žinomu būdu. Europiečiai vartojo česnaką daugelį metų kaip maistą, turintį natūralaus maisto savybių. ADAMS GARLIC PEARLES turi savybę grynos česnakų alvyos. ADAMS GARLIC PEARLES buvo paruošiami per 35 metus ir patenka tiksliai žinomu būdu. Dar šiandien nupirkti ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatyti, kaip šis puikus, natūralus produktas tau patiks. Kapsulės pavirdo neturi nei kvapo nei skonio!

Torontiško mėgėjų teatro "Aitvaro" aktorius, suvaidinęs pirmąjį scenos veiklą "Mirga", sveikina KLB kultūros komisijos pirmininkę E. Kudabienę

VASARIO 16 IŠKILMĖS TORONTE

Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 57-ji sukaktis minima šį sekmadienį — vasario 16 d. Iškilmės pradedamos pamaldomis visose lietuvių parapijose: ev. liuteronų šventovėje 9.30 v.v., Anapilio par. 11 v.v., Prisikėlimo — 11.15 v.v. Jose organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Simas Kudirkas su ponia atsilankys evangelikų ir Prisikėlimo šventovėse.

Minėjimo akademija — 3 v. p.p. Anapilio salėje, 2185 Stavebank Rd., Mississauga. Lietuviškosios programos dalyje pagrindinis kalbėtojas — Simas Kudirkas, angliškoje — John Munro, darbo ir daugiakultūrių reikalų ministras. Meninę programą atliks: "Gintaras", vadovaujamas J. R. Karasieju, J. Govėdo, D. Garbaliuskienės, ir D. Nausėdienės; "Varpo" choras, vad. muz. J. Govėdo. Prie įėjimo apyl. valdyba rinkas aukas minėjimo išlaidoms, o salėje po lietuviškosios dalies — Tautos Fondas Lietuvos laisvinimui.

Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W., 7 v.v., bus iškilmingas banketas Simo ir Genės Kudirkų garbei. Šiame bankete dalyvaus daug kanadiečių svečių. Įėjimas asmeniui — \$10. Padengus faktiškąsias išlaidas, likusioji suma bus perduota S. Kudirkos fondui.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

Lietuvos vėliava prie Toronto rotušės plevėsuos visą vasario 16 dieną.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Mūsų par. choras balandžio 5 d. numato suruošti Margučių vakarienę ir tuo truputį palengvinti par. k. to nariams parengimų ruošimą. Šios vakarienės metu numatyta įdomi programa, kurią atliks patys choristai.

— Kazimierinių vakarienė įvyks kovo 1, šeštadienį, par. svetainėje. — Parapijos choras pakviestas dalyvauti dainų šventėje Hamiltone.

— Parapijos jaunimo vakarienė pasisekė labai gerai, nors oro sąlygos buvo gana nepalankios. Vakariene paruošė pats jaunimas be jokių "senesniųjų" patarimo ar pagalbos. Jaunieji bėgiojo po svetainę, o jų tėveliai sėdėjo prie stalų ir gėrėjosi jaunųjų sumanumu.

— Abiejose parapijose padaugėjo mišrios vedybos. Argi šia padėtimi mes neturėtume susirūpinti? Ypač mūsų parapijų vadovybės turėtų skatinti mūsų jaunimą ruošti daugiau panašių parengimų, į kuriuos turėtų atsilankyti abiejų parapijų jaunuoliai bei jaunuolės ir vieni kitus geriau pažinti. K. A.

Aušros Vartų parapijos žinios

Aušros Vartų vyrų oketo su soliste Gina Čapkauskiene koncertas praėjo su dideliu pasisekimu. Koncertas pradėjo choro vadovas sol. A. Čeplys, pasveikindamas atsilankiusius. Oktetas dainavo: "Lygioj lankele" — J. Svėdo, "Pragėriau žirgelį" — J. Dambausko ir "Sirdis dar žydi" — J. Bertulio. Sol. G. Čapkauskiene padainavo: "Tyrą meilę" — E. Laumenskienės, "Mano meilė" — Br. Budriūno ir "Meilės sapnas — daina be žodžių" — G. Gudauskienės.

Solistė su oktetu atliko: "Vai tylūs, ramūs vakarai" — V. Paltanavičiaus, "Mano protėvių žemė" — Br. Budriūno, "Liepsnelės" — P. Lincko ir "Mėlynas Dunojus" — J. Strauss. Akompanavo AV choro dirigentė Madeleine D. Roch. Publikai smarkiai plojant, solistė ir oktetas buvo priversti programą pakartoti. Ypač smarkiai ovacijų susilaukė pasukinė keturių dainos.

Apie sol. G. Čapkauskię gali rašyti tik profesionalai muzikai. Oktetas susidainavęs gerai. Nors ir ne pirmos jaunystės vyrai, atrodė drausmingai. Galėjo būti ilgesnė programa. Kad koncertu buvo visi susižavėję, matyti iš to, kad salėje viešpatavo mirtina tyla. Susidarė įspūdis, kad žmonės atėjo tikrai į koncertą, bet ne į balių ar pasilinksminimą.

Po koncerto vyko linksmybių dalis. Vaisės buvo kuklios, bet juk ne valgyti žmonės susirinko. Visi sočiai buvo pavaišinti dešrelėmis ir skaniais choristų keptais pyragais bei kava. Muzika — plokšteliai, bet šokėjų netrūko. Publikos buvo pilna salė, nemažai ir jaunimo.

Sol. G. Čapkauskiene pastaruoju metu montrealiečiams buvo labai duosni. Ji mus džiugino AV parapijos vakarieneje, okteto koncerte, laukiame jos ir Vasario 16 minėjime.

Kovo 21 d. sol. G. Čapkauskiene atliks dviejų valandų rečitalį Bostone, kurį organizuoja "The Baltic American Society of New England". Teko matyti rečitalio programą, kurioje plačiai aprašyti jos muzikiniai

laimėjimai. Gina Čapkus yra lietuvi, kolaratūrinis sopranas. Plačiai koncertavo Kanadoje, JAV ir Australijoje. Dainavo pagrindines roles Cikagos Lietuvių Operoj, atliko koncertus radijo bei televizijos programose ir kanadiečių festivaliuose. Duotos ištraukos angliškų laikraščių: "The Gazette Montreal", "Worcester Sunday Telegram" ir "The Ottawa Journal", kuriuose aprašytas muzikinis solistės pajėgumas. Rečitalio programą sudaro Mocarto, Haendelio, lietuvių kompozitorių ir liaudies dainos.

Balandžio mėn. G. Čapkauskiene dainuos pagrindinę rolę Cikagos Lietuvių Operoje "Meilės eliksyras".

Viešnia iš Brazilijos. Vasario 2 d. AV par. salėje stud. Zivilė Jūraitytė iš Sao Paulo padarė pranešimą apie ruošiamą jaunimo kongresą Brazilijoje 1975 m. Kalėdų metu. Pradžioje stud. R. Lukoševičiūtė supažindino su viešnia, pakvietė Jaunimo Sąjungos atstovą torontiški stud. A. Čepą padaryti pranešimą apie Jaunimo Sąjungos planus ir siekius lietuviškumo darbe. Zivilė Jūraitytė, taip pat gerai lietuviškai kalbanti, išdėstė savo atsilankymo planus. Tikslas: kad jaunimo kongresas Brazilijoje būtų gausus ir naudingas lietuvių atžvilgiu. Todėl be meninės dalies ir pasilinksminimų, bus surengta ir studijų savaitė, kad Brazilijos jaunimas daugiau gautų žinių apie tėvynę Lietuvą ir jos laisvinimo darbą. Brazilijoje jaunimas jau 3-4 kartos. Su lietuvių kalba sunkoka, nes neturi tokių sąlygų kaip Amerikai ar Kanada. Kanados jaunimas lietuvių kalboje yra stiprus, todėl norėtųsi, kad važiuotų tokie atstovai, kurie gerai kalba lietuviškai — braziliečiams būtų didelė pamoka. Aktyviausias Brazilijos jaunimas 16-22 metų. Vyresnieji atrinkta ir mažai įsijungia į lietuviškumo darbą. Jaunimo kongresas yra labai svarbus dalykas. Jaunuoliai, kurie buvo atvykę į jaunimo kongresą Amerikoje, pasidarė veiklus lietuvių ir dabar patys įsijungė į kongreso komisijų eiles, pasiimdami atsakingas pareigas. Į klausimus atsakė A. Čepas ir Z. Jūraitytė. Po pranešimo buvo padarytos skaidrės iš Brazilijos gyvenimo. Pranešėja viską gražiai paaiškino. Dalyvavo nemažai suaugusių, taip pat ir jaunimo. A. A.

Lituanistinės mokyklos 25-rių mesukaktis bus paminėta kovo 8 d. AV par. salėje. Meninę programą atliks jauna solistė iš Hamiltono Anita Pakalniškytė ir poetas H. Nagys. Platesnį žodį tars dr. I. Gražytė-Maziliauskienė.

LIEUVISKIS JAUNIMAS!

Nekartą pajutai, kad trūksta lituanistinių žinių. Juk net laiška į Lietuvą artimam giminaičiui sunkiai galėtum parašyti! O Lietuvos geografiją, istoriją, literatūrą, daugumą iš tėvų ar šešt. mokyklos girdėti, atrodo kaip pasaka. Nekartą klausai save — kas aš esu? Aišku, gimiau Kanadoje, Montrealyje, turėčiau būti kanadietis, pagal daugumą — prancūziškas kanadietis. Tačiau kažkas viduje sako, kad esi kažkas daugiau. Norėtum sužinoti tai, ko nei šio krašto mokyklos, nei kolegijos, nei universitetai neduoda.

(Nukelta į 9-tą psl.)